

T. M. M. O. B.
JEOLOJİ MÜHENDİSLERİ
ODASI

5. Dönem çalışma RAPORU

Ankara, 1978-1979

«5.Çalışma Döneminde Faşizme,-Emperyalizme ve Şövenizme karşı kararlı mücadelelerinde düşen, yurtsever, devrimci, demokrat teknik elemanların, bilim adamlarının işçi, köylü, memur, öğretmen ve öğrencilerin anıları önünde saygı ile eğiliriz. Onlar düştüler ancak bayraklarını milyonlarca daha yükseklerde daha kararlı bir şekilde tutuyor ve yürüyorlar.».....

TMMOB JEOLJİ MÜHENDİSLERİ ODASI
Merkez : Konur Sok. 4/3 ANKARA
Yazışma : P.K. 507 Kızılay — ANKARA
Tel : 18 87 65

BASILDIĞI YER
ATILGAN MATBAACILIK SANAYİİ
Tel : 19 14 28 — ANKARA

KURULLAR

5. DÖNEM YÖNETİM KURULU

Başkan : Ersin ÖNSEL
II. Başkan : Kaler SÜMERMAN
Sekreter üye : H. Erhan SAKALLIOĞLU (10.8.1978 tarihine kadar)
İsmail KULAKSIZOĞLU (24.10.1978 tarihine kadar)
A. Kemal AKIN (24.10.1978 tarihinden sonra)
Sayman üye : Mümin DÜVENCİ
Üye : Mustafa PEHLİVAN
Üye : İsmail Hakkı KILIÇ
Üye : İsmail KULAKSIZOĞLU (10.8.1978 tarihine kadar)
Üye : A. Kemal AKIN (10.8.1978 tarihinden sonra)
Üye : Bekir KATIPOĞLU (24.10.1978 tarihinden sonra)

DENETLEME KURULU

Mustafa TOK
Şenol KÜRTÜNLÜOĞLU
Güngör UNAY

ONUR KURULU

Selçuk BAYRAKTAR
Kaler SÜMERMAN
Erdal BULUTLAR
Ersin ÖNSEL
Yavuz KURDOĞLU

TMMOB YÖNETİM KURULU

Ersin ÖNSEL
Mustafa PEHLİVAN
İsmail Hakkı KILIÇ

TMMOB DENETLEME KURULU

Mehmet ERBAYAR
Talip KARAOĞULLARINDAN

BİLİMSEL VE TEKNİK KURUL

Selçuk BAYRAKTAR
Dursun BAŞTANOĞLU
Dr. Aziz ERTUNÇ
Selâhattin KOÇAK
Nedim KUTLUAY
Turhan SEYREK
Ahmet TABBAN
Günay TUZCU
Hasan ÖZASLAN (11.12.1978 Tarihine kadar)
Murat ÇELİK (16.5.1978 tarihine kadar)
Özer BALKAŞ (11.12.1978 tarihine kadar)
Mehmet KILIÇ (11.8.1978 tarihine kadar)
Bülent KİPER (22.5.1978 tarihine kadar)
Doç. Dr. Ergüzer BİNGÖL (5.12.1978 tarihinden sonra)
Dr. Aydoğan BORAY (10.8.1978 tarihinden sonra)
Dr. Mehmet F. TANER (5.12.1979 tarihinden sonra)
Erdoğan DEMİRTAŞLI (10.8.1978 tarihinden sonra)

YAYIN KURULU

Selçuk BAYRAKTAR
Talip KARAOĞULLARINDAN
Mehmet F. TANER
Aytekin ZİHNİ
M. Refik ÜNLÜ

TEKNİK YÖNETMEN

Salih GÜNEY
Ali ÇANGIRI

TMMOB JEOLJİ MÜHENDİSLERİ ODASI

5. OLAĞAN GENEL KURULU

Yer : Devlet Su İşleri Toplantı Salonu ANKARA
Gün : 3 Mart 1979 Saat : 10.00

GÜNDEM :

I. AÇILIŞ

- 1.1 — Başkanlık Divanı Seçimi (Başkan, 2 Başkan Yardımcısı, 4 Yazman)
- 1.2 — Saygı Duruşu
- 1.3 — Açılış Konuşması
- 1.4 — Konukların Konuşması

2. TMMOB Genel Kurul Yönetmeliği'nin Kabul Edilmesi

3. GENEL KURUL ÇALIŞMALARI

3.1. — Komisyonların Seçimi

Yönetmelikler Komisyonu (3 üye)

Bütçe Komisyonu (1978 mali ve denetleme kurul raporları ile 1979 bütçe tasarısını incelemek için (3 üye)

Oda ve Üye Önerilerini İnceleme Komisyonu (3 üye)

3.2. — Yönetim ve Denetim Kurulu Raporlarının Görüşülmesi.

3.3. Yönetim ve Denetim kurulları ile Muhasebinin açıklanması.

3.4. — Komisyon Raporlarının Okunması ve Oylanması.

3.5. — 1979 Yılı Bütçesinin tartışılması ve oylanması.

4. ADAYLARIN BELİRLENMESİ VE SEÇİMLER

Oda Yönetim Kurulu Seçimi (7 Asil 7 Yedek)

Oda Denetim Kurulu Seçimi (3 Asil 3 Yedek)

Oda Onur Kurulu Seçimi (5 asil, 5 yedek)

Birlik Yönetim Kurulu'na Üye Seçim (3 aday)

Birlik Denetim Kurulu'na Üye Seçimi (2 Aday)

Birlik Onur Kurulu'na Üye Seçimi (1 Aday)

Birlik Genel Kurulu'na delege seçimi (Oda Üye sayısının % 5'i kadar asil ve yedek)

5. YENİ ÇALIŞMA DÖNEMİ ESASLARININ BELİRLENMESİ.

6. SEÇİM SONUÇLARININ AÇIKLANMASI VE KAPANIŞ.

İÇİNDEKİLER

- 1 — SUNUŞ
- 2 — TMMOB JEOLJİ MÜHENDİSLERİ OADI 5. DÖNEM
ÇALIŞMALARI
 - 2.1. Çalışma Programı
 - 2.2. Sosyal, Ekonomik ve Politik gelişmelere ilişkin Çalışmalar
 - 2.3. Jeoloji Mühendisliğinin Uygulama Alanları ile Yetki ve Sorumluluklarımıza İlişkin Sorunlar Üzerinde Çalışmalar
 - 2.4. Ekonomik ve Demokratik Haklara İlişkin Çalışmalar
 - 2.5. Mesleki Öğretim ve Eğitime İlişkin Çalışmalar
 - 2.6. Örgütlenmeye İlişkin Çalışmalar
 - 2.7. Dış İlişkilere İlişkin Çalışmalar
- 3 — EKLER
- 4 — MALİ RAPOR ve DENETLEME KURULU RAPORU
- 5 — ÜYELERİMİZLE İLGİLİ BİLGİLER

1 SUNUŞ

Emekçi halklar dünyanın dört bir yanında sömürsüz bir topluma geçme sürecini yaşamaktadırlar. Emperyalizme karşı kurtuluş bayrağını her gün bir başka mevziye diken milyonlarca emekçiye karşı direnmek kolay değil artık. Afrika'dan, Orta Doğuya, İran'a, Güney Amerika'ya doğru geniş çember alevler içinde.

Bütün bu kanayan, irin dolu yara dünya halklarının neşteri ile deşilmekte ve bu sancılı doğum insanlığın kurtuluşunu müjdellemektedir. Böyle bir dünyanın içerisinde yaşayan ülkemiz bu görünümünden soyutlanamaz.

Halkımızın vermekte olduğu bağımsızlık ve demokrasi mücadelesinde odamız bugüne dek meslek sorunlarını ülke sorunlarıyla birleştirerek daima emekçi sınıfların yanında yer aldı. En geniş demokratik muhtevalı bir öz etrafında giderek kenetlenen ilerici, yurtsever demokrat, devrimci Jeoloji Mühendisleri bundan böyle bu yapısını koruyarak yeni seçilecek yönetim kurulu ve diğer organları ile aynı mücadelede halkımızla omuz omuza yürüyecektir.

Saygılarımızla

2

2 — TMMOB JEOLJİ MÜHENDİSLERİ ODASI 5. DÖNEM

ÇALIŞMALARI

18 Şubat 1978 tarihinde toplanan 4. Genel Kurul'da yeni dönem Yönetim Kurulu'na şu üyeler seçilmiştir. Ersin ÖNSEL, Kaler SÜMERMAN, H. Erhan SAKALLIOĞLU, Mümin Düvenci, İsmail KULAKSIZOĞLU, İsmail Hakkı KILIÇ, Mustafa PEHLİVAN.

Yeni dönem Yönetim Kurulu'nun yaptığı ilk toplantısında, görev bölümü şu şekilde oldu.

Başkan : Ersin ÖNSEL
2. Başkan : Kaler SÜMERMAN

Sekreter Üye : H. Erhan SAKALLIOĞLU
Sayman Üye : Mümin DÜVENCİ
Üye : İsmail KULAKSIZOĞLU
Üye : İsmail Hakkı KILIÇ
Üye : Mustafa PEHLİVAN

Daha sonraki aylarda; Yönetim Kurulu üyeleri ve yapısında değişiklikler oldu. Sekreter Üye H. Erhan SAKALLIOĞLU'nun yurtdışına görevli olarak gitmesi ile birinci yedek üye A. Kemal AKIN Yönetim kurulu üyeliğine, Sekreter üyeliğe ise, İsmail KULAKSIZOĞLU getirildi. Bir süre sonra İsmail KULAKSIZOĞLU'nunda yurtdışına görevli olarak gitmesi üzerine, yönetim kurulu üyeliğine Bekir KATIPOĞLU, sekreter üyeliğe ise A. Kemal AKIN getirildi.

Yönetim kurulu daha sonraki toplantılarında uygulayacağı çalışma yöntemini ve programını saptadı. Yeni dönem çalışma programına geçmeden önce, bu programı belirleyen nesnel koşulları açıklamanın yararlı olacağı kanısındayız. Özellikle bazı üyelerimizin geçmişte düşüncelerinde yer alan ve şu anda devam eden «Ne-

den salt mesleki sorunlarla ilgilenilmiyor, illede işe siyaset karıştırılıyor» böylece yanıt vermeye çalışacağız.

Ülkemiz, bugün emperyalist-kapitalist sistem içinde yer alan, tarihsel gelişim süreci içinde dış dinamiklerin belirleyici rol oynaması nedeni ile geri bırakılmış bir ülke durumundadır. Emperyalizm tarafından sömürülen diğer geri bırakılmış ülkelerde olduğu gibi, Türkiye'de gelişme süreci, emperyalist-kapitalist sistemden ve bunun ülke içerisindeki yansıması olan yapıdan bağımsız olarak düşünülemez. Özellikle, 1960'lardan bu yana gelişen çarpık sanayileşme ve kapitalistleşme sürecine, emperyalizm ve yerli ortaklarının belirleyiciliğini dikkate alarak yaklaşıldığında, bugün ekonomik ve politik ortamda ulaşılan noktanın açıklaması yapılabilir.

Ülkemizde emperyalizmle işbirliği halindeki, tekeli burjuvazi ve onun ağırlığındaki egemen sınıflar ittifakı, yapısı gereği, ekonomik ve siyasi çıkmazlarını çözecek durumda değildir. Gündümlü ve dışa bağımlı kapitalistleşmenin ürünü olan ekonomideki yapısal darboğaz ve güçlüklerin yükü, başta işçi sınıfı olmak üzere emekleriyle geçinenlerin omuzlarına yıkılmakta, iktidardaki egemen sömürücü azınlık ile halk arasındaki çelişki gittüçe derinleşmektedir.

Egemen güçler çözümü, bunalımın yükünü emekçi kitlelerin sırtına yüklemekte, onları daha yoğun olarak sömürmektedir. emperyalist-Kapitalist sistem içindeki iş bölümünün, bir gereği olarak çoğunlukla tüketim malları üretimine yönelik montajcı yada taşeron nitelikteki sanayileşme dışa bağımlı ve tekeli niteliğinden ötürü bir yandan üretici güçlerin gelişmesini engellerken öte yandan, hayat pahalılığı ve işsizliğe neden olarak emekçi kitlelerin içinde buldukları durumu her gün daha da kötüleştirilmektedir.

Egemen sınıflar ittifakı; Gündümündeki sarı sendikalar aracılığıyla işçi sınıfının mücadele hedeflerini saptırmaya çalışmakta, çalışanlar arasında işçi-memur gibi yapay ayrımlar yaratılarak birlikteliğin önüne geçilmek istenmektedir.

Emperyalizmle işbirliği halindeki tekeli burjuvazi ve onun ağırlığındaki egemen sınıflar ittifakı; Sürekli olarak üzerinde durduğu işçi ücretlerindeki artışların hayat pahalılığının nedeni olması gibi gerçek dışı iddianın amaç, bir yandan sömürüyü gizle-

mek, öte yandanda emekçi halkın bütünleşen mücadelesini parçalamaktır.

Dış borçlar üçyüz milyarı bulmuş, döviz yokluğundan ithalat sağlıklı yapılmaz duruma gelmiştir. İhracat gelirlerinin üçte biri dış borçların faiz ve taksit ödemelerine gider duruma getirilmiş, sık sık başvuru devalüasyon, ihracatı arttıramamıştır. Teşvik, ihracata vergi iadesi, işçi dövizleri dış ticaretteki dengesizliği gidermede yararlı olmamıştır. Emperyalist ülkelere milyonlarca emekçi yurtlarından kopartılarak gönderilmiş, kanları ve canları pahasına elde edilen dövizler ise tekelci sermayenin enerji açığına fon olarak ayrılmıştır. Dış kaynaklı kredi alma sorununda emperyalizmin örgütleri olan, Dünya bankası, İMF gibi örgütlere daha fazla sömürü, daha fazla bağımlılık ilişkileri yönünde el etek açılmıştır. Bu örgütlerin direktifleriyle;

— Toplu sözleşmelerde işçi ücretleri dondurulmak istenmekte, çalışmaların çekilmez halde bulunan yaşamları daha da güç kale sokulmaktadır.

— Taban fiatları düşük tutularak üreticiler ezilmektedir.

— Memur maaşları gülünç rakamlarla idare ettirilmek durumuna getirilmiştir.

— KİT ürünlerine zam yapılarak pahalılık kamçılanmış, devalüasyonlarla pranın değeri düşürülmüştür.

Demokratik ve Mesleki bir kitle örgütü olan odamız, Ülkemizde siyasi demokrasinin gerçek anlamıyla, kurulabilmesinin, başta işçi sınıfı olmak üzere toplumun tüm demokratik güçlerinin katılımıyla verilecek bağımsızlık ve demokrasi mücadelesiyle amacına ulaşması ile olanaklı olacağı kanısındadır.

Bağımsızlık ve demokrasi mücadelesinde demokratik kitle örgütlerinin yerini iyi kavrayamazsak, bu mücadeleye katkıda bulunamayız.

İşçi sınıfının ve diğer ezilen kitlelerin ekonomik-demokratik mücadelesi, daha çok demokratik kitle örgütleri aracılığıyla sürdürülür. Ekonomik-demokratik mücadelede, bizim gibi ülkelerde, işçi sınıfı dışında toplumun diğer ezilen kesimlerinde içinde yaşadıkları koşulları düzeltmek, daha iyi hayat şartlarına kavuşmak için, verdikleri bir mücadele vardır. Bugün öğrenci gençliğin akademik talepleri, can güvenliği öğrenim özgürlüğü, özerk ve demokratik üniversite talepleri, memur ve öğretmenlerin özlük ve meslek

sorunlarına ilişkin talepleri, grevli-toplu sözleşmeli sendika hakkı v.b. talepleri ekonomik-demokratik mücadelenin kapsamı içine girer.

Demokratik ve mesleki bir kitle örgütü olan odamız da bu mücadelede yerini almakla yükümlüdür. Öz olarak demokratik kitle örgütlerinin ikili bir görevi olduğu söylenebilir.

1 — Temsil ettiği kitesinin en geniş kesimini toparlayıp kucaklayarak, onların ekonomik-demokratik hak ve talepleri uğrunda mücadele etmek halkımızın iktidara yönelik çok yönlü mücadelemizde, bütün.

2 — Emekçi halkımızın iktidara yönelik çok yönlü mücadelesinde bütün güyle yeralmaya çalışmak bu mücadeleye tabi olmak

Demokratik kitle örgütlerinin bağımsızlık ve demokrasi mücadelesindeki yerini, sömürüyü tümüyle kaldıramıyacağı iddiası ile küçümsiyen anlayış yanlıştır. Aynı zamanda, bu örgütleri sadece ekonomik mücadele veren ve siyasi hedef göstermeyen örgütler şeklinde gören ekonomizm anlayışında yanlıştır.

Bu örgütlerdeki doğru çalışma anlayışı, ekonomik-demokratik kitle örgütlerinin genel devrimci hareketle bağlarını iyi sağlayıp geniş kitleleri harekete geçirebilen ve bu örgütlere sürekli dinamizm kazandıran anlayıştır.

Demokratik birmesele örgütü olan odamızın temel görevi, kitesi ile kurduğu sağlıklı ilişkiler sonucu kazanacağı güçle üyelerinin, ekonomik-demokratik hakları doğrultusunda mücadele etmek, bağımsızlık ve demokrasi mücadelesine katkıda bulunmaktır. Mesleki alanlarda özgürce gelişimimiz, sürekli olarak yeni demokratik hak ve mevziler kazanmamızla olanaklıdır. ve bu genelde verilen tüm emekçilerin mücadelesinin içerisinde yerimizi aldığımızda olanaklıdır. Çünkü, baskı, zulüm, pahalılık ve sömürü halkası sadece işçilerin, köylülerin boynunda değil, yurtsever, ilerici, demokrat, devrimci tüm jeoloji mühendislerinin'de boynundadır. Faşist baskıların karşısında yer alacak olan odamız, emperyalizmin ülkemiz doğal kaynakları üzerindeki sömürsünü halkımıza anlatacak emeği ile geçinen jeoloji mühendislerinin ekonomik-demokratik mücadelesine öncülük edecektir.

Doğudaki emekçi halk üzerindeki ırkçı ve şoven uygulamalara, karşı çıkacaktır.

Tabanımızın en geniş kesiminin kucaklanması sonucu kazanılacak güçle, programımız onların ekonomik-demokratik hakları ile mesleğin uygulama sorunları için mücadele vermeyi, genelde yürüyen tüm emekçilerin bağımsızlık ve demokrasi mücadelesi içinde düşünerek ve ona katkıda bulunma amacıyla birleştirilerek hazırlanmıştır. Tüm emekçilerin geneldeki mücadelesiyle bütünleşerek yürüyecek çalışmalarımız, üyelerimizin kazanılmış ekonomik-demokratik hak ve özgürlüklerini sürdürmek, mesleki sorunların çözümü doğrultusunda kazanılmış hakları savunmak, yeni haklar elde etmek ve mesleki alanda özgürce gelişme doğrultusunda olacaktır.

Program, tabanımızın çalışmalara geniş biçimde katılmasını; Bilimsel ve Teknik Kurul, komisyonlar ve üye toplantıları düzenlemek, temsilcilikleri artırmak suretiyle sağlayacaktır. Bunun yanı sıra TMMOB odaları ve diğer demokratik kuruluşlarla birlikte, odamızı ilgilendiren konularda ve programımız doğrultusunda ortak çalışmalar düzenlenecek veya katılacaktır.

Daha üst düzeydeki çalışmalar, üst örgütümüz TMMOB'nin yer aldığı, demokratik platformda ortak sorumluluk ortak davranış anlayışının belirleyiciliği doğrultusunda sürdürülecektir.

Yapılacak çalışmalarımız, yayın organları, basın bültenleri, çeşitli toplantılar, miting v.b. eylem biçimleri hayata geçirilecektir.

2.1. ÇALIŞMA PROGRAMI

Programımız, çalışma konularının farklılığı ve çalışmalara tabanımızın en geniş kesimi ile katılımını sağlama amacıyla 6 ana bölüme ayrılmıştır.

1. SOSYAL, EKONOMİK VE POLİTİK GELİŞMELERE İLİŞKİN ÇALIŞMALAR.

1.1. AMAÇ : Dünyada ve ülkemizdeki sosyo-ekonomik ve politik gelişmeler yakından izlenerek genelde tüm emekçileri, özelde somut sorunlarımızı ilgilendirdiği oranda, örgütsel tavrımızı çeşitli eylem biçimleri ile hayata geçirmek.

1.2. Somut Çalışma :

- Ortak eylem platformu,
- Güncel gelişmelere ilişkin basın toplantısı,
- Güncel gelişmelere ilişkin tartışmalı toplantı,
- Bülten çıkarılması,
- Arşiv, dökümantasyon (genel),
- 1. Mayıs uluslararası işçi sınıfının birlik mücadele ve dayanışma günü.

2. JEOLJİ MÜHENDİSLİĞİNİN UYGULAMA ALANLARI İLE YETKİ VE SORUMLULUKLARIMIZA İLİŞKİN SORUNLAR ÜZERİNE ÇALIŞMALAR

2.1. AMAÇ Jeoloji mühendisliğinin üretime katkıda bulunduğu tüm alanları saptayarak, bu alanlardaki üretim ilişkilerini ortaya koymak; sorunları ve sömürüyü geneldeki sosyo-ekonomik yapı ile birleştirerek sergilemek; meslekle ilgili yasa, tüzük ve yönetmelikler üzerinde çalışmak, bunlardaki görev ve yetkilerimizi ortaya çıkararak, bu alanlardaki üretimin halkın çıkarları doğrultusunda gerçekleşmesi için mücadele etmek.

2.2. SOMUT ÇALIŞMA : — Jeoloji mühendislerinin yetki ve sorumlulukları konusunda, uygulamada ortaya çıkan sorunlar üzerine panel,

- Türkiye 3. Genel Enerji Kongresine katılım,
- Sondajcılıkta Jeoloji Mühendisliğinin Yeri üzerine bir açık oturum,
- Tuz Sorunu üzerine bir simpozyum,
- Deprem sorununa ilişkin yayın,
- Türkiye'de Petrol sorunu üzerine yayın,
- Jeoloji mesleğine ilişkin hukuksal sorunlar konusunda çalışmalar,
- Jeoloji uygulaması yapan kuruluşların yapısal analizi,
- Uygulama yöntemlerinin çağdaş tekniği ekonomisine ilişkin konferanslar,
- Jeoloji bürolarının tescili için çalışmalar,
- Yapı Tesis ve Onarım Yönetmeliği'nde jeoloji mühendislerinin yetki ve sorumluluklarının saptanması için girişimler,
- Uygulamalı jeolojinin çeşitli konularında arşiv ve dükümantasyon.

3. EKONOMİK VE DEMOKRATİK HAKLARA İLİŞKİN ÇALIŞMALAR

3.1. AMAÇ : Grevli-toplu sözleşmeli sendikal hakların alınması doğrultusunda mücadele ile güncel ekonomik ve demokratik talepler doğrultusunda çeşitli eylem biçimlerini hayata geçirmek.

3.2. SOMUT ÇALIŞMA : — Çalışanların, ücretlerinin belirlenmesinde söz sahibi olması doğrultusunda mücadele,

- Keyfi yan ödeme uygulamasına son verilip, yan ödemelerin maştan ayrı vergilendirilmesi doğrultusunda mücadele,
- İkramiyelerin ödenmesini erteleyen uygulamanın kaldırılarak tüm çalışanları ikramiye ödemesi doğrultusunda mücadele
- Hacirahların günün koşullarına uygun düzeye getirilmesi ve fazla mesai uygulamasında tüm çalışanların yararlanmasının sağlanması doğrultusunda mücadele,
- Yiyecek ve doğum yardımı, mahrumiyet ödeneği, konut veya kira yardımı, giyecek, yakacak yardımlarının işçi-memur ayırımı gözetmeksizin günün koşullarına uygun olarak yapılması doğrultusunda mücadele,
- Tüm çalışanların çocukları için kreş açılması doğrultusunda mücadele,
- MEYAK kesintilerinin son bulması ve kesilenlerin faizi ile birlikte geri verilmesi doğrultusunda mücadele,

- Asgari geçim indiriminin asgari ücret düzeyine eşit kılması ve vergi sisteminin çalışanların lehine düzeltilmesi doğrultusunda mücadele,
- Devlet Personel Disiplin Yönetmeliği ile kamu kuruluşlarının çalışma talimatlarının demokratikleştirilmesi doğrultusunda mücadele,
- Tüm çalışmalar ve çalışanların bir parçası olan üyelerimiz üzerindeki baskı ve kısımlarının son bulması doğrultusunda mücadele,
- İş güvenliği ve sigorta uygulamasının getirilmesi çeşitli kuruluşlardaki çalışma koşullarında eşitliğin sağlanması doğrultusunda mücadele,

Kamu kuruluşlarında çalışanların yönetime katılımını sağlanması doğrultusunda mücadele,

— Üyelerimizin çalıştığı kamp ve işyerlerinde ortaya çıkan mesleki ve idari sorunların çözümü doğrultusunda çalışmalar,

— Yetki ve sorumluluklarımızın belirlenmesi için basın toplantıları ve diğer gerekli girişimler.

4. MESLEKİ ÖĞRETİM ve EĞİTİMİNE İLİŞKİN ÇALIŞMALAR

4.1. AMAÇ : Konuya ilişkin olarak daha önceki dönemlerde başlatılan çalışmaları, genel olarak belirlenmiş olan odamızın görüşleri doğrultusunda sürdürmek; jeoloji eğitiminde ünvan birliğinin sağlanması başta olmak üzere, bu konudaki sorunların çözümü için çeşitli çalışmalar yapmak.

4.2. SOMUT ÇALIŞMA

- Üniversitelerle ortak toplantı,
- Öğrencilerle ortak toplantı,
- Eğitim Komisyonunu'nun yapacağı çalışmaların yayını.
- Türkiye'de Jeoloji Eğitimi konulu panel tutanaklarının kitap halinde yayınlanması,
- Jeoloji mühendisliği intibak işlemi için üniversitelerle ortak çalışma.

5. ÖRGÜTLENME ÇALIŞMALARI

5.1. AMAÇ : Çalışmaların en geniş kitle tabanına yaygınlaştırılarak, karşılıklı ilişkilerin sağlıklı biçimde işlemesi, üye-oda ilişkilerinin sağlıklı biçimde işlemesi, BGKKBGKKBGKÇBGKÇBGKÇÜ kilerinin işlerlik kazanması, oda bürokratik çalışma biçiminin düzenlenmesi ve kurullarının çalışma ilkelerinin saptanması.

5.2. SOMUT ÇALIŞMA

- İl ve iş yeri temsilcilikleri,
- Maden, Petrol, İnşaat, ŞPMM, HKM, Mimar Odaları ile ilgili konularda ortak çalışma,
- Jeologlar Derneği, Jeofizikçiler Derneği, TJK, Jeomorfologlar Derneği ile ortak çalışmalar.
- T.M.M.O.B. komisyonlarında çalışmalar,
- Fakülte öğrenci temsilcileri oluşturmak,
- Küçük kurulun sürekli toplantılarını sağlamak,
- Üye ilişkileri açısından oda bürokrasisinin işlerlik kazanması ve oda gelirlerini artırma çalışmaları,
- Tüm kurullar için yönetmelikler geliştirilmesi.

6. DIŞ İLİŞKİLERE İLİŞKİN ÇALIŞMALAR

6.1. AMAÇ : Dünya ülkeleri benzer örgütleri ile kurulacak ilişkilerle ilgili çalışmalar.

6.2. ÖRGÜT : T.M.M.O.B.

6.3. Çalışma Biçimi : Yazışma, yayın alışverişi.

6.4. SOMUT ÇALIŞMA : Teknik gezi, kongrelere katılma.

2.2. SOSYAL. EKONOMİK VE POLİTİK GELİŞMELERE İLİŞKİN ÇALIŞMALAR

Ülkemiz'deki sosyo-ekonomik ve politik gelişmeler yakından izlenerek, genelde tüm emekçileri, özelde somut sorunlarımızı ilgilendirdiği oranda, örgütsel tavrımız üyelere ve kamuoyuna basın bülteni, yayın organı, kongre, miting v.b. gibi eylem biçimleri ile aktarılmaya çalışılmıştır.

Anti-emperyalist, Anti-faşist, ve anti-şövenist ilkeler ön plana çıkarılarak, üye tabanı bu istemler doğrultusunda mücadele içine çekilmeye çalışılmış, özellikle üst örgütümüz TMMOB'nin de yer aldığı, demokratik kitle örgütlerinin oluşturduğu ortak eylem plâformu çalışmalarında, odamıza düşen her türlü çalışma ve eylemde yer alınmıştır.

12 Mart'ta Demokratik Kitle Örgütleri Basın Toplantısı Yaptı:

Üst örgütümüz TMMOB'inde içerisinde yer aldığı demokratik kitle örgütleri 12 Mart günü Ankara'da Güven Parkta ortak bir basın toplantısı yaptılar. Yoğun bir katılımı faşist 12 Mart darbesi ve onu izleyen insanlık dışı eylemler yeniden lanetledi. basın bildirisi okunarak saygı duruşu yapıldı.

Odamız 20 Mart Direnişine Katıldı

Faşistler 16 Mart günü İstanbul Üniversitesi kapısında 6 devrimci öğrenciyi katledip onlarcasını yaraladılar.

Olay ülke düzeyinde geniş bir tepki ile karşılandı. DİSK'in çağrısı üzerine üst örgütümüz T.M.M.O.B. ile birlikte, üyelerimiz M.T.A. D.S.İ. E.İ.E.İ., İller Bankası T.E.K. ve T.C.K.'da 20 Mart direnişine aktif olarak katıldı. Özellikle büyük çoğunluğumuzun çalıştığı M.T.A.'da sabah 8.00 den itibaren işi bırakma eylemine üyelerimiz büyük bir disiplin içinde katıldılar. Faşizme, emperyalizme şövenizme karşı omuz omuza yürütülmesi gereken mücadelede yerlerini aldılar.

Tüm yurtseverler, demokratlar, devrimciler başta işçi sınıfımız olmak üzere halkımıza, gençliğimize yönetilen faşist saldırılara karşı 20 Martta eylem bayrağını yükselttiler.

Kitleler emperyalizmin örgütleri CIA ve Kontr-Gerilla'yı lanetlediler. Burjuvazinin yüreğine korku saldılar. İşçi sınıfımız ve demokratik kitle örgütleri, faşist odaların M.H.P.'nin Ülkü Ocaklarının kapatılmasını, faşizme karşı kararlı mücadele verilmesini tüm ülkede haykırdılar.

Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği İle Bağlı 18 Odasının 1 Mayıs'la İlgili Açıklaması

İşçi sınıfının birlik, dayanışma ve mücadele günü olan 1 Mayıs, bu yıl da geçen yıllarda olduğu gibi İstanbul'da 1 Mayıs alanında (Taksim) kutlanacaktır.

1 Mayıs 1997'de kutlama törenine katılan binlerce işçi ve emekçiye karşı yapılan saldırı ve katliamdan sonra kutlanacak ilk 1 Mayıs olması, bu yılki törenlerin önemini arttırmıştır.

1 Mayıs 1978'in işçi sınıfına, emekçilere karşı yapılan saldırıların, cinayet ve katliamların onların mücadele azmini kırmadığının, aksine bir kat daha güçlendirip geliştirdiğinin göstergesi olduğuna inanıyoruz.

T.M.M.O.B. olarak işçi sınıfının birlik, dayanışma ve mücadele gününde güçlü bir biçimde yerimizi alacağız. Bu yöndeki çalışmalar sürdürülmektedir. Devrimci, ilerici, demokrat mühendis ve mimarları 1 Mayıs'a T.M.M.O.B. saflarında katılmaya çağırıyoruz.

1 MAYIS İŞÇİ SINIFININ BİRLİK, DAYANIŞMA VE MÜCADELE GÜNÜNDE İŞÇİ SINIFIYLA OMUZ OMUZA!

Odamız Üyeleri TMMOB Pankartı Altında 1 Mayıs'a Katıldı.

Bu yıl 1 Mayısı faşizmin azgınca saldırılarının sürdürüldüğü bir ortamda kutladık.

Tekelci burjuvazi ve büyük toprak sahiplerinden oluşan sınıfların, 1 Mayıs'ın meşrulaşmaması için uyguladığı bütün tertip, provokasyon, aleyhte propaganda ve faşist saldırılara karşın yüzbinlerce işçi ve emekçi 1 Mayıs'a katılarak bu mücadele gününde gücünü gösterdi.

Bu şanlı günde TMMOB'de eski yıllara oranla daha güçlü bir şekilde yerini aldı. Odamızın TMMOB içindeki aktif ve güçlü katılımı ise övünç kaynağımız oldu.

İşçi sınıfı ve tüm emekçilerin kurtuluşu Demokratik Halk Devrimi ile olacaktır. Demokratik Halk Devriminin zaferi ise, başta işçi sınıfı olmak üzere tüm emekçilerin örgütlü mücadelesinden geçer. Bu yolda elimizden geldiğince mücadele etmek, tüm ilerici, demokrat ve devrimcilerin görevidir. Bir yandan bu görevimizi yerine getirirken, diğer yandan tüm emekçi halka kan kusturan fa-

şist saldırılara karşı aktif bir şekilde mücadele etmek en azından bir demokratlık görevidir. İşçilerin ve tüm emekçilerin bu mücadelesinin en iyi ifadesi FAŞİZME KARŞI OMUZ OMUZA şiarıdır. Bu şiarı hayata geçirmek için tüm gücümüzle çalışmalıyız.

1 Mayıs 1978'de Grevli Toplu Sözleşmeli Sendikal Hakkımız yanında diğer taleplerimizi de dile getirdik. Mücadele gücümüzü bir kere daha dosta düşmana gösterdik. Önümüzdeki günler tüm emekçilerin faşist saldırılara karşı mücadelesini pekiştirmesi gereken günlerdir.

Biz, tüm emekçiler, güneşin balçıkla sıvanmayacağını bildiğimiz gibi insanın insanı sömüremeyeceği güzel ve aydınlık günlerin de pek uzakta olmadığını biliyoruz.

Gelecek 1 Mayısları da işçi sınıfı ve yandaşı tüm emekçiler daha güçlü ve kararlı bir şekilde kutlayacaklardır.

YAŞASIN İŞÇİ SINIFININ VE YANDAŞI TÜM EMEKÇİLERİN BİRLİK, DAYANIŞMA VE MÜCADELE GÜNÜ 1 MAYIS! 1 MAYIS 1979 İÇİN İLERİ!

Odamız, Faşist katillerce vurulup sakat bırakılan, İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi ve Şişli Siyasal Bilgiler Fakültesinin anti-Faşist öğretim üyelerinden olan Doç. Dr. Server TANILLI'nın tedavisi için TUMÖD tarafından açılan yardım kampanyasını destekliyerek, üyelerini bu kampanyaya katılmaya çağırdı.

Odamız TMMOB Orman Mühendisleri Odasının; Faşistlerce Malatya'da tahrip edilen Turan EMEKSİZ büstünün yeniden yaptırılması konusunda açtırıp edilen Turan EMEKSİZ MFHFHYFHY tırılması konusunda açtırmış olduğu yardım kampanyasını destekliyerek, tüm anti-faşist üyelerini bu kampanyaya katılmaya çağırdı.

Hacettepe Üniversitesi Beytepe Kampusunda sürdürülen Anti-demokratik baskılara 18 Mayıs günü yenisinin eklenmesi üzerine odamız olayı kınayarak kamuoyuna bir açıklama yaptı. bu konudaki ayrıntılı bilgi 20 sayılı bültende yayınlandı.

TMMOB Jeoloji Mühendisleri Odası günün siyasal değerlendirmesini yaparak 22 Mayıs 1978 tarihinde kamuoyuna şu açıklamayı yaptı. 20 sayılı bültende yayınlanan görüşlerimizin tamamı şöyle:

I. ve II. MC dönemlerinde ülkenin ekonomik durumu tamamen çıkmaza girmişti. Bu sırada bizzat mevcut hükümetin desteği ile faşist eşkiyalar devlet kadrolarına yerleştirilmişti. Faşist saldırıların gün be'gün artması, ekonomik durumun tamamen batağa saplanması tüm emekçilerin yaşamını etikliyor ve alabildiğine hoşnutsuzluk yaratıyordu. Bu dönem içinde faşist hareket, gerek devlet içindeki kadrolaşma gerekse taban yaratma açısından gelişim içerisinde idi.

CHP iktidara gelince ekonomik durumu dar boğazdan çıkartmak ve anarşiyi önlemek iddiasında idi. CHP'ye umut gözüyle bakanlar ülkenin refaha kavuşacağına inanmışlardı. Ama hayatın katı gerçekleri umudu umutsuzluğa dönüştürmektedir.

Ekonomik durumu düzeltmek için ilk tedbirler % 33 devalüasyon ve yaklaşık % 100'e varan zamlar oldu. Her zaman olduğu gibi bunların faturasını da işçi sınıfı ve emekçiler ödüyor. Öte yandan, «Toplu sözleşme düzeni de çığrından çıkacak düzeye gelmektedir.» diyen mevcut iktidarın yetkili organları işçi sınıfı ve emekçi halkın ne kadar umudu olduğunu ve kimin çıkarları adına konuştuğunu ortaya koymuştur. Daha dört ay öncesi IMF'nin önerileri doğrultusunda uygulama yapan MC'yi eleştiren CHP, bugün IMF'nin önerilerine boyun eğiyor. AET ülkeleri ile olumlu, (!) ilişkiler içine giren iktidar, borç alabilme kapılarını aralamıştır. Ancak bu geçici rahatlık yaratsa bile uzun vadede çok büyük bunalımların habercisidir. Çünkü AET yıllardır halkımızın kanını emen ABD emperyalizmin yerini almak istemektedir. Bu yolda da epey yol katetmiştir. Anarşiyi önleyeceğiz diyen CHP, anarşinin kaynağını aşırı uçlardaki (!) sağ ve soldan aramaya devam ettiği sürece bu konuda başarısız kalacaktır. Çünkü her gün cinayet işleyen, kitle katliamlarına giden ve emekçilere kudurmuşçasına saldıran faşist hareketi CHP görmezlikten gelmektedir.

CHP'nin anarşi konusundaki bu tesbiti ise, tekelci burjuvazi ve büyük toprak sahiplerinden oluşan egemen sınıfların tesbitiyle çıkışmaktadır. İktidarda değilken demokrat bir görünüm sergilemeye çalışan CHP, iktidara gelince alabildiğine anti-demokratik uygulamalarda başlamıştır. Gün geçmiyor ki bir demokratik örgütün kapatılmadığını duyalım Bu da, faşist hareketin ekmeğine yağ sürmektir.

CHP kitlelere vaadettiği talepleri yerine getiremeyince yavaş yavaş umud olmaktan çıkarken, bundan en iyi yararlanan yalan ve demagojiye dayanan faşist hareket olmaktadır.

Bu somut durum karşısında demokratların, ilericilerin ve devrimcilerin tutarlı bir alternatif olabilmeleri gündeme gelmektedir. Sosyal pratik bize anti-faşist eylem birliğini dayatmaktadır. Bu da örgütlü bir mücadelenin ürünü olacaktır.

Bu konuda büyük görev Demokratik Kitle örgütlerine düşmektedir. Anti-faşist, anti-emperyalist ve anti-şövenist ilkeler doğrultusunda Demokratik Kitle Örgütlerinin tabanlarında yapacakları çalışmalar, anti-faşist eylem birliğinin oluşturulmasında ileri adımlar olacaktır.

Biz Joloji Mühendisleri Odası olarak bu konuda üzerimize düşen görevleri yerine getirmek için elimizden gelen çabayı göstermede kararlıyız.

YAŞASIN ANTI-FAŞİST EYLEM BİRLİĞİ !

FAŞİZME KARŞI OMUZ O MUZA !

TMMOB. Jeoloji Mühendisleri Odası, Ataş rafinerisinde oynanan oyunlar üzerine basın toplantısı yaptı.

Ataş rafinerinde Mobil, BP ve Shell tekellerinin üretimi düşürme yönlü uygulamaları bir yandan «ENERJİ SORUNUNU» bir kez daha gündeme getirirken, öte yandan bu yabancı petrol tekellerinin işlevini gösteriyordu. Bu olgu karşısında odamız, 2.6.1978 tarihinde basın toplantısı yaptı.

Odamız Petrol Komisyonu'nun değerli çalışmaları sonucu hazırlanan basın açıklamasının kısa özeti şöyledir :

Günümüzde, tüm dünya halklarını ilgilendiren en önemli konulardan biri gittikçe artan enerji açığının yarattığı sorunlardır. Türkiye, enerji bunalımının hayatın her alanında şiddetle hissedildiği günler yaşamaktadır.

Emperyalizmin Petrol alanlarımızı denetim altına alışı, Osmanlı İmparatorluğu dönemine kadar uzanır.

Cumhuriyet döneminde ise, 1926 yılında çıkarılan ve «devletçilik ilkesi» nin egemen olduğu 792 sayılı Maden Yasası kapsamında yer alan petrol kaynaklarımız, 1954 yılında emperyalist petrol politikasının simsarlığından Max W Ball tarafından hazırlanan ve kabul edilen 6326 Sayılı Petrol Yasa'sı ile yabancı ve özel kesime açılmıştır.

Bu yasa ile, tek ulusal şirket olan TPAO, yabancı tekeller ve onlara bağımlı yerli paravan şirketlerle bir tutulmuş; istediği alanda araştırma yapma yetkisi de kısıtlanmıştır.

Petrol araması zor ve pahalı bir işdir. Çok uluslu tekeller, arama ve sondaj gibi rizikolu yatırımları en kârlı gördükleri ülkelere yönettirirken Türkiye'de pazarlama alanında çalışmayı yeğlemekte ve kolay yoldan kârlar elde etmektedir.

Petrolün ülkemizdeki pazarlamasında % 50 etkinliğe sahip olan çok uluslu tekeller, kamu kuruluşlarımızın ürettikleri petrol ürünlerinin paluslu tekeller, kamu kuruluşlarımızın ürettikleri petrol ürünlerinin pazarlamasını da denetlemektedirler.

Çok uluslu tekellerin ülkemizde oynadıkları oyunların bir örneği de ATAS rafinerisinde sürekli olarak sahnelenmektedir. 1975 yılında yabancı şirketler yine bugünkü duruma benzer bir uygulama ile üretimi kısmışlar ve 90 günlük sürenin dolmasına 5 gün kala, o günün MC. iktidarından istedikleri varil fiyatlarını ikramiyeli olarak, ayrıca bir de 80 milyon TL. tutarında «mağduriyet armağanı» alarak üretime geçmişlerdir.

Hemen her yıl çeşitli nedenler öne sürerek azaltılan üretim kapasitesi, son 3 aydır % 40-50 oranına düşürülmüştür. Rafinelelerinin sahibi olan yabancı petrol tekelleri, yine kendilerine tanıyan 90 günlük sürenin bitimine 5 gün kala, rafineriyi göstermlik olarak tam kapasite ile çalıştırmaya başlamışlardır.

Bu gerçeklerin ışığı altında, ülkemizde ATAS rafinesinde ve hayatın diğer alanlarında uluslararası Petrol tekellerinin oynadıkları oyunlara karşı aşağıdaki önlemlerin alınması kaçınılmazdır :

1 — Petrol Yasasının 6. maddesinde 1973 yılında yapılan değişikliğe dayanarak, hükümet ATAS rafinerisini devletleştirmelidir.

2 — Türkiye'nin petrol sorununa yabancı şirketlerin ulusal çıkarlarımızı doğrultusunda bir katkısı beklenemez. Tüm yeraltı kaynaklarımızla birlikte petrol de devletleştirilmeli; arama, sondaj üretim, arıtma ve pazarlama işlemleri kamu kuruluşlarınca yapılmalıdır.

3 — Arama çalışmaları yapan devlet kuruluşları tek bir örgüt bünyesinde birleştirmeli, çalışmalar daha geniş kadrolar ve daha büyük yatırımlarla yapılmalıdır.

4 — Petrol kaynaklarımızın rezerv ve özellikleri, ayrıntılı jeolojik ve jeofizik araştırmalarla bir an önce saptanmalıdır.

5 — Petrolün en uygun kullanım alanları belirlenmeli, lüks ve pahalı ulaşım yöntemleri kalite taşımacılığı geliştirmelidir.

6 — Elektrik enerjisi üretiminde fuel-oil santralleri ve gaz türbinleri gibi dışa bağımlı ve pahalı üretim modelleri terk edilmelidir.

7 — Petrol endüstrisinde araç, gereç ve donanım yönünden dışa bağımlılığı giderek azaltıcı önlemler alınmalıdır.

8 — Tüm bu önlemlerin hayata geçirilmesi için, Petrol Yasasının halkımızın çıkarları doğrultusunda değiştirilmesi zorunludur.

9 — Bu önlem ve öneriler ancak emperyalizmden bütün bağları koparmak ve bütün yurt kaynaklarını halkın çıkarına verecek bir düzen ile sağlanabilir.

TMMOB Başkanı Teoman Öztürk, 21 Temmuz 1978 günü, Milli Eğitim Bakanlığı önünde yapılan bir gösterinin ardından, bir kısım güvenlik kuvvetlerince TMMOB'nin bulunduğu kat ve

Mühendis-mimar Odalarının bulunduğu diğer katların «kaçanları arıyoruz» gerekçesiyle, izinsiz olarak ve bir saldırı biçiminde alt-üst edilmesi, kendilerini uyarmak isteyen yönetici ve görevlilerin coplanması, tartaklanması üzerine yapılan bu saldırıyı kınıyarak «ilgilileri her türden olayı bahane ederek, TMMOB ve odalarına saldırmayı adet haline getiren bu zihniyet karşısında, önlem almak üzere bir kez daha uyarıyoruz» demiştir.

TMMOB'nin 18 Odadan Temsilcilerle Birlikte Gemaş Grev Yerinde Düzenlediği Basın Toplantısında Odamız'da İki Temsilcisi İle Katıldı.

İşlerinde Mimar ve Mühendislerinde bulunduğu, DİSK'e bağlı Sosyal — İş Sendikasında örgütlü, tüm GEMAŞ çalışanları, sendikanın işverenle sürdürdüğü toplu sözleşme görüşmelerinin anlaşmayla sonuçlanmaması üzerine 25 Ağustos'da tüm çalışanların katılımıyla GEMAŞ'da (genel mühendislik A.Ş.) greve gitmişlerdir.

İşveren GEMAŞ çalışanlarının elbirliği ile saptadıkları ekonomik demokratik istemleri kabul etmemiş, eski sözleşmeden daha geri öneriler getirmiştir. Bununlada kalmayarak grevi kırmak için paravana şirketler kurmuş, Mühendis ve Mimarlar ile diğer çalışanlar arasına suni ayrılıklar sokmaya çalışmıştır.

Oysa GEMAŞ'da çalışan işçilerin, teknikerlerin, idari personelin, mühendis ve mimarların sorunları ortaktır; Mücadeleleri de ortak, OMUZ OMUZA'dır. GEMAŞ çalışanları bu bilinçle grevdedirler ve grev kırıcılarının çabaları bir sonuç vermeyecektir.

Üyelerinin GREVLİ TOPLU SÖZLEŞMELİ SENDİKAL HAKLARININ kazanılması ve korunması mücadelesini veren üst örgütümüz TMMOB, GEMAŞ çalışanlarının haklı mücadelesinin yanında olduğunu ve grevi sonuna kadar desteklediğini kamuoyuna duyurur.

Jeoloji Mühendisleri Odası Yönetim Kurulu, 7.7.1978 Günü Basına Yaptığı Açıklamasında İlerici — Demokrat Polislerin Mesleki Örgütü Pol — Der'in Kapatılma Olayını Kınadı :

Açıklama metni aynen şöyledir :

İlericiliği, demokratikliği kimselere kaptırmak istemeyenler 17,000 ilerici - demokrat polisin ekonomik - demokratik örgütünü

faşist çetelerin örgütleriyle bir kefeye koyup kapatarak bu işi burada bitirdiklerini sanıyorlarsa, tarih ve emekçi halkımız bunun hesabını da soracaktır.

Seçim meydanlarında «bütün çalışanlara ekonomik ve demokratik talepleri etrafında sınırsız örgütlenme özgürlüğü sağlayacağız» diyenlerin gerçek yüzleri her geçen olayda hayatın içerisinde ortaya çıkarmaktadır.

Uluslararası Çalışma Örgütünde (ILO) «kamu kesiminde çalışan memurlara da sendikal özgürlük ve örgütlenme hakkı tanınması» konusundaki kararların altına imza koyanlar, anayasal hakları ayaklar altına alarak POL — DER'i kapatabilmektedirler.

Faşist çeteler bütün kudurmuşluğuyla terör estirirken «sağa da sola da karşıyız» diyen oportünist mantık, bu gidişle yarın, diğer demokratik özgürlüklerin karşısına besleme faşist örgütleri çıkartarak onları da kapatmakta sakınca bulunmayacaktır. Burjuvazinin «daha akıllı» temsilcileri diğerlerinin yapamadığını yapmakta ve halkımızı kandırdıklarını zannetmektedirler. Tarihin ileriye akan mücadelesinde kimi kandırdıklarını hep beraber göreceğiz.

Jeoloji Mühendisleri Odası olarak, POL — DER örgütüne ve onun haklı mücadelesine omuzdaş olacağımızı tüm halkımıza duyurur, hükümetin bu antidemokratik girişimini kınarız.

☆ **Toplumsal Anlaşma ve Onun bir alt maddesi olan işçinin yönetime katılması sorunu üzerine odamız kamuoyuna şu açıklamayı yaptı.**

Ülkemizde sınıf mücadelesi şiddetiyle her gün yeni boyutlar kazanarak yol alıyor. Tozdan, dumandan göz gözü görmüyor. Herkes bir şeyler söylüyor, çözümler arıyor, çaresizlik içerisinde bocalayanlar yalpalıyor. Bu görünüme toplumun tüm kesitleri kendi sınıfsal konumları ve ideolojik yaklaşımlarıyla bakmaya çalışıyorlar.

Emperyalizmin örgütleri olan Dünya Bankası, IMF, AET, v.b.nin direktifleri, emperyalizm ile bütünleşen tekelci burjuvazinin işbirliği ile ülkemizde aynen uygulanır duruma getirilmiştir. Gün geçmiyorki Dünya Bankasının bir mektubu, AET'nin bir raporu, IMF'nin bir tavsiye bülteni yayınlanmasın. Bütün bunlar-

dan sonra devalüasyonlar artık yıllık değil aylık, günlük periodlar halinde boy göstermeye başladı. İşçiler, köylüler, memurlar ve tüm emekçiler hayat koşullarının dayanılmazlığı altında yaşamaya çalışıyorlar.

Ülkenin bu sosyal ve ekonomik politikasından sorumlu olanlar elbette ki emekçiler değildir. Bu dayanılmaz koşullar karşısında işçi sınıfımız başta olmak üzere toplumun tüm kesimlerinin verecekleri örgütlü mücadele onların en doğal haklarıdır.

Bu tablo içerisinde Sosyal Demokrasi tarihi görevi olan sınıf uzlaşmacılığı görevini hayata geçirmeye çalışıyor. «Ezen ve ezilen sınıflar kardeş kardeş bir arada yaşasınlar» mantığı ile tarihin akışını durdurmaya çalışıyor.

İşçi sınıfını egemen azınlığa peşkeş çeken Türk — İş yöneticileri geçenlerde bir çok sendikada «Toplumsal Anlaşma» denilen kölelik anlaşmasının altına imzalarını koydular. Bu «Toplumsal Anlaşma»nın özü nedir? Kendi öz gücüne güvenmeyen, işçi sınıfı biliminin yol göstericiliğine inanmayan ve bunun sonucu olarak kendi sınıf politikalarını bağımsızca savunmayanların emekçi sınıflar hareketini burjuvazinin kuyruğuna takmasıdır. «Toplumsal Anlaşma» karşısında sevinenler, el çırpanlar egemen azınlıktır. Hayatı çekilemez duruma getilenler, her gün bir kaç tane emekçinin canını alan besleme faşistleriyle ortalığı kana bulayanlar, elbette ki toplumu dengede görmek isteyeceklerdir. Bu öyle bir dengedir ki, bir kefedeki sömüren egemen azınlık, diğerinde sömürülen sınıflar vardır.

Ancak, tarihin akışı hep ileriye doğrudur. Çağımızda bu akışın öncülüğünü işçi sınıfı yapmaktadır. Onun öncülüğünde tüm emekçi sınıflar bu ihanet anlaşmasını kırarak, dünyanın dört bir yanında olduğu gibi ülkemizde de kurtuluşa doğru giden yolda bu engelleri bir bir aşacaktır.

☆ **Odamızında İçinde Yer aldığı T.M.M.O.B. Odaları. 4. Beş Yıllık Kalkınma Planı Taslağı Konusundaki Görüşlerini, DPT Tarafından Düzenlenen Toplantıda Sundular :**

TMMOB ve 18 Odası 18.9.1978 günü DPT'ce düzenlenen Tanıtma ve Danışma toplantısında geneldeki görüş ve taleplerini, özelde ise uzmanlık alanlarını giren Sanayi Yeraltı kay-

nakları, elektrik enerjisi, tarım Ormancılık, (Kentleşme, Yerel Yönetimler, Konut, Ulaşım, Altyapı, Turizm), Çevre, Meteoroloji, Kamunun proje elde etme düzeni konularındaki görüş ve taleplerini sunmuşlardır. Yeraltı Kaynakları konusunda şu görüşleri getirmiştir.

Türkiye, sanayileşmenin niteliği ve niceliğine uyumlu olarak, yeraltı kaynaklarının ilgili sektörleri (madencilik ve enerji) açısından da geri kalmış bir ülkedir. Türkiye'nin yeraltı kaynaklarının ilgili sektörleri açısından geri kalmışlığın temel nedeni, sistemin genel yapısına dayanır. Bu temel belirleme çerçevesinde yaklaşıldığında, gerek madencilik ve gerekse enerji sektörü içinde yer alan petrol ve maden alanlarındaki geriliğin ikincil nedenlerinden bazılarını şu şekilde sıralayabiliriz.

Yukarıda belirtilen gerek temel ve gerekse bu temel nedene bağlı ikincil nedenleri ışığında, yeraltı kaynaklarımız ile ilgili sektörel bazdaki taleplerimiz şunlardır :

1 — Yeraltı kaynaklarımızla ilgili yabancı sermayeye verilmiş tüm arama ve işletme ruhsatlarının (özellikle petrolda arama izinleri) tazminat ödenmeksizin iptal edilmelidir.

2 — Yeraltı kaynaklarımızla ilgili yeni projelerde; dış finansman, teknoloji ve teknik hizmet ithali için yapılacak anlaşmalar, emperyalist sömürü söz konusu olmayacak bir içerikte yapılmalıdır.

3 — Yeraltı kaynaklarımızla her türlü mevzuat (petrol ve maden kanunu gibi) günün koşullarına ayarlanması ve bu mevzuatın sömürüye ve bağımlılığa neden olmayacak bir biçimde düzenlenmelidir.

4 — Yeraltı kaynaklarının potansiyel anlamda dahi yeterince saptanmadığı gerçeğinden hareketle, Türkiye'nin ivedilikle temel jeolojik ve ardından da detay jeolojik etüdü tamamlanmalıdır.

5 — Yeraltı kaynaklarının gerçek sahibinin halk olduğu doğru tesbitinden hareketle :

— Türkiye petrol kaynakları açısından denizleri ve karaları ile tek bir ruhsat alanı olarak ele alınmalıdır.

— Bütün petrol faaliyetleri (araştırma, üretim, taşıma, depolama, rafinaj, işletme ve dağıtım) tek elden bir devlet kuruluşunca yürütülmelidir.

— Halkın somut talebi ve yararı (ısınma için yakıt talebi) doğrultusunda örneğin tüm özel kesim linyit arama ve işletme izinleri iptal edilerek devlete aktarılmalıdır.

6 — Devlet Kuruluşlarının büyük tekellere fon aktarmasının önüne geçilmelidir.

Taş kömürünün özel kesime maliyetinin çok çok altında satılmasının engellenmesi gibi...)

7 — Petrole dayalı termik santraller dondurulmalı ve yenileri için girişimde bulunulmamalıdır.

8 — Manyezit, Boraks, Antimuan, Krom ve Barit kaynaklarımız yalnızca birer döviz kaynağı olarak düşünülmeli, bu kaynaklar nihai ürün olarak değerlendirilmelidir.

9 — Demir, Bakır, Fosfat ve Taş kömürü ve linyit kaynaklarımız için hızlandırılmış projeler aramadan üretime dek) ele alınmalıdır.

Yukarıdaki görüşleri belirlemek için çalışmalara katılan Odamız, Maden ve Petrol Mühendisleri Odaları ile birlikte «Yeraltı Kaynakları» konusundaki görüş ve taleplerini, toplantıda sunmak üzere hazırlamışlardır.

Bu toplantıda saptanan ortak görüşlerimiz, ilgililere yukarıda yazıldığı biçimde sözlü ve yazılı olarak duyurulmuştur.

☆ **Emperyalizme bağımlı ülkelerde binlercesi görülen «hüte»ler konusunda odamız 29 Eylül 1978 tarihinde halkımıza aşağıdaki açıklamayı yaptı.**

Maden Mühendisleri Odasının Türkiye Kömür İşletmeleri ile Hacettepe Üniversitesi Teknolojisi Enstitüsünün (HÜTE) arasında protokolü bağtılanan «Büyük İhale» üzerine kamuoyuna yaptığı açıklama ilgili çevrelerde günün konusu olmakta devam ediyor. Yazımıza başlarken kardeş odanın bu olumlu ve sorumluluk taşıyan görevini büyük bir titizlikle yerine getirişini kutlarız.

gerekecek; TKİ ile Hacettepe Üniversitesi Teknoloji Enstitüsü (HÜTE) arasında geçtiğimiz günlerde «Büyük bir ihale» bağtlandı. Söz konusu ihale Bursa-Balıkesir-Çanakkale havalisini kapsayan, Güney Marmara ve Biga Yarımadası sektörü ile Muğla Aydın sektöründeki TKİ'ne ait ruhsatlı kömür sahalarında gereği nisbetinde ve nihayetinde fizibilite etüdü ile sonuçlanacak etüdlerin yapılması amacını taşımaktadır.

TKİ'yi KİT'lerden biri olarak tanıyoruz; İsterseniz HÜTE'yi de biraz tanımaya çalışalım. Çünkü «HÜTE» veya «HÜTELER» ne ilktir ne sondur «HÜTE» bazan hütecilikler halinde devreye girer ve hiç göze çarpmadan yıllarca bu yapının içerisinde yol alır gider. Hüte kuruluş amacı olarak üniversite ile yaşanan üretim sektörü arasında canlı ilişkileri sürdürmek bilim adamını dört duvarı arasına sıkıştırmayan ve teori ile pratiğin uymunu sağlamaya yönelik bir yansıyış ile sergilenmiştir. HÜTELER ÖZELLİKLE METROPOL ÜLKELERDE TEKELLERİN SON DERECE İŞİNE YARAYAN KURULUŞLARDIR. BİLİM ADAMLARINI BU YAPILAR İÇERİSİNDE SÜREKLİ DENETİMİNDE TUTAN TEKELLER EN SON GELİŞMELERİ VE TEKNOLOJİLERİNE BEYİN TARNFERİNİ ÇOĞU ZAMAN BU KANALLARDAN YERİNE GETİRİRLER.

ÇARPIK BİR KAPİTALİSTLEŞME SÜRECİ İÇERİSİNDE OLAN ÜLKEMİZ HER KONUDA OLDUĞU GİBİ BU KONUDA BÜYÜK BİR ÇARPIKLIĞIN İÇERİSİNE GİRMİŞTİR. METROPOL ÜLKELERDEN MODEL OLARAK, ALINAN «HÜTE» İLGİLİ EMPERYALİST ÜLKELERDEKİ GİBİ USTA VE PLANLI BİR ŞEKİLDE GERÇEKLEŞTİRİLEN SÖMÜRGE OLGUSUNU YÜZÜNE GÖZÜNE BULAŞTIRARAK TAM BİR ÇARPIK YAPIYA DÖNÜŞTÜRÜLMÜŞTÜR. Söylediklerimizi biraz somutlaştırmaya çalışalım.

İlgili sahada MTA'ca yapılan araştırmalar sonucu 220 rapor düzenlenmiştir. Bu 220 adet raporun 108'i prospeksiyon etüdüne, geri kalan 112'si de detay jeolojik etüdüne aittir. (Eldeki bunca raporla büyük ihalemizin raporlarının gelecekte karşılaştırılacağını Beylerimize şimdiden duyururuz. Bakalım son derece bilimsel bulgular neler olacaktır).

Aynı bölgede MTA'nın sondaj envanteri bize şu rakamları veriyor. 1963 ile 1977 arasında 97,9 km. sondaj yapılmıştır. İlgili ihalede öngörülen sondaj toplamı 14 Km'dir. Bir ilginç yan

ise şudur: 1978 MTA Bursa, Balıkesir, Çanakkale, Muğla ve Aydın illerinde konusu linyit olan 13 Km. lik sondaj ve ilgili jeolojik çalışmayı programına almıştır.

Ortada dolaşan söylentilerde ise büyük ihale şöyle savunulmakta: «MTA raporları sıhhatli değildir, 20 m. kömür kesen sondajlar 20 cm. olarak gösterilmiştir». Beyler bu işi daha usta yap-

malısınız, yaptığınız şeyleri ilgili insanlar bilmeli, programlar demokratik mesleki örgütlere sızmamalı, halkımız ise bu işleri hiç bilmemelidir. Biraz daha gayret ederseniz metropollerdeki ustalarınızdan bu işi öğreneceksiniz.

«Büyük ihalenin» bedeli konusunda bu güne dek bir sonuç çıkaramadık gittikçe büyüyor, mitoloji büyüklüğünde bir şey bakım büyük ihale bu konuda ne diyor;

Birim fiatlar 1978 yılı endekslerine göre belirtilmiş olduğundan müteakip yıllara ait fiatlar o yıllar için Devlet İstatistik Enstitüsü geçim endekslerinin ortalamasına göre aynı oranla değiştirilecektir.

Yeni birim fiatları hesabı 1979 yılı başında başlamak üzere her takvim yılbaşında yılacak ve takip eden yılın ödemelerinde geçerli olacaktır. Burada kesin olarak ortaya çıkan şey ihalenin son değerinin, bu büyük çalışmanın (!) halkımıza kaç mal olacağını bilinmemesidir.

«Büyük İhaledeki» birim fiatlarının saptanmasından tutun, çalışanlara sunulan astronomik rakamlar son derece düşündürücüdür. İleride konulara tekrar değinmek üzere konuyla ilişkili bir açıklamayı gerekli gördük.

Ülkemizde jeoloji eğitimde henüz çeşitli üniversitelerde eğitim açısından bir birliklik oluşturulmadığı gibi üretime katkı koyacak düzeyde eğitim amaçlayan çalışmalar gündeme getirilmediği, halkımızın çıkarlarına yönelik ve sorunlarına çözücü açıdan jeoloji bilim ve tekniğini vermedikleri bilinen bir gerçektir. Bunun yanı sıra BİLİMLE POLİTİKA SOKULDUĞUNDAN şikayetçi olan bazı üniversite çevreleri. Aslında egemen sınıflarla bütünleşen kendi çıkarları için bu sloganla politika yapmaktadırlar. Ekonominin dinamosu olan doğal kaynaklar ve sanayi ile ilişkili jeoloji birikimini teori ve pratik bütünlüğünden uzaklaş-

tırmakta, teori ve pratik bütünlüğünü sosyo-ekonomik yapının üzerinde görerek, üretim ilişkilerinden soyutlayarak ortaya getirmekteyiz. KULLANDIKLARI DÖNER SERMAYELERLE TEORİ—PRATİK BÜTÜNLÜĞÜNÜN MASUM KALKANINA BÜRÜNEN BÜYÜK RÜTBELİ BİLİM ADAMLARI ÜNİVERSİTELERDE Kİ ODALARINI, İŞHANLARINDAKİ BÜROLARA BENZER YÜKSEK KÂRLI İŞLER PEŞİNDE KOŞAN MÜTEAHHİT FİRMA GÖRÜNÜMÜNE SOKULMUŞLARDIR. İŞTE BUNLARIN ÖRGÜTLENİŞİ DE KÜÇÜK «HÜTELERDİR».

Tüm zamanlarını milyonluk bu tip işlere veren bu tür bilim adamlarının niteliklerini ve düzenle bütünleştiklerini yakından biliyoruz. Düzenin kaçınılmaz sonucu olan bu görünümün deşilmesi ise başta gelen görevlerimiz arasındadır.

Bundan böyle kendilerinin rahatlarını kaçıracığımızı da üzümlere kamuoyuna duyuruyoruz.

• TMMOB, Türkiye kömür işletmeleri kurumu (TKİ) ile Hacettepe üniversitesi teknoloji enstitüsü (HÜTE) arasında imzalanan 2.8.1978 günlü protokol'ün iptali ve dava sonuna kadar yürütmenin durdurulması isteği ile 15 Kasım 1978 günü Danıştaya başvurdu.

Devletçe işletilecek madenler hakkındaki yasa tasarısı üzerine odamız 29 Eylül 1978 tarihinde görüşlerini kamuoyuna açıkladı. 23 sayılı bültende yayınlanan görüşlerimizin kısa bir özeti şöyle :

Devlet, toplumsal sistemin yeniden üretimini sürekli kılma işlevini yerine getirebilmek için ekonomiye dolaylı ve dolaysız yollardan müdahale eder.

Kajitalist çağ ile birlikte feodal ekonominin dar bölge pazar alanları yıkılmış bütün ulusun bir pazar haline geldiği geniş bir alan ortaya çıkmıştır. Kapitalizmin serbest rekabet döneminde aşılması, artık Tekel çağının başlaması ile bütün hammaddeler, geniş çapta modern teknik, para giderek bir avuç tekelin kontrolüne girmiştir.

Kapitalist Devlet artık tekellerin tüm darboğazlarını genişletmek tekellerin çıkarına göre toplumu ekonomik bir denetime sokmakla yükümlüdür.

«Devletçe işletilecek Madenler Hakkında Kanun Tasarısı» TÜRKİYEMİZDE ELE ALINDIĞINA GÖRE VE ÜLKEMİZ UZAYDA OLMADIĞINA GÖRE yukarıdaki yaklaşımlarımızı unutmadan konumuza biraz daha girelim.

Devletin ekonomiye müdahalesinin somut bir örneği olarak gördüğümüz «Devletçe İşletilecek Madenler Hakkında Yasa Tasarısı» hangi maddi temelin üzerinde yükselmektedir.

Cumhuriyetin ilk yılları ile birlikte başlayan devletin ekonomiye müdahalesi 1960'lar sonrasında planlı kalkınma (!) dönemine girilmesiyle birlikte genel hatları ile emperyalizmin daha derli toplu soygun ve sömürü çarkının doğrultusunda şekillendirilmiştir.

Türkiyenin kalkınma planlarının AET ve ABD Emperyalistlerinin uzmanlarınca hazırladığı ve içerideki bütünleştikleri sınıflara uygulamaya koydukları görünümüleri hep beraber yaşayarak gördük ve şu anda da görüyoruz. Kurulan tüm sanayiler; Montaja dayalı tüketim malları sanayisi olarak sürekli kaynağı uzaklarda emperyalist tekellerin denetiminde olan sanayilerdir. Dolayısıyla emperyalistlerle girilen her anlaşma ülke ekonomisini biraz daha kısıpaca alacak bağımlılığın çemberini biraz daha daraltacaktır.

Bu arada Tekelci Sermaye sık sık hammadde, yarı mamül girdi, ayrıca makine ve teçhizat temininde büyük güçlüklerle karşılaşmaktadır ve Devletin bu konuda gerekli müdahalelerinin olması gerektiğini sık sık vurgulamaktadır.

Kısaca devlet en başta tekellere geniş çapta ucuz hammadde, yarı mamül madde, makine gerekli enerjiyi ve ulaşımı sağlayacak biçimde toplumu örgütlemelidir. Mutlaka bu gerçekleştiğinde toplumdaki diğer sınıflarda nisbi bir rahatlanmanın içine girecektir. Ancak bu rahatlama emperyalistlerin Hindistana demiryolu ağını döşerken «medeniyet getirdik» çığırtkanlıklarının arkasında yatan büyük soygun ve sömürü kadar bir rahatlamadır. Zira bu demiryolu şebekesiyle Hint yarımadasının tüm zenginlikleri Emperyalist İngilterenin karnına boşalmıştır.

Ülkemiz kaçınılmaz bir sonuç olan böyle «dar boğazlar» görünümünde iken TÜSİAD (Türkiye sanayi İş Adamları Derneği) soruna şöyle yaklaşmaktadır. «1978 YILINDA TÜRK EKO-

NOMİSİ İŞLERLİĞİNİ KAYBETME DURUMU İLE KARŞI KARŞIYADIR» DOĞRUDAN VEYA DOLAYLI İTHAL HAMMADDE VE ARA MALI TEMİNİ BÜYÜK SORUN OLMAKTADIR... ENERJİ DARBOĞAZI İŞLETMELERİN DÜZENLİ VE VERİMLİ ÇALIŞMASINI ENGELLEMEKTEDİR.

Çözüm olarakta; şu ana öneriyi getirmektedir. «1978 YILI BAŞINDAKİ ÖZEL KOŞULLAR BİR GEÇİŞ PROGRAMINI zorunlu kılmaktadır. Bahsedilen programın konumuzu ilgilendiren kısmı için şunları söylemektedirler. «Kamu kesiminde enerji haberleşme ve ulaştırma yatırımları ile işletmeye kısa sürede açılacak ve döviz kazandıracak yatırımların dışındaki projeler ayıklanmalıdır.»

Yeraltı servetleri bakımından hatırı sayılır bir ülke olan Türkiye'de diğerlerinde olduğu gibi madencilik sektöründe de görülen darboğazlar aşılma beklenmektedir.

Planlanan yatırımlar gerçekleştiği takdirde demir-çelik sektörünün koklaşabilir taş kömürü talebi 1980 de 6 milyon tona 1985 de ise 12 milyon tona varacaktır. Aynı şekilde demir cevheri gereksinmesi ise 1980 de 9 milyon ton 1985 te ise 18 milyon ton olacaktır. Şimdiki taşkömürü üretimi seviyesinin 5,5 milyon ton olduğu düşünülürse taş kömürü cevheri üretimindeki yetersizlik ve darboğaz açıkca ortaya çıkar.

Türkiyede demir cevheri üretimi tesbit edilmiş rezerve oranla düşük olduğu ve bu durumun özellikle özel işletmelerde çok daha geri ve ilkel durumda olduğu söz konusudur. Tekellerin çarkı dönmeme sinyalleri vermeye başlaması ile birlikte «Devletçe işletilecek Madenler Hakkında Yasa Tasarısı» gündeme gelmektedir.

Yarın sanayinin büyük girdileri haline gelecek olan bir bakır, bir alüminyum, çinko, kurşun veya boraks için de hızır gibi yetişecek olan bir başka «Devletçe işletilecek Madenler Hakkında Yasa Tasarısıdır»

Linyitlerimiz içinde sorun bir başka özel yanıyla aynıdır; Bir yanıyla tekellerin enerji girdisidi, diğer yanıyla halkımızın en ucuz yakıt girdisi. Halkın düzene karşı kabaran muhalefetini devlet zaman zaman böyle halktan yana (!) girişimlerle emmek zorundadır. Halka nisbi anlamda (Karaborsacılardan ucuz) linyit dağıtmak çeşitli yararları beraberinde elbetteki getirir.

1975 yılında linyit üretiminin % 70 ini yapan devlet, linyit rezervlerinin % 30'unu kontrol etmektedir ve % 30 linyit üretimini gerçekleştiren özel kesim ise % 70 rezervi kontrol etmektedir. Şimdi tekeller için gerekli olan linyit enerjisi çok yüksektir ve daha planlı biçimde daha rantabl işletmelerle yükseltilmelidir. Elbette bu işletmelerde DEVLET İŞLETMELERİ olmalıdır.

Sonuç olarak özetle denilebilirki, «Devletçe İşletilecek Madenler Hakkındaki Kanun Tasarısı» ekonomik düzeyde yeniden üretimin koşullarını yerine getirmede, devletin ekonomiye doğrudan müdahalesine olanak verecek bir girişimdir. Yasanın getireceği göstermelik yararlar ancak ve ancak halkımızın gelişen muhalefetine karşı geçici göz boyamacılıktır. Isınma gereksinmesi için linyitlerin 3 kuruş ucuza verilmesi yasa tasarısı taslağı hazırlanırken temelde diledikleri biçimde hazır olan metin üzerinde demokratik kuruluşları tartışmaya çağırmak ve onlara bu konuda hiç bir inisiyatif vermemek göz boyamacılığın görünümüdür. Halkımızın çıkarları doğrultusunda ekonomik ve demokratik hakları için mücadele vermek en doğal görevimizdir. Ancak biz bunu bağımsız ve doğru bir temel üzerinde yükselterek vermek zorundayız, sorunu özünü gözlerden kaçırmak çok tali sorunlarda fırtınalar koparmak burada büyük işletmeliğine geçerken kaçınılmaz olan İşçi Sınıfının kitle gücünün yoğunlaşması olayı gibi kazanımlar temel alınamaz, ayrıca reformizmin kuyruğuna takılıp gerçekleri ters yüz etmek yurtseverlik devrimcilik olamaz.

En özet önerimiz ise;

Doğal Kaynaklarımızın gerçek sahibi halkımızdır. Ve bu kaynaklar hiç bir pazarlığa, tazminata söz konusu olmaksızın halkımıza devredilmelidir. Sorunun gerçek çözümü ancak budur.

Odamız, 8.10.1978 günü TİP Töneticileri ve Demokratik kitle örgütü üyelerine yönelik toplu katliam olayı üzerine basın bildirisi yayımlayarak olayı kınadı.

K. T. Ü. Jeoloji Bölümü son sınıf öğrencilerinden Mete Vural'ın faşist cinayet şebekeleri tarafından katledilmesi üzerine 29.12.1978 tarihinde basına ilan vererek olayı kınadı. Ayrıca aynı bölüm öğrencilerinden Ali Rıza Sarıyıldız ve Servet Öztürk'ün otomatik silahlarla taranarak ağır yaralanması üzerine 5 Kasım 1978 tarihinde olayı kınayarak kamuoyuna açıklama yaptı.

Meclislerden çıkma süreci içerisinde olan anti-demokratik yasa tasarıları üzerine Jeoloji Mühendisleri oda Başkanı Ersin ÖNSEL 18 Aralık -978 tarihinde basına şu açıklamayı yaptı.

Hayatın tüm alanlarındayöğün bir karışıklık sürüp gidiyor, memurlar, işçiler, köylüler, tüm emekçi halkımız dayanılmaz acılar içerisinde yaşamalarını sürdürmeye çalışıyorlar.

Egemen güçler ittifakı bu çarpık kapitalist yapıdan gelen yükü halkımızın sırtına yüklemeye çalışmakta ve bu doğrultuda büyük çabalar harcanmaktadır.

Artık bu düzenin işçilere, memurlara, köylülere baskı zulüm pahalılıktan başka bir şey vermiyeceğini emekçiler süratli bir şekilde öğreniyor. Kendilerine yeni bir dünya, yeni bir düzen yaratma uğrunda mücadele yürüten kitlelere egemen sınıflar kiralık katilleriyle amansızca saldırıyorlar. Mühendisler, bilim adamları, işçiler yok ediliyor.

Elbetteki bütün bunların bir nedeni var. Bir tarafta; daha fazla sömürü, daha fazla zulümle düzenlerini sürdürmek zorunda olan ve emperyalizm ile bütünleşmiş, büyük toprak sahipleri ile iç içe girmiş bir avuç TEKELCİ BURJUVAZİ, diğer yanda; Hayatı yaratan emeğin tek sahibi milyonlarca halk.

İşte böyle bir Türkiye'nin parlamentosunda bugünlerde sessizce yol alan ANTI DEMOKRATİK YASALARLA karşı karşıyayız.

1971 de 1960 Anayasasını halkımıza «düks» görerek değiştiren faşistler ve iktidara gelme kavgasında bu tür anti demokratik yasa değişikliklerini anayasa mahkemelerinde durdurmak isteyen CHP ağırlık yönetim bu gün emekçi sınıflara rağmen son derece geri yasaları meclislerden çıkarmanın gayretkeşliği içerisinde.

Seçim bildirgelerinde «Ak Günler» programlarında milyonlarca emekçiye bol keseden vaat verenler, örgütlenme özgürlüğünü sınırsız sağlayacağız diyenler, memurlara sendikal haklarını biz vereceğiz diyenler, bu gün Tekelci Burjuvazinin ayakta alkışladığı, Emperyalizmin desteklediği yasaları kendi içlerindeki muhalefete rağmen hayata geçirmek istemektedirler, kişi dokunulmazlığını, konut dokunulmazlığını, örgütlenme özgürlüğünü hiçe sayarak, egemen sınıfların çıkarı doğrultusundaki her gelişme karşısında resmen yasa ile susmamız emredilmektedir.

Tarihin gerilerine doğru bakıldığında böyle bir ortamın kime yaradığını görebiliriz. Faşist örgütlenmelerin en iyi böyle ortamlarda yerleştiğini biliriz. Demokratları, devrimcileri, ilericileri, FAŞİSTLERLE aynı kefeye koyarak «ANARŞİYİ» durduracağını savunanlarını savlarını halkımız affetmiyecektir.

Biz demokrat ilerici, yurtsever, devrimci jeoloji mühendisleri olarak, emekçi halkımızı hiçe sayan bu anti demokratik yasa tasarılarını şiddetle kınıyor ve durumu kamuoyuna duyuruyoruz.

YAŞASIN TÜM ÇALIŞANLARIN GREVLİ TOPLU SÖZLEŞMELİ SENDİKAL HAKLARI İÇİN MÜCADELESİ :

Kahramanmaraş'ta Faşist katillerin savunmasız halk kitlelerine saldırıp yüzlerce anti - faşist insanı katletmesi üzerine JEOLojİ MÜHENDİSLERİ ODASI Başkanı Ersin ÖNSEL 25 Aralık 1978 tarihinde basına şu açıklamayı yaptı.

«FAŞİZME KARŞI MÜCADELE VERMEK BİR İNSANLIK GÖREVIDİR. FAŞİZMİN İNSANLIK DÜŞMANI YÜZÜNÜ TEŞHİR EDELİM, AKTİF KİTLE MÜCADELELERİNİ ÖRGÜTLEYELİM. FAŞİZMİ MADDİ TEMELİ İLE BİRLİKTE EZELİM, HAKETMİŞ OLDUĞU YERE, TARİHİN ÇÖPLÜĞÜNE GÖNDERELİM».

Faşist katiller azgınca saldırılarına ve katliamlarına devam ediyorlar. Halk düşmanı faşistler can almadan, kan dökmeden yaşayamadıklarını bir daha kamtladılar. Gizli - Açık faşist cinayet şebekeleri KAHRAMANMARAŞ'ta Şövenizmi körükleyerek, dini istismar ederek, mezhep ayrılığını kışkırtarak halka, kendisinden olmayan herkese salyalarını akıtarak saldırdılar. Kadın, çocuk, hasta demeden savunmasız anti - faşist herkesi uzun menzilli silahlarla kurşuna dizdiler, satırlarla alçakça katlettiler. Aynı oyunları daha dün Sivas'ta, Erzincan'da, Elazığ'da, Malatya'da da tezgahladılar. Kan deryaları yarattılar. Akittikleri kanlarda boğulacaklarını bilmeden

C.H.P Ağırhklı hükümet ise bu katliamı yaratan faşist odakların üzerine kararlıca gitmemeye devam ediyor; Hâlâ Faşizm ile uzlaşmanın yollarını arıyor. Katillere, iç savaş yaratanlara barış çağrısı yapıyor. Böylece kendi mezarını da kazıyor. OYSA FAŞİZM İLE UZLAŞMA OLMAZ, FAŞİZM İLE UZLAŞMA ÖLÜM DEMEKTİR.

Artık gün mücadele günüdür. Safların sıklaştırılmasının gerektiği gündür. Ortak nokta olan çoğaltılması gerektiği, her geçen gün daha bir tehlike haline gelen faşizme karşı; TEK BİR YÜREK, TEK BİR YUMRUK HALİNDE ÖRGÜTLENMENİN DAHA BİR ZORUNLU OLDUĞU GÜNDÜR. Çünkü faşizm tüm insanlığa düşmandır. Kendisinden olmayan herkese yönelik canavarca bir saldırganlıktır, dizginlenmemiş bir şövenizm, işçi ve tüm emekçiler için doymak bilmeyen bir sömürüdür. Faşizm, tekeli sermayenin en emperyalist, en bağınaz, en şövenist kesiminin açıktan açığa yıldırıcı diktatörlüğüdür.

FAŞİZME KARŞI MÜCADELE VERMEK BİR İNSANLIK GÖREVIDİR. FAŞİZMİN İNSANLIK DÜŞMANI YÜZÜNÜ TEŞHİR EDELİM, AKTİF KİTLE MÜCADELELERİNİ ÖRGÜTLEYELİM, FAŞİZME MADDİ TEMELİ İLE BİRLİKTE EZELİM, HAKETMİŞ OLDUĞU YERE, TARİHİN ÇÖPLÜĞÜNE GÖNDERELİM.

Zafer örgütlü halk kitlelerindedir. Sınıflar mücadelesi tarihi bunun kanıtıdır. Örgütlü halk yenilmez.

K A H R O L S U N F A Ş İ Z M

FAŞİZME KARŞI OMUZ OMUZA

% TMMOB Jeoloji Mühendisleri Odası; Bilimi ve Tekniği ülkesinin ve halkının çıkarları doğrultusunda hayata geçirme mücadelesi verirken faşist cinayet şebekeleri mücadele verirken len, İstanbulda: İnşaat Mühendisi Kenan Öztürk, Ord. Prof. Bedri Karafakioğlu, Adana'da: Makina Mühendisi İbrahim Özsoy, Ziraat mühendisleri odası Adana Şube Başkanı Akın Özdemir, Trabzonda: Doç. Dr. Necdet Bulut Ankarada: Doç. Dr. Bedrettin Cömert için hayata geçirilen çeşitli eylem biçimlerine üyeleri ve temsilcilikleri ile gücü oranında aktif katkı koymuştur.

FAŞİZM DEFNE YAPRAĞINDAN, BEYAZ GÜVERCİNLERDEN ANLAMAZ. ONUN FELSEFESİNDE ATEŞ, KAN BARUT, ONUN FELSEFESİNDE CİNAYET, SOKARIMI, ONUN FELSEFESİNDE PARABALARI VARDIR. BU NEDENLE ONUNLA UZLAŞMA ONUNLA «BARIŞ» OLAMAZ. ONUN TERÖR MERKEZLERİNİ AZIMLE, KARARLILIKLA DAĞITMADAN HUZUR OLAMAZ. DÜNYA'DA HALKLARIN YÜKSELEN MÜCADELESİ SUNU GÖSTERMEKTEDİR Kİ FAŞİZMİN SONU MUTLAK HAK ETTİĞİ TARİHİN ÇÖPLÜĞÜDÜR.

2.3. JEOLojİ MÜHENDİSLİĞİNİN UYGULAMA ALANLARI İLE YETKİ VE SORUMLULUKLARIMIZA İLİŞKİN SORUNLAR TÜRKİYE JEOLojİ MÜHENDİSLİĞİ I. KONGRESİNE İLİŞ-

Bu bölümdeki çalışmalarda, programda belirlenen ilkeler ışığında, hayata geçirebildiğimiz somut çalışmalarımızı tek tek ele alarak aktaralım.

TÜRKİYE JEOLojİ MÜHENDİSLİĞİ I. KONGRESİNE İLİŞKİN ÇALIŞMALARIMIZ :

Haziran ayında yönetim kurulu ile Bilimsel ve Teknik kurulun ortak yaptıkları toplantı sonucu 5-9 Şubat 1979 tarihinde Ankara'da «Türkiye Jeoloji Mühendisliği I. Kongresinin» yapılmasına, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı ile birlikte Türkiye doğal kaynaklar sergisinin düzenlenmesine karar verildi. Toplantılar sonucu öz olarak varılan ilkeler yumağı, kongreye ilişkin birinci duyuruda şöyle yer aldı.

Jeoloji Mühendisleri Odası, kurulduğundan bugüne değin meslek sorunları ile ülke sorunlarının bütünlüğü gerçeğinden hareketle, çalışmalarını ülke ve toplum yararına yönelik olarak yürütmüş; Tüm üyelerinin, halkımızın sorunlarının çözümü doğrultusunda çalışmalarını yönlendirmelerine yardımcı olmaya çaba göstermiştir.

Ülkemizde kuramsal yerbiliminin yanında son yıllarda büyük aşamalar göstererek gelişen uygulamalı jeolojinin ekonomiye yönelik tüm hizmetler de temel bir unsur olması, jeoloji mesleğinin uygulayıcılarına ülke düzeyinde önemli sorumluluklar yüklemektedir.

Odamızın kurulduğu günden bugüne değin uygulamalı jeoloji konusunda yapılan çalışmaları, bu çalışmalar içinde yer alan tüm yerbilimciler düzeyinde sergilemek ve tartışmak ulaşılan sosyo-ekonomik sonuçları belirlemek, kaçınılmaz bir gereksinme olmuştur. Bu nedenlerle odamız «Türkiye Jeoloji Mühendisliği I. Kongresini» düzenlemiş bulunmaktadır.

Jeolojinin pratiğe uygulanması olan ve kuramsal yerbilimin temelleri üzerine oturan uygulamalı jeolojinin bu teori pratik bütünlüğünden kaynaklanan ekonomik önemi, günümüzde oldukça geniş boyutlara ulaşmıştır. Ekonomi ile doğrudan bir bağı olan ve üretime çeşitli yönleri ile katkısı bulunan jeolojinin bu konumunu tartışmak; ülkemizde pratikte uygulanan jeoloji yöntem ve teknikleri irdeleyip, incelemek sorunlarını ortaya koymak, önerileri getirerek gerçek çözümleri aramak, Jeoloji Mühendisliği Kongresinin amaçları olacaktır. Kongrenin amaçları doğrultusunda gerçekleşmesi, jeoloji eğitimi yapan kuruluşlarla, yerbilimciler ve üyelerimizin katkıları ile olasıdır.

Tüm yerbilimcilere açık olan Kongremize değerli bildirimlerinizle somut katkılarınızı bekler, başarılar dileriz.

Bu düşünceler ışığında, kongrede üzerinde durulacak konu grubu şöyle belirlenmişti.

- Metalik Madenler Jeolojisi
- Endüstriyel Hammaddeler
- Petrol jeolojisi
- Enerji Kaynakları Jeolojisi
- Mühendislik Jeolojisi
- Yeraltı Suları Jeolojisi
- Çevre Jeolojisi, Kentleşme
- Temel Jeolojisi Hizmetleri
- Jeoloji Mesleği Uygulamaları ve Sorunları
- Tuz Simpozyumu.

Birinci duyurumuzdan belirli bir süre sonra, tebliğler gelmeye başladı. Tebliğlerin gerek çokluğu, gerekse konu grupları açısından gösterdiği dağılımın dengeli oluşu sevindirici olmuştur. Çalışmalarını sürdüren yürütme kurulu, teknik kurullardan değerlendirilmesi yapıp gelen 27 tebliğin kongrede sunulmasına karar verdi.

Kongre sırasında 25 tebliğ sunulmuş olup, ayrıca «Türkiye'de jeoloji Araştırmaları ve Haritaları», «Tuz» «Tünelcilik» «Enerji»-

de Jeoloji «açık oturumları ile «Meslek sorunları oturumu ve forumu» düzenlenmiştir. İlk kez yapılmış olmasının getirdiği eksiklikler ve aksaklıklara karşın, kongrenin yararlı olduğu kanısındayız.

Tebliğ, Forum ve açık oturumlara ilişkin bu çalışmaların yanı sıra başında sergileme konusunda çalışmalarını yürüten Yürütme Kurulu, özellikle yurt içinde çeşitli sektörlerde kullanılan hammaddeler ve bu hammaddelerden üretilen ürünlerin sergilenmesi, metalik madenler, endüstriyel hammaddeler, petrol, kömür, doğal gaz, radyoaktif mineraller, jeotermal enerji, yeraltı suları, sondajcılık, konularında çalışma yapan kuruluşların yürütmekte oldukları projeler, alınan sonuçların yansıtılması, kullandıkları makine araç ve gereçlerin tanıtılması, için yoğun bir şekilde çaba göstermiştir.

Ayrıca, Sergileme ve tebliğler konusunda, Tüm yabancı Elçiliklerle ilişkisi kurulmasına, yabancı ülkelerdeki genellikle ticaret müşavirliklerimiz aracılığıyla çeşitli kuruluşlarla bağlantı sağlanmasına karşın, hem organizasyon güclüğü hem de teknik zorluklar nedeniyle, bu konudaki girişimimiz hayata geçemedi. Dileğimiz; gelecekteki kongre'lerin uluslararası bir yapı kazanması için, bu konuda gerekli çalışmanın yapılması yararlı olacaktır.

Sayı : 30

Basın açıklaması

2.2.1979

Jeoloji Mühendisleri Odası Yönetim Kurulu «Türkiye Jeoloji Mühendisliği I. Teknik Kongresi» ve «Doğal Kaynaklar Sergisi» konusunda basına aşağıdaki açıklamayı yaptı.

Odamız 5-9 Şubat 1979 tarihlerinde D.S.İ. ve K.G.M. salonlarında «Türkiye Jeoloji Mühendisliği I. Teknik Kongresi»ni ayrıca aynı tarihler arasında Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı ile birlikte «Türkiye Doğal Kaynaklar Sergisi»ni düzenleyecektir.

Odamızın temel ilkelerinden biri de, meslek sorunlarını ülke sorunlarından ayırmayan anlayışıdır. Bu anlayışla konuya yaklaşan örgütümüz, Doğal Kaynakların aranıp bulunmasından, bu

kaynakların hayata geçirilme sürecindeki görünüşleri çok yönlü bir şekilde incelemeyi bu kongrede kendisine görev seçmiştir.

Doğal Kaynakların yadsınamaz gücü günümüzün teknolojisini döndüremez temel kuvvettir. Jeoloji Mühendisliğinin bu kaynakların ortaya çıkarılmasında ve değerlendirilmesinde önemli bir yeri vardır. Giderek kuramsal yapılarından uygulamalı görünümlere doğru kayarak ekonomiye yönelik temel bir unsur olan «Jeoloji» toplumsal yaşamımızda her gün daha fazla kendini hissettirmektedir. Dünyanın gelişmiş bir çok ülkesinde Jeoloji bakanlıklar düzeyinde örgütlenerek planlı ekonomilere temel motif oluşturmaktadır.

JMO jeolojinin temel ekonomik örgütlenmedeki yerini ayrıntılı saptamak amacıyla düzenlediği «Türkiye Jeoloji Mühendisliği I. Teknik Kongresi»nin içeriğini şu ana başlıklar altında toplayabiliriz.

— Ekonomi ile doğrudan bağı olan ve üretimle çeşitli yönlerden ilişkisi bulunan JEOLJİNİN konumunun araştırılması

— Doğal Kaynaklar, Jeoloji ve sömürü mekanizması arasındaki görünümlerin incelenmesi

— Ülkemizde uygulanan jeoloji yöntem ve tekniklerin incelenip irdelenmesi

— Uygulamalı jeoloji sorunlarının ortaya konup tartışılması ve önerilerin getirilmesi

— Toplumsal yaşamımızda güncel ve önemli yeri olan Enerjide Jeoloji, Tuz, Tünelcilik ve Jeoloji araştırmaları ve haritaları konusunda açık oturumlar

«Türkiye Jeoloji Mühendisliği I. Kongresi» yerbilim emekçilerin somut katkıları ve kolektif çalışmalarının bir ürünü olarak hayata geçecektir.

Jeoloji Mühendisleri Odası bu kongrenin halkımızın bağımsızlık, demokrasi mücadelesine katkı koyacağı inancını taşımaktadır.

**Jeoloji Mühendisleri Odası
Yönetim Kurulu**

TÜRKİYE JEOLOJİ MÜHENDİSLİĞİ 1 KONGRESİNDEN
ÇEŞİTLİ GÖRÜNTÜLER



YERBİLİMLERİ AÇISINDAN, ANKARA'NIN SORUNLARI SİMPOZYUMU

Türkiye Jeoloji Kurumu yürütücülüğünde 12-14 Aralık 1978 tarihinde Ankara'da yapılan «Yerbilimleri açısından Ankara'nın sorunları» ve bu sorunlardan kaynaklanan; Bilimsel, teknik, ekonomik, yönetsel, araştırma ve görüşlerin sunulduğu bir Simpozyum düzenlenmiştir.

Örgütlenme kurulunda Odamızın'da yer aldığı simpozyum, kent sorunlarıyla ilgili olanlarla, yer bilimcilerin bir araya gelmesi ve ortak çalışma alanının, bu açıdan belirlenmesi bakımından önemli bir yarar sağladı.

BİRİNCİ BİLİMSEL ve TEKNİK SONDAJ KONGRESİ

TMMOB Jeoloji Mühendisleri Odası, Maden Mühendisleri Odası, Petrol Mühendisleri Odası, DSİ ve TPAO tarafından ortaklaşa düzenlenen «Birinci Bilimsel ve Teknik sondaj Kongresi» 18-20 Aralık 1978 tarihlerinde DSİ salonunda yapıldı. Ülkemizde ilk kez yapılan kongrenin başlıca amaçları şunlar idi.

— Ülke sondajcılığını değişik boyutları ile inceleyip tartışmak,

— Sondajcılık konusundaki sorunların saptanıp, çözümlerini aramak ve ileriki sondajcılık çalışmalarına yeni boyutlar kazandırmak,

— Sondaj eğitimi, öğretimi ve istihdamını araştırmak, Ülkemizde sondajla uğraşanların yetki ve sorumluluklarını belirlenmesi amacıyla yönelik adımlar atabilmek,

— Mühendislik hizmetleri ve doğal kaynakların değerlendirilmesinde sondajın yerinin araştırılmasını sağlamak.

— Sondaj bilgilerinin arşivlenmesinin sağlanması, standartlaşmasının sağlanması, Teknoloji iletiminin sağlanması, Kapasite kullanımı gibi sorunlara belli çözümler getirebilmek,

— Her alanda olduğu gibi sondajcılık alanında da dışa bağımlılığı ve doğurduğu sakıncaları inceleyerek, ülkemizde varolan yapım birikimini yönlendirip yerli yapıma doğru adımlar atarak, sondajcılık çalışmalarının en ekonomik şekilde gerçekleştirilmesi yolunda adımlar atabilmek.

Kongre tüm bu sorunlara çözüm önerileri getirmeye çalıştı. Ancak bunların çözümünün kısa vadede olmayacağını görmek gerekir. Çünkü tüm bu problemlerin temelinde sosyo-ekonomik sistemin geneldeki bozukluklarını görmek gerekir. Üç gün süren kongre boyunca altı kez oturum yapılmış, 14 bildiri sunulmuş ve tartışılmıştır. Ayrıca, Kongrede Jeoloji Mühendisleri Odası'nın Sondajcılık Komisyonu raporunda ayrı basım yapılarak dağıtılmıştır. Komisyon raporu şu ana başlıklar altında incelenmiştir.

I. SONDAJ ÖNCESİ YAPILMASI GEREKLİ İŞLEMLER

- a — Petrol sondajları
- b — Maden sondajları
- c — Jeoteknik sondajlar
- d — Su sondajları

II. SONDAJLARIN DENETİMİ

III. SONDAJLARIN BAŞARISIZLIĞINA NEDEN OLAN SORUNLAR

IV. ÖNERİLER

Ayrı basımı yapılan raporumuz fazla basılmadığından, raporu» Jeoloji Mühendisliği 7. Sayısında» yayınlıyarak tüm üyelerimize ulaştıracacağız.

Sondajcılık sorunlarının çözümü doğrultusunda olumlu bir adım olarak gördüğümüz bu kongrenin ileriki yıllarda yapılacak çalışmalara ışık tutacağına inanıyoruz. Odamız bu konuda her zaman aktif olarak çalışacaktır.

TÜRKİYE 3. GENEL ENERJİ KONGRESİ

Dünya Enerji Konferansı (WEC) Türk Mill iKomitesi tarafından düzenlenen «Türkiye 3. Genel Enerji Kongresi» 20-23 Kasım 1978 tarihleri arasında Ankara'da yapıldı. Çeşitli kuruluşlardan büyük bir delege kitlesinin katıldığı Kongrede tartışılan konular şu başlık altında topplanmaktadır.

- 1 — Alışılmış Enerji Kaynakları
- 2 — Enerji konusundaki genel sorunlar

2 — Enerji Kullanımı ve Tutumluluğu

3 — Enerji konusundaki genel sorunlar

TMMOB Jeoloji Mühendisleri Odası (WEC) Türk Milli Komitesine aşağıdaki 5 bildiri ile katılacağını iletmiştir.

1. Petrol ve Doğalgaz Kaynaklarının aranması, kaynakların geliştirilmesi ve bunlarla ilgili sorunlar.

2. Türkiye'de Jeotermal Enerji çalışmaları.

3. Bitümlü Şistlerden Enerji Hammaddeleri olarak, yararlanma olanakları.

4. Nükleer Enerji Hammaddelerinin aranması ve arama yöntemleri.

5. Türkiye'nin Hidrolik Enerji kaynaklarının jeoloji açısından değerlendirilmesi, ve sorunları.

Komite ise 1.2.3 nolu bildirilerin kongrede sunulmasını kararlaştırdı. Kongrede sunulan, tebliğler kitabında yer alan 1.2.3 ve 4 nolu bildirilerin kısa bir özetini yayın organlarımız aracılığıyla, üyelerimize yansıtmamız nedeniyle, burada yayınlamakta yarar görüyoruz. 4 nolu bildiri ise Jeoloji Mühendisliği dergisinin 6. sayısında yayınlanacağı nedeniyle, burada yeniden yayınlamayı tekrar olacağı nedeniyle gereksiz görmekteyiz.

Ayrıca, üst örgütümüz TMMOB'nin kongrede sunmuş olduğu «Türkiye Genel Enerji Politikası» ile «Enerji Sektöründe Örgütlenme ve Yapısal Sorunlar» adlı komisyon ürünlerine, odamız aktif bir şekilde katılım sağlamıştır.

Ülkemiz, Emperyalist-Kapitalist sistemin içinde yer aldığı süreçte, hayatın her alanında, tüm çıplaklığıyla gündeme gelen, gelecek olan «ENERJİ SORUNU» Konusunda öğreticiliği açısından, «Türkiye Genel Enerji Politikası» adlı komisyon ürününün «Enerji Hammaddelerini, arama ve değerlendirme sorunları» kısmını yayınlamakta yarar görüyoruz.

Petrol ve Doğal Gaz kaynaklarının aranmasına ilişkin sorunlar

Jeoloji Mühendisleri Odası :

Bugün dünya nüfusunun % 70'i toplam enerji arzının ancak % 16 sından yararlanmaktadır. Emperyalizmin yeni sömürgeci politikası bu oluşumu hazırlamıştır.

Türkiye'de 1954 yılında çıkarılan 6326 sayılı petrol yasası, aramalarda kamu kuruluşlarının elini kolunu bağlarken, etkinliğin büyük çapta çok uluslu şirketlerin eline geçmesine neden olmuştur.

Çok uluslu şirketler rizikosunu kendileri için çok olan arama ve sondaj yerine, yatırımlarını en kârlı olan taşıma, arıtma ve pazarlama alanlarına kaydırmışlar. Ruhsatlı sahaların çoğunu tek bir sondaj yapmadan ellerinde tutmaları, sahaları aramaya kapalı bulundurmaya özdeşleştirmiştir. Böylece ülkemizi pazar olarak bıraktırma amaçlarında gerçekleşmiştir. Ayrıca ülkemiz için gerekli, kendilerince şimdilik gerekli görmedikleri bulguları saklayarak, Türkiye'nin pazar olma süresini isteklerine göre uzatmaktadır. Halbuki Ülkemizin 50-100 varil günlük üretimlik kuyulara bile gereksinimi vardır.

Yurdumuzda çok uluslu şirketlerin söylediklerinden çok fazla petrol ve doğal gaz bulma olasıdır. Bunu sağlama, genelde tüm yabancı ve yerli özel ruhsatların iptali, ülkenin kara ve denizleriyle tek bir ruhsat alanı olması, aramadan başlayarak pazarlamaya kadar olan işlemleri kamulaştırma ve bunları yurt gerçeklerine merkezi pln uyarınca gerçekleştirmeye dayanır.

Geçici önlemler ise aramacı ulusal kuruluşlar arasında koordinasyonun sağlanması, hızlı ve bilinçli akademik ve meslek içi eğitiminin başlaması, aramalara gerekli parasal olanaklar ile dah geniş kdrölrün yırılması, derin kapasiteli sondaj makinaların sağlanmasını gerektirmektedir.

Türkiye'de Jeotermal Enerji Çalışmaları

Tahir ÖNGÖR-TMMOB Jeoloji Mühendisleri Odası

ÖZET :

Jeotermal enerji araştırmaları ülkemizde onbeş yıldır sürmesine karşın henüz endüstriyel bir uygulaması yoktur. Sayısal verilerle değerlendirilemez. Oysa ülkemiz umutlu bir gizli vardır.

Batı Anadolu'da yüksek entalpili hidrotermal sistemlerle karşılaşmaktadır. Elektrik üretimi ve doğrudan ısı uygulaması ola-

naklıdır. Orta Anadolu'da kızgın kuru kaya türü ortamlar verebilir ve elektrik üretilebilir. Doğu Anadolu'da hidrotermal sistemler varolabilir. Başka bölgelerde de ısıtma kullanılacak akışkanlar elde edilebilir.

Birkaç bin megavat gücünde elektrik üretiminin yanında çok daha fazla güçte tarımsal ve kent ısıtması, soğutma vb. uygulama olanıktır.

Türkiye'deki çalışmalar pekçok sahaya yayılmış fakat ilkel bir aşamadır. Uygulanabilecek yöntemlerin hepsi denenmemiştir.

Sahalar arasında öncelikler tartışılması, yalnız elektriksel uygulamaya yönelmiş, tarımsal ısıtma için uygun teknoloji geliştirilip yayılmamış, teknik sorunların çözümü çalışmaları ağır kalmış, yetişkin elemanlar elden kaçırılmıştır. Biriken bilgi dağınıktır. Yasal ve yönetsel boşluklar vardır. Yabancı girişim artan bir ilgi göstermektedir ve buna karşı sağlıklı bir duyarlılık gelişmemiştir.

Sahalar arasında öncelikler tartışılmamış yalnız elektriksel üye örgüt içi asbirimler arasında bölünmüş, çalışmaların baskıcı ve yetersiz bir bürokratik-hiyerarşik örgütlenme içinde sürdürülmüş gerekli donanımın yeterince sağlanmamış oluşudur.

Sorunların aşılması tüm jeotermal enerji çalışmalarının demokratik ilkelere göre işleyen bir jeotermal Enerji Proje Grubunun tam yetkili çalışması ile yürütülmesine bağlıdır.

Bitümlü Şistlerden Enerji Hammaddesi Olarak Yararlanma OLANAKLARI

Güner ÜNALAN TMMOB Jeoloji Mühendisleri Odası, Ankara

ÖZET :

Bitümlü şistler, önemli oranda kerojen içeren, ince taneli sedimentlerdir. Yaklaşık 500° C ye kadar ısıtıldıklarında kendilerinden şist petrolü yada şist gazı üretilebilir. Bu işleme piroliz denilir. Ayrıca bu kayalar termik santrallarda yakıt olarak kullanılabilirler.

Petrol üretimi; Pumpherson, NTU, Petrosix, Tosco II gibi özel fırınlarda yapılmaktadır. Bu tür üretimin günümüzde Sovyetler Birliği, Çin ve Brezilya'da örnekleri vardır.

Son yıllarda bitümlü şistlerden, buldukları yerde piroliz edilerek, petrol ve gaz üretme çalışmaları sürdürülmektedir. Daha çok ABD'de yürütülen bu çalışmalarda, açılan enjeksiyon kuyularıyla gönderilen hava ve gaz karışımı, yeraltında, kırılan şistlerle birlikte yakılmakta ve üretilen petrol veya gaz, üretim kuyuları ile yüzeye çıkarılmaktadır. Bu yöntemin şu anda endüstriyel bir uygulaması yoktur.

Bitümlü şistler toz haline getirilerek termik santral yakıtı olarak kullanılabilirler. Estonya ve Almanya'da bu yakıtı kullanan oldukça güçlü santraller vardır.

Türkiye'de, MTA Enstitüsü tarafından yapılan çalışmalarla günümüze dek 7 bitümlü şist sahasının jeolojik incelemesi yapılmıştır. (Bolu-göynük, Ankara-Beyazır, Niğde-Ulukışla, Kütahya-Seyitömer, Bilecik Gölpaazarı, İzmit-Bahçecik ve Balıkesir-Burhaniye sahalari).

Bunlardan sadece Beyazır sahasında rezerv safhası çalışmalarının sonuna yaklaşmış ve elde olunan ilk sonuçlara göre, ısı değeri 850 KCal/Kg min üzerinde olan 150 milyon tonluk bir görünür rezerv saptanmıştır. Bu enerji kaynağının ne zaman ve nasıl kullanılacağı konusunda değişik görüşler öne sürülmektedir.

Yurdumuzun gittikçe artan enerji tüketimi ve açığı karşısında, biraz güçle de olsa, bitümlü şistlerin bir an evvel bir enerji hammaddesi olarak devreye girmeleri ulusal çıkar açısından yararlı görülmektedir.

ENERJİ HAMMADDELERİNİ ARAMA VE DEĞERLENDİRME SOUNLARI

Emperyalist-Kapitalist sistem içinde yer alan ülkemizde, enerji politikası, çok uluslu tekeller ve yerli ortaklarının çıkarları doğrultusunda, dışa bağımlı, kısa vadeli ve çok pahalı yöntemlerin tercihi ile oluşturulmaktadır.

Enerjiye ilişkin öz kaynaklarımızın aranması, bulunması ve değerlendirilmesinde işbirlikçi tekeli çevrelerin kararları doğrultusunda, ulusal bir plandan yoksun, günlük değişimlerin etkisinde, dışa bağımlı ve göstermelik çalışmalarla sürdürülmektedir.

Ülkemizin öz kaynaklarına dayalı enerji gereksinmesi için yapılan arama, bulma ve değerlendirme çalışmalarında geneldeki sosyo-ekonomik yapıdan soyutlanmaz bu çalışmaların gündemde olan başlıca sorunları plansızlık, koordinasyon eksikliği, arama yetersizliği, yabancı teknoloji ve finansmana ilişkin olarak dışa bağımlılıktır.

1. Plansızlık :

Ülkemiz öz kaynaklarına dayalı ulusal bir enerjinin planlamasının eksikliği, arama çalışmalarında yansımıştır. Doğal kaynaklar arasındaki bütünlük gözönüne alınmayarak, tüm olanaklar ve arama çalışmaları, belirli dönemlerde salt belirli kaynaklara çevrilmiştir. Ayrıca arama planlamalarına yol gösterici temel jeoloji hizmetlerinin tamamlanması, göz ardı edilerek; arama çalışmaları çeşitli kaynaklar arasında çelişkili, kendi içinde de karmaşıklık doğurmaktadır. Böylece varlığı, arama ve değerlendirme teknolojisi ülkemizde bilinen kaynaklara da (kömür-hidrolik) gerekli ağırlık verilmemiştir. Hangi kaynaktan hangi yılda ne oranda yararlanılacağı da bilimsel bulgulara, dayanarak saptanmamıştır.

Öteyandan aramadan değerlendirmeye yabancı teknoloji gerektiren, varlıkları henüz saptanmamış, çok uluslu tekellerce enpoze edilerek başlatılan çalışmalar zaman zaman ağırlık kazanmıştır. Ülkemizin temel jeoloji hizmetlerinin de tamamlanmış olması nedeniyle, bazı varsayımlara dayanılarak, teknik yardım adı altında arama çalışmaları yapılmaktadır. Bu tekellerin amacı, ürettikleri teknolojilere pazar bulabilmek, yeni buluşları sınavı geliştirmek ve bu teknolojileri sayesinde ülkemizin doğal kaynakları ve enerji üretimini denetimleri altında tutmaktır. Bu anlamda ulusal çıkarlarımız temel alınarak arama çalışmalarının kendi inisiyatifimizde olması zorunludur.

Bugün için teknoloji ülkemizde gelişmemiş, fakat ileride kullanılabilir kaynaklar, bu alandaki teknolojiler yakından izlenilerek ve araştırmalar yapılarak, bu alandaki teknolojiler yakından izlenerek ve araştırmalar yapılarak, uzun vadeli planlamalarda yer almalıdır. Örneğin (TORYUM)

2. Eşgüdüm (Koordinasyon)

Yukarıda belirtildiği gibi doğal kaynaklarımız nicelik ve nitelik olarak belirtildikten ve hangi kaynaktan, hangi yılda ne

oranda yararlanacağımız genelde saptandıktan sonra özelde her kaynağın kullanım alanları bilimsel olarak irdelenmelidir. Örneğin Metalurjik kok yapımında kullanılan taşkömürü düşük kalorili linyitlerle alılabilecek termik santrallarda kullanılması son verilmelidir. ç

Mevcut enerji politikasında, hem doğal kaynaklar, hem de doğal kaynakların kullanım alanları arasında eşgüdüm yoktur.

Öte yandan doğal kaynakların aranması ve değerlendirilmesinde genel enerji politikasına koşut olarak bir kargaşa egemendir. Örneğin EİE ile DSİ, MTA ile TKİ, MTA ile TPAO'nun çalışmaları zaman zaman birbirinden habersiz yöneltmekte, kimi zaman ise iç içe girmekte ve çakışmışlardır.

Genel planlamanın yetersiz oluşu nedeniyle kamu kuruluşları arasında bir eşgüdüm kurulamamakta, böylece aynı alanda bir kaç kez jeolojik haritalama gereğinden fazla sondaj ve kazı yapılarak eleman, kaynak ve araç israfına neden olmaktadır.

3. Dışa Bağımlılık ve Arama Yetersizliği :

Ekonomik yanının dışa bağımlı oluşu arama çalışmalarını da etkilemektedir. Enerji darboğazları nedeniyle birden bire doğal kaynağa yönelmekte ve elaman, kaynak araç ve gereçler, o amaç doğrultusunda seferber edilmektedir. Doğal kaynakların enerji sorunundaki bütünlüğü gündelik politika uğruna zedelenmektedir. Üstün teknoloji gerektiren radyoaktif mineraller, petrol ve doğal gaz v.b. gibi doğal kaynakların aranmasında çeşitli güçlükler doğmaktadır.

Ekipman sıkıntısı verilerin tam olarak sağlanmamasını gündeme getirirken diğer taraftan mevcut verilerin sağlıklı olarak değerlendirilmesini de engellemektedir.

Ülkemiz için yeni enerji kaynaklarının aranması ve bulunmasında çokuluslu tekellerin egemenliği söz konusudur. «Uzman» adı altında getirilen yabancı teknik elemanlar şirketlerinin buluşlarını deneme ve sınama olanağı elde etmekte, diğer yandan çalışmaları sonucu edinilen bilgileri tam olarak ülkemize aktarmamaktadırlar.

Dışa bağımlılık nedeniyle bugün için çıkarlarımıza aykırı

olan ve sürekli gelişme trendi gösteren nükleer santraller ile gaz türbinleri önerilirken öz kaynaklarımıza dayalı termik ve hidroelektrik santraller savsaklanmaktadır.

4. Sonuç

Ülkemiz öz kaynaklarımıza dayalı planlı ve uzun vadeli bir enerji politikası olmamasına ve değerlendirme çalışmalarını önemli ölçüde etkilemektedir. Genel bir plansızlık nedeniyle arama ve değerlendirme çalışmalarında bir kargaşa hakimdir.

Yukarıda belirtildiği gibi, bugün için güncel olan bir enerji kaynağı için tüm olanaklar seferber edilmekte diğer alanlar unutulmaktadır. Kamu kuruluşları arasındaki koordinasyon eksikliği aşırı derecede israfa yol açmaktadır. Arama ve değerlendirme çalışmalarının dışa bağımlılığı nedeniyle, işler zamanında tamamlanamamakta, veriler sağlıklı olarak değerlendirilememektedir. Pahalı ve kolay enerji tercihi, öz kaynaklarımıza dayalı enerji kaynaklarına ilişkin çalışmaları bir bakıma engellemektedir.

Türkiyenin Hidrolik Enerji Kaynaklarının Jeoloji Açısından Değerlendirme ve sorunları

TMMOB Jeoloji Mühendisleri Odası

Ülkemizdeki hidrolik enerji potansiyelinin araştırılması, saptanması ve değerlendirilmesinde jeolojik etkenler yeteri kadar dikkate alınmamakta, hidrolojik ve topoğrafik verilerle sonuca gidilmektedir. Bu durum bir yandan önemli ekonomik yapılara ve projelerin gecikmesine neden olurken, diğer yandan enerji bunalımları zincirinin bir halkasını oluşturmaktadır.

Türkiyenin birincil enerji üretimin'de kaynakların payları kömür ve Hidrolik potansiyel lehindeyken, enerji tüketiminde dağılım büyük ölçüde petrol lehine gelişmiş durumdadır.

Ülkemizin hidrolik potansiyeli 75 milyar KWh/yıl, yararlanma oranı ise % 9 dur. Avrupa'da su gücü yönünden dördüncü, yararlanma açısından sonunsu sırayı almaktayız.

Hidrolik potansiyelin sürekli olması ve yenilenmesinin herhangi bir masraf gerektirmemesi tüm ülkeleri bu potansiyelden azami ölçüde yararlanmaya zorlanmaktadır. Su gücünden % 9 oranında yararlanıldığı ülkemizde jeolojik etkenler nedeniyle projeler gecikmekte, maliyetleri yükselmekte, bazan işlevini yerine getiremez duruma gelebilmektedir. Örneğin Keban ve Gökçekaya barajları, Jeolojik sorunlar zamanında çözülmediği için gecikmiş ve maliyetleri birkaç kat artmıştır; Apa ve Demirköprü barajları ise aynı nedenlerle işlevlerini ta molarak yapmakta, May barajı ise su tutulmaktadır.

Hidrolik potansiyelin rasyonel olarak değerlendirilmesi için, tüm havzaların mühendislik jeolojisi çalışmalarının yapılması ve potansiyelin havzalara dağılımının tam olarak saptanması gerekmektedir. Ayrıca baraj yerleri, jeolojik sorunların nicelik ve niteliğine göre sıralandırılmalı, jeolojik ve ekonomik sorunları en az olan barajlar önce, fazla olanlar sonraya bırakılarak enerji üretimi gerçekçi olarak planlanmalıdır.

Yeşildere - İzmir Heyelanı Üzerine :

24.2.1978 günü İzmir-yeşildere heyalan bölgesi ile ilgili olarak TMMOB ve TMMOB'ye bağlı Jeoloji, İnşaat, Mimarları, Şehir planlama, Maden Mühendisleri Odaları basın toplantısı yaptı.

Basın toplantısında heyelan bölgesi ile ilgili olarak daha önce yapılan açıklamalar ve uyarılar hatırlatılmış; şiddetli bir depremin büyük bir facia ile sonuçlanabileceği, heyelan bölgesinde yapılan çalışmaların yetersiz ve bilimsellikten uzak olduğu, siyasal iktidarlar tarafından alınan önlemlerin bölge halkının sorunlarına hiçbir çözüm getirmediği belirtilmiştir.

Basın toplantısında son olarak, afetzedeler için biran önce sağlanması gereken sosyal güvenceler açıklanmış, çözüm önerileri sıralanmış ve kamuoyu muhtemel bir faciaya karşı uyarılarak bölge halkının can güvenliğinin sağlanması talep edilmiştir.

«Karbonifer Stratigrafisi Arazi Gezileri Ve Genel Toplantıları» Üzerine

Uluslararası Jeoloji Kurumları Birliği (IUGS)'ne bağlı karbonifer Stratigrafisi Alt Komisyonu adına, MTA Enstitüsü tarafın-

dan 14-25 Mayıs tarihlerinde 12 gün süreyle düzenlenen bu gezi ve toplantılar konusunda, Yönetim Kurulumuzun Ankara'daki işyeri temsilcilerimiz aracılığıyla üyelerimize ve komuoyuna 18.5.1978 günü ilettiği görüşler kısaca şöyle :

Gezi ve toplantıların programı, gözlerden kaçırılmak isteniyormuşcasına yalnız İngilizce olarak basılmıştır. Bu gezi ve toplantılar konusunda odamıza bilgi verilmemiştir. İnterkontinental Oteli, Carlton Oteli, Büyük Tarabya Oteli gibi uluslararası sermayenin Türkiye'deki vantuzları olan otellerde kalınacak olan gezilere, Karbonifer Stratigrafisi Konusuyla ilgili olanlardan çok, Gezip-eğlenmek İsteyen kişiler katılmıştır.

Ülkemizin son derece ağır ekonomik darboğazlardan geçtiği, gereksiz harcamalardan kaçınılması için her gün kamu kuruluşlarında genelgelerin dağıtıldığı bir dönemde, bilim adına yapılan bu korkunç israf, ürküntü vericidir. Halkımız bir dilim ekmeğe muhtaç durumdayken, devlet bütçesinden oluk gibi para akıtılan bu gezi ve toplantıların ülkemize hangi yararı sağladığı, karşılığında nelere malolduğu, dikkatle incelenmesi gereken bir konudur. Bugün beş kuruşluk bir tasarruf için en temel üretim birimleri yavaşlatılmakta, yaşamsal önemi olan projeler parasızlıktan askıya alınmaktadır. Tüm bu gerçeklerin ışığında, Bu gezi ve toplantılara kimlerin katıldığını ilgililerden soruyoruz.

Bu gezi ve toplantılar sonucunda elde edilecek bilimsel ürünlerin ve bunun için yapılan harcamaların bir dökümünün yapılmasını ve karşılaştırılabilmesi için birlikte açıklanmasını ilgililerden istiyoruz. Kişisel çıkarlarını halkımızın çıkarlarının üzerinde tutan bu sözde bilim adamlarının egemen sınıfların hizmetinde olduğu, herkes tarafından bilinen bir gerçektir. Onlara sağlanan bu olanaklar, egemen sınıflara hizmetlerinin karşılığında kendilerinin ödüllendirilmesinden başka bir şey değildir.

Jeoloji Mühendisleri Odası olarak, bilimin halkımızın ve ülkemizin sorunlarının çözümü doğrultusunda uygulanması için çabalarımızı sürdürdüğümüzü üyelerimize ve komuoyunda duyuruyoruz.

Jeoloji uygulaması yapan kuruluşların yapısal analizi :

Bu çalışma döneminde, kuruluşlarla ilgili yapısal çözümler bir oranda somut gelişmeler bağlamında yürütüldü. «Hacet-

tepe Üniversitesi Teknoloji Enstitüsü (HÜTE)» ile T.K.İ. arasında bağtlanan «Büyük İhale» ve Devletçe İşletilecek Madenler Yasasını «gündeme getiren nesnel koşulları belirtirken, özellikle devlet işletmelerinin işlevlerini ele alırken, Türkiye'de yaşanan emperyalizme bağımlı çarpık kapitalistleşme sürecinden ayrı ele almadık.

İlk sergilediğimiz çalışmamız «İller Bankasında Yerbilimi Çalışmaları ve Yerbilimcilerin Yeri» idi. Bu çalışmada amaç, Yerbilimlerine ilişkin uygulamaların dünyada ve ülkemizdeki yeri ve öneminden yola çıkarak, İller Bankası genelinde yürütülen yerbilimlerine ilişkin hizmetlerin daha verimli duruma getirilmesini sağlayıcı öneriler getirmektir. Bu konudaki çalışma «Jeoloji Mühendisliği Haziran 1978, 5. Sayısında» ele alındığı için Burada tekrar olacağı için değinmeyeceğiz. Biz daha çok, üyelerimiz ve tüm yerbilimcilerin büyük bir kısmını bünyesinde çalıştıran M.T.A. da 1978 yılında görülen gelişmelere değinmek isteriz.

MTA Enstitüsünün yapısını, emperyalizme bağımlı ülkemizin çarpık ekonomik yapısından ayrı olarak değerlendirmek olanaksızdır. Bu yapıya bağılı olarak MTA enstitüsünde yıllardır genel devlet çarkı ile uyuşan yüksek düzeyde bürokrasi oluşturulmuş yurtsever-demokrat-devrimci yerbilim emekçilerinin, halkın çıkarları doğrultusunda üretim yapma olanaklarına set çekilmiştir. Bu işlerlik günümüze kadar süregelmiştir.

MTA Enstitüsündeki bu düzen, ülkemizdeki son siyasi gelişmelere bağılı olarak, özünde aynı kalmakla beraber biçimsel bir takım değişmelere sahne olmuştur. Emperyalizm ile bütünleşmiş egemen sınıflar içine düştükleri ekonomik siyasi bunalımdan çıkış yolunu ve gelişen toplumsal muhalefeti yoketmek için çözümlü CHP ağırlıklı iktidarı işbaşına getirmekte bulmuştur. Tercihini bu yönde kullanmıştır. Böylesi bir dönemde MTA Enstitüsü genel direktörlüğüne daha önceki yapısıyla ilerici-demokrat-yurtsever kişiliğe sahip bir yöneticinin atanması genelde demokratik güçler tarafından, özelde MTA'da çalışan ilerici-demokrat-yurtsever-devrimci unsurlarca olumlu karşılanmıştır. Ancak bu olumlu durum reformizmin açtığı çatlaklardan sızarak yönetime gelmeyi amaç edinenlerce olumsuzluğa götürülmüştür. Demokratikleşmeyi ağızlarından düşürmeyen demokrasi havarileri demokratikleşme adına anti-demokratik yöntemlerle yönetimi ele geçirmek için yarışmışlardır. Tepeden inme, hegemonyacı anlayışlarla yönetim paylaşmış, atamalar yapılmıştır. Böylece MTA Enst-

titüsü çalışanlarının iradesi hiçe sayılmıştır. Yapılan atamalarda da bir ilke gözetilmemiş, yapılması gerekli değişiklikler yapılmamıştır. Çalışanlar ve demokratik örgütler ile MTA yönetimi arasında suni duvarlar örülmüştür.

Tabanın iradesi ile yönetime gelen demokrat bir yönetici daha sonra yerinden alınmış, yerine daha olumsuz bir atama yapılmıştır. Öte yandan 18 Ocak 1979 tarihli genel direktörlük mesajı MTA daki tutarsız uygulamaların son halkalarından birini teşkil etmiş, demokratikleşme masalının sona erdiği belgelenmiştir. Böylece çalışanların yönetimde söz ve karar sahibi olma ilkesi çiğnenmiş, rafa kaldırılmak istenmiştir. Bu olumsuz gelişmelerin sorumluları da ilkesiz yaklaşımlara deformizmin açtığı çatlaklardan sızarak yönetimi paylaşma yarışına girenler olduğu gibi bu anlayışın çemberine kendisini hapseden demokratik güçlerle bağ kurmayan yönetimdir.

Jeoloji Mühendisleri Odası, MTA Enstitüsündeki bu gelişmeler karşısında ilkeli tavrını kesintisiz sürdürmüştür. Odamız MTA Enstitüsündeki bu olumsuzlukların üstesinden yerbilimcilerinin ve çalışanların demokratik birlikteliği ile gelineceğine, yönetimde gerçek anlamda söz ve karar sahiplerinin çalışanlar olduğuna inanmaktadır. Örgütümüz MTA çalışmalarının kendi kaderlerinin kendileri tayin etmesi ilkesine her zaman saygılıdır. Bu ilkenin perspektifinde ileriye yönelik, halkımızın çıkarları doğrultusunda atılan adımların yanında olacağını üyelerine duyurur.

Bu dönemde, Etibank'ın yapısal sorunları üzerinde ayrıntılı bir çalışmamız olmadı. Yalnız şu noktayı vurgulamak gerekir. Kamu Ekonomi Kuruluşlarını içine düştüğü darboğazdan kurtarmak için 1979 yılında düşünülen bazı yapısal nitelikteki değişiklikler sözkonusu. Bu önlemler yumağında Etibank'ın olması gereken işlevleri şöyle sergilemekte, bu kuruluş «Metalurji ve Toprak Sanayii Kurumu» haline dönüştürülerek, demir dışı metal madenleri, inşaat malzemeleri ve sınıai hammaddelerin çıkartılması, metalurjik eldesi ve uç ürünler halinde getirilmesi ile ilgili işleri yapması öngörülmüştür.

Yarkurul Çalışmaları

Ülke sorunlarının kaynaklarını açıklamak ve emperyalist-kapitalist sistemin sömürsünü sergilemek, meslek odalarının yerine getirmesi gereken önemli görevlerinden biridir.. Bu nedenle

uzmanlık alanımıza giren konularda somut verilere dayanarak incelemeler yapmak ve sonuçlarını kamuoyuna duyurmak gerekmektedir.

Bu ilke ışığında odamız, Jeoloji Mühendisliğinin üretime katkıda bulunduğu tüm alanları saptamak, bu alanlardaki üretim ilişkilerini ortaya koymak, meslekle ilgili yasa, tüzük ve yönetmelikler üzerinde çalışmak üzere, Bilimsel ve teknik kurul üyelerinin yürütümünde ve sorumluluğunda, çeşitli yarkurullar ve bu yarkurullara bağlı olarak alt yarkurullar oluşturdu. Yarkurullar aynı zamanda üyelerimizin örgütlülük düzeyinin artırılması ve gönüllülük esasına dayanan birlikte çalışma sisteminin geliştirilmesi için kullanılan bir araçtır. Yarkurul çalışmalarına oda üyeleriyle birlikte, oda üyesi olmıyan yerbilimcilerde katıldı. (EK:2)

Bu çalışma döneminde odamızda 11 yarkurul çalışmalarını sürdürdü

- 1 — Petrol Yarkurulu
- 2 — Enerji Yarkurulu
- 3 — Metal Madenler Yarkurulu
- 4 — Maden Yasası Yarkurulu
- 5 — Mühendislik jeolojisi Yarkurulu
- 6 — Deprem - Kentleşme ve Çevre Sorunları Yarkurulu
- 7 — Endüstriyel Hammaddeler Yarkurulu
- 8 — Jeoloji Araştırmaları ve Jeoloji Haritaları Yarkurulu
- 9 — Eğitim Yarkurulu
- 10 — Meslek Sorunları Yarkurulu
- 11 — Jeoloji Mühendisleri Odası Yayın Kurullarını Saptama Yarkurulu

Bu Yarkurulu Çalışmalarının bir kısmı sonuçlanarak somut ürünlerini vermiş, bazı Yarkurullar ise çalışma döneminin sonuna geldiğimiz şu ana kadar henüz somut ürün vermemişlerdir. Dileğimiz; Yarkurullar çalışmalarını Yeniden gözden geçirirler yeni bir atılımla 1979 Yılı içinde çalışmalarını bitirirler.

— Jeoloji araştırmaları ve Jeoloji Haritaları Yarkurulu, Yar-

kurul üyelerinin yoğun çalışmaları sonucunda; Türkiye'de Bu güne değin yapılan Jeolojik araştırmaları değerlendirmek, eksiklikleri belirleyerek Jeoloji Haritalarının hangi temellere oturtularak hazırlanması gerektiği konusundaki vermiş oldukları ürün, yayına hazır hale getirilmiş ve «Türkiye Jeoloji Mühendisliği 1. Teknik Kongresin'den» önce bastırılarak kongre sırasında üyelerimize ve tüm yer bilimcilere dağıtılmıştır.

— Petrol ve enerji Yarkurullarına ait alt yarkurulların vermiş olduğu ürünlerin bir kısmı, oda yönetimi tarafından basın bültenleri şeklinde, bir kısmı ile «Türkiye 3. Enerji kongresinde» bildiri olarak sunulmuştur.

— Meslek sorunları Yarkurulu, Çalışma dönemi başında kurulan Yarkurul, önceki yıllarda edinilen bilgi birikimi ve çalışmalara ek olarak, özellikle yer bilimci çalıştıran, kurumların yapısal analizleri konusunda gerekli bilgileri toplayarak, döküman birikimi sağlamıştır. Bu yarkurulun çalışmaları sürmektedir. Yarkurul üyelerinin yönlendiriciliğinde, «Türkiye Jeoloji Mühendisliği 1. Kongresinde» Jeoloji mesleği uygulamaları ve sorunları ile ilgili bir forumda, çalışma koşulları, kuruluşların yapısal sorunları yetki ve sorumluluklar, sendikalaşma sorunları tartışılmıştır.

— Eğitim Yarkurulunun bazı alt yarkurulları, çalışmalarını tamamlayarak ürünlerini vermiştir. Ürünlerin bir kısmı, ilgili üretim ve öğretim kurumlarına iletilmiştir. Eğitim paneli değerlendirme alt Yarkurulu ise TMMOB Jeoloji Mühendisleri Odası ile Jeoloğlar derneğinin 21. Ocak 1978 Günü düzenlediği «Türkiyede Jeoloji Eğitimi ve sorunları» konulu panelde bantlara kaydedilmiş olan görüşleri çözümliyerek, yayına hazır hale getirmiştir. Basılması için matbaya verilen kitabı kongre gününe değin üyelerimize ulaştıracağımız kanısındayız.

— Sondajcılık alt Yarkurulunun hazırlamış olduğu bir ara rapor, «Birinci bilimsel ve teknik sondaj kongresinde» oda görüşü olarak sunulmuştur. Ayrıca «Jeoloji Mühendisliği 6 Sayısında» Yayınlanmıştır.

— Maden yasası Yarkurulu ise, Devletçe işletilecek madenler hakkındaki yasa tasarısı üzerine bir rapor hazırlayarak yönetim kurulumuza iletmiştir. Komisyon üyeleri tarafından bu rapor genişletilerek «Jeoloji Mühendisliği Birinci Kongresinde» bildiri olarak sunulmuştur.

— Ayrıca, Fosfat ve Gübre Sanayi Yarkurulları ile, Seramik Hammaddeler ve krom alt Yarkurulları hazırlamış oldukları ara raporları yönetim kuruluna iletilmişlerdir.

Arifiye - Sincan Demiryolu Ayaş Tüneli İnşaatı

Ankara ile İstanbul birbirine bağlayacak olan çift hatlı yeni demiryolu güzergahının Ankara - Sincan - Ayaş - Beypazarı - Muddurnu - Akyazı - Arifiye - İstanbul hattından geçirilmesi planlanmaktadır. Bu yeni güzergah üzerinde; yapımına ilk başlanılan iş, Sincan - Ayaş arasında uzunluğu 10086 metre olan Ayaş tüneli inşaatıdır. Gerekli etüd ve araştırmaları yapılmadan inşaatına başlanılan Ayaş tüneline ilişkin Jeoloji, İnşaat, Harita ve Kadastro Mühendisleri Odalarının Bayındırlık Bakanlığı yetkililerine hazırlanan rapor, «jeoloji Mühendisliği 5. Sayısında» yayınlanması nedeniyle burada tekrarını gereksiz görüyoruz.

Diğer Çalışmalarımız

Bunları şöyle sıralayabiliriz; programa alınan konulardan «Jeoloji Mühendisliğinin yetki ve sorumlulukları konusunda, uygulamada ortaya çıkan sorunlar üzerine» bir form, «Türkiye jeoloji Mühendisliği 1. Kongresinde» gerçekleştirildi. Üyemiz Ahmet TABBAN tarafından yazılan «Deprem ve Sorunları» adlı yapıt Kitap olarak yayınlandı. Bu bölümde Programa alınan konulardan «Jeoloji bürolarının tescili için Çalışmalar» ile «Yapı Tesis ve Onarım Yönetmeliğinde Jeoloji Mühendislerinin yetki ve sorumluluklarının saptanması için girişimlerimiz» konularında yeterli bir çalışma yaptığımız söylenemez. Ancak Bu çalışma döneminde Uygulamalı jeolojinin çeşitli konularında arşiv ve dökümantasyon çalışmaları için'de ilk adımlar atıldı.

2.4. EKONOMİK VE DEMOKRATİK HAKLARA İLİŞKİN ÇALIŞMALAR

Emperyalizme bağımlı işbirlikçi tekelci burjuvazi ve büyük toprak sahiplerinden oluşan egemen azınlık ittifakınca yönetilen ülkemiz koşullarında, jeoloji Mühendisleri Odası'nın örgüt olarak yaşaması somut sorunlardan hareket ilkesinin bir an için bile olsa unutulmaması ile olanaklıdır.

Üyelerimizin ekonomik - demokratik istemlerini öne sürerek, ve bu istemleri, bağımsızlık ve demokrasi mücadelesi doğrultusunda siyasal istemlere dönüştürmek ve bu siyasal istemleri üye tabanına benimsetmek, çalışmalarımızda temel alınan ilkelerden birisi olmuştur.

Grevli ve toplu sözleşmeli sendikal haklarımız doğrultusunda istemler öne sürerken, bu istemlerin demokrasi mücadelesinde birer amaç değil birer araç olduklarını bilincinde olarak, ekonomik ve demokratik taleplerimizin birer geçiş talepleri olduğu sürekli vurgulanmıştır.

Tüm sendikası kitlerin olduğu gibi, üyelerimizden en önemli ekonomik ve demokratik taleplerden biri olan grevli ve toplu sözleşmeli sendikal haklar için, üst örgütümüz TMMOB ve diğer demokratik kitle örgütlerinin birlikte yürüttükleri mücadelede ortak sorumluluk, ortak davranışı anlayışı içerisinde yer alınmıştır.

Grevli ve toplu sözleşmeli sendikal hakların, uzun sürecek bir mücadelenin ardından kazanılabileceğimiz bilinciyle, güncel ekonomik ve demokratik talepler üzerinde titizlikle durulmuştur. Yıl içinde özellikle üzerinde durulan bazı çalışmalarımız aşağıda sıralanmıştır.

«Sendikası kamu görevlilerinin ücretleri sorunu» üzerine görüşler.

Geçen yıl olduğu gibi, 1979 yılı bütçesi, bütçe plan komisyonunda görüşülürken TMMOB «SENDİKASIZ KAMU GÖREVLİLERİNİN ÜCRETLERİ SORUNU» üzerine görüşlerini açıkladı. Bu kapsamlı çalışmada kamu görevlilerinin Doğum, yakacak, aile,

yiyecek, giyecek, konut yardımı, mahrumiyet yeri ödeneği fazla mesai ücretleri, hacirahlar gibi sosyal haklarının yetersiz olması, yan ödemelerin keyfi bir biçimde dağıtılması, yasal olmayan «ME-YAK» kesintilerinin sürdürülmemesi v.b. sorunları ele alındı. Bu konudaki ayrıntılı bilgi Jeoloji mühendisliği 7. Sayısında yer almıştır. Bu nedenle burada tekrar değinmeyeceğiz. Bu istemlerimizde, aile yardımının 1500— TL, doğum yardımının 5000.— TL. yakacak yardımının kademeli olarak 1500.— TL ve 2000.— T Larasında olması istenmekteydi. Öte yandan diğer sosyal haklar konusunda da yönetmelikler düzeyinde istemler öne sürülüyordu.

Yan Ödemeler

Bugün yan ödeme uygulaması, genelinde çalışanlar arasında ayrıcalıkları yaratan, kafi biçimde ve adeta «ulufe» olarak dağıtılan bir niteliktedir. Kararnamelerde yer alan belirsiz ifadeler, uygulamada idarenin siyasal tercihlerine olanak tanımakta, nesnel uygulama kriterlerinin olmayışı nedeniyle, subjektif uygulamalar söz konusu olabilmektedir.

Aylardır çıkması beklenen 1978 yılına ait yan ödemeler Kararnamesi 9.8.1978 tarihli 16372 sayılı resmi gazete ile kamuoyuna açıklandı. Yan ödemeler Kararnamesinin yayınından, bugüne değin, ödemelerle ilgili işlemler henüz tamamlanmamıştı. Bazı Kuruluşlarda, gerekli işlemler ana hatlarıyla hayata geçirilebilmiş, bazı kuruluşlarda ise işlemler bu aşamaya bile gememişti.

Yeni kararname, MC döneminde çıkan kararnamenin hemen hemen aynısı olur, çalışanlar lehine getirdiği önemli bir yenilik yoktur.

Türk parasının değerinin % 33 oranında düşürülmesine karşın; iş gücünün, iş riski ve temininde güçlük zamlarının göstergelerinde bir artış bulunmamakta, katsayı yine 4 olarak kalmaktadır. Böylece yan ödemeler dondurulmuştur.

Genelde çalışanlar, özelde ise mimar ve mühendisler arasında ayırım yapılmasını kolaylaştıran «görev ünvanı» yine esas alınmıştır. Çalışanlar ve onların örgütleri, tarafından savunulan «eşit işe, eşit ücret» ilkesi göz önüne alınmamıştır.

Yan ödemeleri maaştan ayrı vergilendirilmemiştir. Buda fiili ücretlerin düşmesine neden olmaktadır.

Yan ödemelerde esas alınan hizmet sürelerinin belirlenmesinde askerlikte geçen hizmet süreleri hesaba katılmamıştır.

Kararnamede, «verilebilir» «ödenebilir» şeklinde ifadeler yer almıştır. Bu gibi ifadeler ise çok kez uygulamada yan ödeme verilmemesine neden olmaktadır.

Ayrıca kurumlarca saptanan yan ödemeler listesinin Maliye Bakanlığı'na vize edilmesi koşulu, gecikmelere neden olabilecek son derece olumsuz bir yaklaşım olarak gözlenmektedir.

Türk parasının % 33 oranında değerinin düşürüldüğü bir ortamda, Uluslararası Para Fonu'nun isteğine uygun olarak işçi ücretlerinin dondurulması, taban fiatlarının düşük tutulması yönünde çalışanlar aleyhine girişim ve anlaşmaların söz konusu olduğu şu günlerde; yeni çıkan yan ödemeler kararnamesinin bu politikanın yeni bir halkasını oluşturmakta olduğu görülmektedir.

Bu uygulama bir yandan sorunları giderek büyüyen kamu görevlilerinin sorunlarının çözümü yolunda bir şey getirmezken, öte yandan kamu görevlilerinin sendikal haklarını almaya dikkatli bir çözüme kavuşmayacaklarını göstermektedir.

Meyak Üzerine

Bilindiği gibi 31.7.1970 tarihinde Devlet Memurları Kanununun 1327 sayılı kanunla değiştirilen maddesinde «Devlet Memurlarının ek sosyal sigorta, konut, dinlenme kampları ve diğer ihtiyaçlarını karşılamakta yardımcı olmak, tasarruflarını yurt kalkınmasına yararlı olacak verimli sahalarda değerlendirmek üzere, en geç bir yıl içinde çıkarılacak özel bir yasayla «Devlet Memurları Yardımlaşma Kurumu» kurulması öngörülmüş ve bu yasanın bütün devlet memurlarını kapsamına alacağı belirtilmiştir.

1.3.1970 tarihinden itibaren de yukarıda belirtilen yasa gereğince kamu kesiminde çalışanların aylık ücretlerinin % 5'i kesilerek T.C. Merkez Bankasında MEYAK adına açılan özel hesapta toplanmaya başlanılmıştır. Ancak aradan 8 yıla yakın bir süre geçmiş olmasına rağmen «bir yıl içinde çıkması gereken özel yasa» çıkarılmamış, yasası çıkarmayan bir kurum için çalışanlardan yaklaşık 6 Milyar TL.'sine yakın bir para toplanmıştır.

MEYAK Kanun Tasarısı Gerekçesinde, MEYAK'ın «memur-

ların geleceğine güvenle bakmalarında olumlu bir rol oynayacağı», «emeklilik rejimi ve diğer haklar açısından». «Sosyal Sigorta niteliği» taşıdığından sözedilerek, MEYAK'ın «Devlet Memuriyetine ilgi ve güveni arttıracığı» belirtilmektedir.

Gerekçede belirtilenlerin hemen hepsi T.C. EMEKLİ SANDIĞI işlevlerinin içine girmektedir. «Memurların geleceğine güvenle bakmalarının» Memuriyete ilgi ve güven duyulmamasının nedeni EMEKLİ Sandığında bugüne kadar süregelen işleyiş biçiminden ve kurumu yönlendiren siyasi iktidarların egemen sınıflar yararına olan politikalarından kaynaklanmaktadır.

EMEKLİ SANDIĞI Yasasında yapılacak değişiklikler ve çalışanların Sandığı yönetim ve denetiminde karar sahibi olması ile kamu kesimi çalışanlarının bu alandaki sorunlarına çözüm getirilmümkün iken; 8 yıldır kamu kesimi çalışanlarının aylık ücretlerinden % 3'lük Emekli Sandığı ödentisine ek olarak yasası MEYAK'ın % 5'lik ödentisinin kesilmesinin çalışanlara bir yararı olmadığı açıktır.

MEYAK yasa tasarısı gerekçesinde «özel tasarrufları artırmak için her türlü çareye baş vurmaya zorunlu olup, bu meydana cebri tasarruflara gidilmesi kaçınılmaz olmaktadır.» Denilmekte, Türkiye'nin ekonomik kalkınmasında en önemli iki sorun «Milli gelirden tasarruf payının artırılması» ve «kaynakların verimli sektörlerle yönlendirilmesi» hedeflerine büyük yardımcı olacağı belirtilmektedir. Türkiye'de milyonlarca emekçi düşük ücretlerle yaşam savaşı verirken, bu kesimlerden yapılacak cebri tasarruf, yoksullaşmayı arttırmaktan başka bir sonuç vermeyecektir.

Yapılan aktarmalardan da anlaşılacağı gibi MEYAK'ın kurulmasındaki gerçek amaç «cebrî tasarruflarla dışa bağımlı çarpık kapitalist sistemin kendisini yeniden üretmesi ve kaynak aktarımının sağlanmasıdır. Şöyleki; Merkez Bankasında şimdiye kadar toplanan ve 6 Milyar TL.'ye ulaşan Meyak ödentilerinin 5 Milyar TL.'sine ulaşan bir bölümü Devlet Yatırım Bankasına verilmiştir.

DYB'ise kaynaklarının % 92'sini SSK ve MEYAK gibi Sosyal Güvenlik kuruluşlarından sağlayan ve Kamu İktisadi Teşebbüslerinin yatırımları için kredi veren bir kuruluştur.

Kamu İktisadi Teşebbüsleri ise özel kesim açısından kâr o-

ranının düşük riskin büyük olduğu yoğun sermaye ve büyük ölçek gerektiren olanlarda yatırım yapmaktadır. KİT ürünleri özel kesime maliyetin altında ve piyasa koşullarının oluşan ederlerinden daha düşük olarak verilmektedir. Bir yanda özel kesimle ortaklık kuran, diğer yandan kamusal kaynakları ve emekçi halktan alınan vergileri özel kesim çıkarları doğrultusunda kullanan KİT'ler, bu nedenlerden dolayı her geçen yıl giderek artan oranlarda zarar etmektedir.

KİT açıklarının önemli bir bölümü, gelir kaynağının önemli bir bölüm SSK'ya bağlı işçilerden kesilen ve % 12'ye varan primler ve MEYAK ödentilerinden oluşan DYB'sı tarafından karşılanmaktadır. Sonuç olarak bugüne kadar MEYAK adına kesilen ödentiler kamu kesiminde çalışanların çıkarları doğrultusunda kullanılmamış, tekelci sermaye adına çalışan «verimli sektör»lerde kullanılmıştır. Görüldüğü gibi memurlara, «Sosyal hak ve güvence» sağlamak gerekçesiyle kurulması amaçlanan MEYAK bugüne kadar tekelci sermayenin Finansman sıkıntılarının çözümü için kamu kesiminde çalışanları sömüren bir araçtır.

Türkiye'de 70.000'i aşkın mühendis ve mimarın Anayasal ve yetkili örgütü olan Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği egemen sınıflara kaynak aktarmadan öte bir işlevi olmayan MEYAK'a HAYIR DEMEKTEDİR. Sosyal Güvenlik Sorunlarının çözümü doğrultusunda bir çalışmanın başarısı, MEYAK'la değil, aşağıdaki önlemlerin alınmasıyla mümkündür.

Ne Yapmalı ?

KAMU KESİMİNDE ÇALIŞANLARIN İŞÇİ VE MEMUR ŞEKLİNDE AYIRAN YAPAY AYIRIM ORTADAN KALDIRILMALI VE KAMU KESİMİNDEKİ TÜM ÇALIŞANLARA GREVLİ-TOPLU SÖZLEŞMELİ SENDİKAL HAKLAR TANINMALIDIR.

BU KOŞULLARDA GEREKÇEDE MEYAK'IN GERÇEKLEŞTİRECEĞİ SÖYLENEN «DEVLET MEMURİYETİNE İLĞİ VE GÜVEN» GERÇEKTEJN SAĞLANACAKTIR.

KISA VADEDE, EMEKLİ SANDIĞI YASASINDA YAPILACAK DEĞİŞİKLİK VE ÇLIŞANLARIN YÖNETİM VE DENETİ-NİTELİĞİNE KAVUŞTURULMALIDIR. BÖYLECE YENİ BİR DEĞİL, LÜKS YATIRIMLARA EGEMEN SINIFLARA HİZMET EDEN EMEKLİ SANDIĞI GERÇEK İŞLEVLERİNE; KAMU KESİMİNDE ÇALIŞANLAR İÇİN SOSYAL GÜVENLİK KURUMU

NİTELİĞNE KAVUŞTURULMALIDIR. BÖYLECE YENİ BİR SOSYAL GÜVENLİK KURUMU KURMAYA GEREKSİNMEYECEK, BU ALANDAKİ «SAVURGAN»LIK ÖNLENECEKTİR.

BUGÜNE KADAR KESİLEN MEYAK KESİNTİLERİ FAİZLERİ İLE BİRLİKTE GERİ ÖDENMELİDİR.»

1978 MTA yan ödemelerine ilişkin komisyon raporu üzerine görüşümüz :

Tüm yerbilim emekçilerinin ekonomik-demokratik hakları doğrultusunda ve her çeşit sömürüye karşı olma ilkesini kendisine eylem kılavuzu seçerek mücadele veren odamız, MTA'da çalışan üyelerinin yan ödemeler konusundaki başvuruları üzerine, görüşlerini, MTA çalışanlarına duyurmayı görev bilmıştır.

Belirli bir süredir, MTA çalışanlarının yan ödemelerini saptama çalışmalarının yapıldığı ve rapor haline getirilen sonuçlarının, MTA Yönetimince de benimsendiği, bugünlerde açıklanmıştır.

Hazırlanmış raporun özünde, «uygulamada açıklık» ve «eşit işe eşit ücret» ilkeleri doğrultusunda hareket edildiği belirtilmektedir. Genel doğru olan bu ilkeler, odamızca da benimsenmektedir.

Çalışanların ekonomik-demokratik hakları konusunda EN GENİŞ DEMOKRATİK PLATFORMLAR, AÇIK PLATFORMLARDIR. Bunun dışında yapıldığı idda edilen ve yukarıda belirtilen özelliği taşımayan platformlar, dar gurup toplantıları ötesine geçemeyen ve uygulamada açıklık ilkesi ile çelişen niteliktedir. Çalışanların ekonomikdemokratik mücadeleleri konusunda yıllardır birikimi bulunan DEMOKRATİK KURULUŞLARIN bilgi ve deneyiminden yararlanmadan, aceleye getirilerek «Biz yaparız anlayışı» ile yapılan tüm çalışmalar, «Uygulamada açıklık ilkesini hayata geçiremez.

MTA Yerbilim emekçileri, kendi ekonomik - demokratik hakları için verilen kararların nedenlerini, derece açık olarak bilmedirler. Bu kendilerinin en doğal hakkıdır.

Bilimler yelpazesi içinde bulunan tüm meslek dallarının yaşamın dayatmaları ile ortaya çıktığını ve her mesleğin insan yaşamından ayrı ayrı önemli yerleri olduğunu biliyoruz. Yıllardır sürdürülen ve meslek şövenizminden kaynaklanan kavgaların çarpık kapitalist sistemin ürünü olduğu da ortadadır.

Ancak MTA 1978 yan ödemelerine ilişkin komisyon raporunda özellikle yapay meslek ayırımlarını içeren bir kadro cetveli, «Karrarnamenin sınırlanmasından dolayı benimsemiştir» denmektedir. Devletin 9.8.1978 tarih 16378 NO'lu resmi gazetesinde yayınlanan ödemelere ilişkin Bakanlar Kurulu kararında bile teknik hizmetler bölümü, MTA'ca yapılan yapay sınıflamayı göstermektedir. MTA'ca hazırlanan rapordaki sınıflama» çok çeşitli meslek dallarında şövenizme varacak ve sürtüşmeler yaratacak görünümde dir.

Bu yapay sınıflama içinde odamızın dikkatini çeken bir diğer konuda özellikle Jeoloji Mühendisinin «Mühendis» sınıflaması içerisinde yer almamasıdır. Mesleğimizde ünvan birliğinin tamamlanması, her şeyden önce bir örgüt disiplini etrafında toplanmamızı sağlayacaktır. Bunun sonucunda emperyalizmin doğal kaynaklarımız üzerindeki sömürsünden, bu kaynakların halkımız çıkarına yararlanmasına ve yer bilimcileri ekonomik-demokratik hakları doğrultusundaki mücadelelerine kadar, vermemiz gerekli olan uğraşlarda, gücümüzün temeli oluşacaktır.

Yıllardır, hayatın getirip dayattığı ve tüm demokratik-ilerici devrimci yerbilimcilerin istemi olan ünvanda birlik, yukarıda belirtilen yararlılardan ötürü sürekli olarak savunulmuş, bu konuda yapılan bir yığın çalışma ülke boyutunda benimsemiştir.

Bu tür tavırlarda geçmişte olduğu gibi bağınazlıkla direnmek, yerbilim emekçilerinin birlikteliğini ve mücadele gücünü kırmaktan öte bir anlam taşımamaktadır.

Bilimler yelpazesindeki teknik uzmanlık alanlarını üretimdeki eşkatki ilkesi doğrultusunda birleştirerek, soruna getirilecek en sıhhatli çözüm dururken, çözümsüzlüğe doğru bir karmaşa yumağı yaratılmıştır. Ancak üretime katöi ilkesi doğrultusunda yapılacak değerlendirmeler raporda kağıt üzerinde kalan «Eşit ücret» ilkesini hayata geçirmede ileri bir adım olur.

Odamız, yan ödemeler konusunun tüm MTA çalışanlarının oluşturacağı en geniş tabanlı platformlarda tartışılmasını, demokratik kuruluşların deney ve birikimlerinde yararlanılmasını, meslek guruplamaları, meslek şövenizmini körukleyecek yönlendirmelerden kaçınarak «Eşit İşe Eşit Ücret» ilkesini hayata geçirecek biçimde düzenlenmesini önerir.

Fiili Hizmet Süresi Zammı

Bu konu ile ilgili çalışmaları TMMOB adına sürdüren K.M.O. Ankara Şubesi ile başlangıçtan itibaren ilişki kurularak gerekli bilgiler sağlandı. Ayrıca fiili Hizmet Süresi zammı'ndan üyelerimizin yararlanabilme olasılıkları üzerinde durularak Emekli sandığı bünyesinde gerekli girişimler yapıldı. Bu konuda henüz somut bir gelişme sağlanamadı.

TSE'ne ilişkin çalışmalar

Türk Standartları Enstitüsün'deki yapısal aksaklıkların giderilmesi ve yasal bir yapıya kavuşturulması yönündeki çalışmalar TMMOB ve odalarla birlikte sürdürüldü. Yapılan yasal bir genel kurul ile kurumda demokratik bir yönetimin işbaşına gelmesi sağlandı.

Diğer Çalışmalarımız

Kamu kuruluşlarında çalışanların yönetime katılımının sağlanması doğrultusundaki girişimlerimiz, M.T.A. çalışmalarının ve üyelerimiz için MİSAFİRHANE konusundaki çalışmalarımızı bülten, bildiri, yazışma ve kişisel görüşümler şeklinde oldu. Bu konuda olumlu adımlar atıldı.

• D.S.İ. Antalya Bölge Müdürlüğüne bağlı Oymapınar barajı yapım çalışmaları sırasında ve 1974-1977 yılları arasında ihale yolu ile yaptırılan inşaatlardaki bazı usulsüzlükleri ve teknik hataları ortaya çıkaran üyelerimize yapılan Anti-demokratik baskılar üzerine, odamız durumu D.S.İ. Genel müdürlüğüne sözlü ve yazılı şekilde duyurarak ülke çıkarlarını koruma doğrultusunda çaba sarfeden üyelerimize, olaydan ötürü anılan işyerinde baskı ve kıyımlara yol açabilecek gelişmelerin önüne geçilmesi, çalışmalarını ekonomik ve demokratik haklarının korunması bakımından büyük önem taşıdığı vurgulandı. Çeşitli sorunların tartışıldığı toplantı oldukça yararlı oldu. Bu toplantılar sonucu beliren görüş D.S.İ. Genel Müdürlüğüne iletildi. Odamızın ilgili yerlerde yarattığı demokratik baskı, bu uğurda ilkeli dayatmaları ürünlerini vermiş, geçici olarak anti - demokratik uygulamalar durdurulmuş, çalışanların birliğine doğru adımlar atılmıştır. Ancak oymapınardaki temel anti-faşist güç işçilerin teknik elemanlarının tüm çalışanların OMUZ OMUZA dayanışmasıdır.

«Yaşasın oymapınar barajındaki işçi ve teknik elemanların anti-faşist mücadelesi»

Burada TPAO Batman Bölgesinde çalışan üyelerimiz ve diğer teknik elemanlar üzerindeki Anti-demokratik baskı ve uygulamalara ve son gelişmelere kısaca bir gözatmak gerekecek. Sondaj kuyularında, yasa ve insanlık dışı koşullarda çalıştırılan Jeoloji, Petrol, Mühendisleri jeolog, jeofizikçi ve başsondörlerin, hakça, yasalara uygun, kalıcı bir çalışma statüsünün Getirilmesini amaçlayan yasal girişimleri işveren tarafından olumsuz karşılanmaması üzerine 9.10.1978 günü Toplu-İş sözleşmesinin ve iş yarasının belirlediği çalışma süresi dışında çalışmayacaklarını belirtmişlerdir. Bunun üzerine işverenden, yasal çalışma süresi dışında çalışmayacaklarını belirten petrol emekçilerine, hizmet sözleşmelerini feshetmekle tehdit eden baskı unsuru yazılar gelmiştir. Bu olay üzerine TMMOB 15 Şubat 1979 tarihinde basın toplantısı yaparak olayı kınadı ve kamuoyuna açıklama yaptı.

Mazıdağı Etibank Fosfat Tesisleri Müdürlüğünde çalışmakta olan üyemiz Feridun yüksel'e karşı yapılan Anti-demokratik uygulamalar ve baskılar üzerine, ayrıca üyemizin işçilerle karşı karşıya getirilmesi nedeniyle odamız, Etibank gene müdürlüğü'nün bağlı bulunduğu Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı'na ve Maden işçileri sendikası genel başkanlığına yazı yazarak olayı kınadı. Burada bir kez daha vurguluyoruz :

JEOLOJİ MÜHENDİSİ, ÜRETİLEN DEĞERE BEYİN VE BEDEN GÜCÜYLE KATILAN KİŞİDİR. İŞVEREN VEYA İŞVEREN VEKİLİ DEĞİLDİR ONUN YERİ ÇALIŞTIRANIN DEĞİL, ÇALIŞANIN YANIDIR.

2.5. MESLEKİ ÖĞRETİM VE EĞİTİME İLİŞKİN ÇALIŞMALAR

Emperyalist-kapitalist sisteme bağımlı olan ülkemizde. eğitim, bilim, kültür ve sanat da onun güdümünde ve denetimindedir. Ülkedeki çarpık kapitalist yapı, doğal olarak eğitim sistemine de çarpık bir yapı vermektedir. Emperyalistlerle bütünleşmiş sömürücü hakim ittifak kendi ideolojisini televizyondan ders kitaplarına kadar, elinde bulundurduğu ve kendi çıkarları doğrultusunda çalışan tüm kurumlarıyla yaymaya ve yaygınlaştırmaya çalışmaktadır.

Resmi eğitim kurumları ise, hiyerarşik ve mevcut egemen kapitalist üretime bile yetkin biçimde hizmet etmeyen bir yapı göstermektedir. Bütün bunların ötesinde son yıllarda, kitle tabanı oluşturmak için bazan yasal uygulamalarla bazan da faşist terörle eğitim kurumlarının faşistleştirilmesine emperyalizme hizmet eden, faşizme kaymaya açık ve üstün ulus şövenizmiyle donatılmış kişiler yetiştirmeye özel çaba gösterilmiştir.

İşte tüm ülke düzeyinde eğitim baltalandığı faşist hareketin yer yer kitle katliamlarına dönüşen saldırılarının yoğunlaştığı anti-faşist, yurtsever, devrimci, demokrat insanların teknik elemanlarına ve ilerici bilim adamlarının katledildiği, faşist devlete geçişin, koşullarının hazırlanmaya çalışıldığı böyle bir dönemin zor günlerinden geçiyoruz. Demokratik kitle örgütleri platformunda sürdürülen bağımsızlık-demokrasi mücadelesinde yerini alan ve sorumluluğunu hayata geçiren odamız eğitimdeki biliçlenme hızını azaltmaya yönelik çabaların, şöven anlayışların anti-demokratik yönetmeliklerin karşısında olmaya ve kamuoyuna sergilemeye çalışmıştır. Özellikle jeoloji mühendisliği eğitimindeki aksaklıklara, yanlış uygulamalara ve meslekte ünvan birliğine doğru atılan adımları zedeleyici tavırlara karşı odamız oluşturduğu eğitim yarkurulun'da ve buna bağlı alt yarkurullar (EK:2) aracılığıyla çalışmalarını sürdürmektedir. Ayrıca üst örgütümüz TMMOB düzeyinde kurulmuş olan eğitim yarkuruluna'da katkılar sağlanmıştır.

Çalışma programında belirlediğimiz ilkeler doğrultusunda, çalışmalarını sürdüren odamızın jeoloji eğitiminde ve ünvanda birliği sağlamak amacıyla yapmış olduğu çalışmalarını şöyle sıralayabiliriz.

Hacettepe Üniversitesinde açılmış bulunan «Hidrojeoloji Mühendisliği» Üzerine yapmış olduğumuz çalışmalar

Bünyesinde, Jeoloji Bölümü olan tüm Üniversitelere aşağıdaki yazı gönderilerek bu konudaki görüşleri istendi.

«...Bir süre önce Hacettepe Üniversitesi Mühendislik Fakültesi bünyesinde «Hidrojeoloji Mühendisliği» adı altında yeni bir bölüm açılmış bulunmaktadır.

«Eğitimde ve Ünvanda birlik» ilkesini savunan Odamız bu girişimin çok yönlü irdelenmesi amacıyla oda bünyesinde bir eğitim komisyonu oluşturmuştur. Uzun süredir bu konuyla ilgili bir rapor hazırlanması doğrultusunda çalışmalarını sürdüren komisyonumuz, Jeoloji Mühendisi yetiştiren Üniversiteler, uygulamalı kuruluşlar ve meslek kuruluşlarının değerli görüşlerini alarak raporu zenginleştirmek ve beliren görüşler doğrultusunda kamuoyu oluşturmak çabasıdadır.

«Hidrojeoloji Mühendisliğini» Ülke, Jeoloji Mühendisliği ve meslek sorunları açısından inceleyerek görüşlerinizin odamıza iletilmesi ve çalışmalarımıza yardımcı olmanızı dileriz. Saygılarımızla...»

A.Ü.F. Fakültesi ile S.Ü.F. Fakültesi Jeoloji Bölümleri gönderdikleri yanıtta, «Eğitimde ve Ünvanda Birlik» İlkesinin yaşama geçebilmesi için Odanın, bu yöndeki girişimlerini destekleyeceklerini belirttiler. H. Üniversitesi Yer Bilimleri Enstitüsü ise göndermiş olduğu yanıt'ta «Üniversitenin özerk bir kuruluş olması nedeniyle alacağı kararların, kendi karar organlarından çıktığını bu nedenle, Odanın bu konudaki önerilerinin dikkate alınmayacağını belirtti.» Çalışma döneminin sonuna geldiğimiz ana kadar diğer fakülteler henüz yanıt göndermemişlerdi.

Hacettepe Üniversitesinden Hidrojeoloji Mühendisi olarak mezun olacakların, istihdam edilecekleri uygulayıcı kuruluşların bu konudaki görüşlerini öğrenebilmek için, tüm kuruluşlara gönderilen yazılardan bir örnek ve bu yazılara verilen yanıtları burada sergilemek istiyoruz.

İLLER BANKASI GENEL MÜDÜRLÜĞÜNE ANKARA

«...Hacettepe Üniversitesinde Hidrojeoloji Mühendisi yetiştirilmek üzere öğrenci alınmasına başlanılmış bulunmaktadır. Bu durumun jeolojide ünvan birlikteliğini sağlamayı amaçlayan çalışmalarını olumsuz yönde etkileyeceği açıktır.

Odamız, Hidrojeoloji gibi jeolojinin kendi içindeki dallarında uzmanlaşmadan yana olmakla birlikte, bu dalların başlı başına bir ünvan niteliği kazanmasına karşı çıkmakta ve bu gelişmeleri uygulayıcı kuruluşların görüşlerini de alarak önlemeye çalışmaktadır.

Bu nedenle, Kuruluşunuzda yürütülen Yerbilimlerine ilişkin çalışmalar için Hidrojeoloji Mühendislerine gerek olup olmadığının odamıza bildirilmesini gereği için bilgilerinize sunarım. Saygılarımla...»

«...Kuruluşumuzda Hidrojeoloji mühendisi adı altında eleman çalışmamaktadır. Ancak bu konuyu uzmanlık dalı olarak seçmiş jeoloji mühendisleri ile jeologlara Bankamız çalışmalarında ihtiyaç bulunmaktadır. Bilgilerinizi rica ederiz...»

İller Bankası Su ve Kan. Dairesi Jeo. Fen. Hey. Md.

«...Bankamızda, jeolog, jeoloji Mühendisi ve jeofizikçi gibi elemanlara ihtiyaç duyulduğunda sınav yapılmak suretiyle temin edilmektedir. Hacettepe Üniversitesinin Hidrojeoloji Mühendisliği bölümü mezunlarının bankamız konularında istihdam edilme olanaklarının bulunup bulunmadığı veya ileride böyle bir olanağın doğup doğmayacağı bugünden bilinmemektedir. Bilgi edinilmesini rica ederiz...»

İller Bankası Personel Dairesi Başkanlığı

«...Kuruluşumuzda Hidrojeoloji Mühendisi adı altında herhangi bir eleman çalıştırılmayıp, bu tür teknik elemana da ihtiyacımızın olmadığını bilgilerinize rica ederim...»

**EİE
GENEL DİREKTÖRÜ**

«...İlgide kayıtlı yazıda Enstitümüzde Hidrojoloji Mühendisi çalıştırılıp çalıştırılmadığı sorulmakta olup, bu konuda ilgili Daire Başkanlığının görüşü alınmış ve Hidrojoloji servisinde Hidrojolog ve Hidrojoloji Mühendisi çalıştırıldığı öğrenilmiştir.

Bu tür teknik elemana ihtiyacımız olmadığına bilgi edinmenizi rica ederim...»

M.T.A. ENSTİTÜSÜ GENEL DİREKTÖRLÜĞÜ

«...Başkanlığımız emrinde Hidrojoloji Mühendisi çalıştırılmadığına ve bu tür teknik elemana ihtiyacımızın bulunmadığına bilginizi rica ederim...»

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı a
Enerji Dairesi Başkanı

«...İlgi'de kayıtlı yazınız incelenmiş olup Genel Müdürlüğümüz emrinde Hidrojoloji, Mühendislik Jeolojisi ve Sondaj çalışmaları ile ilgili konularda Jeoloji ve Maden Yük. Müh., Jeoloji Mühendisi veya Jeolog istihdam etmektedir.

Bu sebeple anılan meslek gruplarında Hidrojoloji konusunda «Master» çalışmasını tamamlamış olanlar Teşkilatımıza yararlı olabilecektir.

Söz konusu elemanlar çalışmalarımızın ana bölümlerini teşkil eden bu konularda teşkilatımızca yetiştirilmektedir.

Bilginize arz ederim...»

D.S.İ. Genel Müd.

«...Örgütümüzde hidrojoloji Mühendisi adı altında eleman çalıştırılmaktadır.

Bu tür teknik eleman gereksinmemizi münhal kadro durumuna göre ikazlarla duyurmaktayız.

Bilgi edinilmesini rica ederim...»

YSE Genel Müdürlüğü

Jeoloji Mühendisliği İntibak İşlemi İçin Girişimlerimiz

Bu konudaki çalışmalarımızda ağırlık, E.Ü.F. Fakültesi A.Ü.F. Fakültesi, İ.Ü.F. Fakültelerinden daha önce Jeoloji lisans mezunu olarak bitirmiş bulunan meslektaşlarımızın, Mühendis ünvanı almakta önlerine çıkarılan engellere karşı, ilgili kuruluşlarla ilişkiye geçilmesi ve gerekli girişimlerin yapılması idi. Denebilir ki bu ko-

nuda yoğun bir çalışma için girildi. Odamızın bünyesinde kurulan Eğitim yarkurulu ve ona bağlı olarak oluşturulan EÜYF,-AÜFF alt yarkurullarının sürdürdükleri çalışmaları sonucu ortaya çıkan somut ürünleri en kısa sürede ilgili öğretim kurumları ile meslektaşlarımıza sözlü ve yazılı olarak iletmeye çalışıldı.

AÜFF'de Jeoloji Eğitimi ve sorunlarının yanısıra Yarkurulumuzca intibak sorunları da güncel olarak ele alınmış iki ayrı tarihte öğretim üyeleriyle birlikte toplantılar düzenlenmiş, yine yarkurul çalışmalarını iki ayrı rapor halinde intibak komisyonu öğretim üyelerine iletilmiştir.

Ege Üniversitesinden mezun olanların bizce en büyük sorunlarından biride iletişim eksikliğidir. Bu eksikliğin sonucunda yıllardır birbirinden kopuk olarak sürdürülen üniversite ile mezunlar diyalogu, istenin olumlu sonuca bir türlü ulaşamamıştır. Bu eksikliğin ve mezunların mağduriyetlerinin en kısa zamanda giderilmesi için, konuya ilişkin olarak, odamız iletişimin ivedilikle sağlanmasını amaçlayarak, Alt yarkurul üyeleri ile yapılan toplantıdan sonra, konuya ilişkin görüşlerini açıklayarak Üniversite ile yazılı ve sözlü diyalog sağlanmıştır.

Bu yazışmalarda Ege Üniversitesinde 1.3.1978 tarihinde Jeoloji lisans eğitimine son verilmesi ve yer bilimleri fakültesinin kurulması, bir dönem noktası olarak kabullenilerek ve bu tarihten önceki mezunların ünvanlarının, jeoloji mühendisliği ünvanına eşdeğer olduğu vurgulanmış, intibak komisyonunun bu konuda bir karar alarak en kısa sürede fakülte yönetim kurulundan geçebilmesi için gerekli girişimin yapılması istenmiştir.

Yayın Çalışmaları

Odamızın mevcut yayın organları, Jeoloji Mühendisliği Dergisi» ve oda bülteni idi. Mevcut yayın organları ile odamızın gerek kendi, gerekse diğer demokratik kitle örgütleriyle yürüttüğü çalışmaları üyelerimize iletilmesi olanaklı değildi. Ayrıca ekonomik nedenlerle yayın faaliyetine son verilen «Birlik Haberlerinin» olmayışı bizi oda bülteninin biçimsel bir değişiklik sonucu dergi olarak yayınlanmasını gündeme getirdi.

Giderek yoğunlaşan sosyo-ekonomik, politik gelişmeleri güncelliğini yitirmeden, kamuoyuna ve üyelerine zamanında iletmek, Oda çalışmalarını tanıtmak, üyelerimizin ekonomik-demokratik

istemlerini sergilemek amacı ile yayınladığımız «Jeoloji Mühendisleri Odası Bülteni» Niteliksel bir değişim geçirerek düzenli sürelerle yayınlanmaya başladı. Bu çalışma döneminde yaşama geçirilen 14 «Bülten» giderek üyelerimizle ilişkilerin geliştirilmesinde önemli bir araç oldu.

Değişen koşullarda ndolayı TMMOB'nin almış olduğu ilke kararı uyarınca «Birlik» «Haberleri» yeniden düzenli olarak yayınlamaya başlayınca önümüzdeki dönemde «Bülten»'in işlevini büyük ölçüde yüklenmesi sözkonusu.

Dönem içinde «Jeoloji Mühendisliği Dergisinin» içeriğinin ve biçiminin geliştirilmesi konusun'da önemli adımlar atılmıştır. Buna karşın derginin son iki sayısının zamanında çıkması aksamıştır. Bunun en büyük nedeni dergilerin getirdiği mali zorlamalara oda bütçesinin karşı koyamaması idi. Tüm zorluklar tek tek aşılarak, dergilerin 6 ve 7. nci sayıları kongre gününe kadar yaşama geçirilmeye çalışılmakta. Böylece dönem içerisinde plânlanan 5,6 ve 7. nci sayılı dergiler, sürelerde aksama olmasına karşın çıkartılmış olacaktır.

Bu çalışma döneminde odamızın temel gücünü oluşturan üyelerimiz ve tüm yerbilimcilerin ortaklaşa yarattığı ürünler hızla çoğalmakta ve olanca zorluklara karşın bu ürünler somut bir şekilde hayata geçmektedir. Yayın anlayışımızı hayatın gerçekleri ile yorğurarak yaşatmaya ve hergün daha ileri bir aşamaya geçirmeye kararlı olan odamızın bu dönem içinde yayınladığı kitaplar şunlardır.

1 — **Uzaktan Algılama Landsat Programı ve Jeoloji'ye Katkısı;** Doç. Dr. Yusuf TATAR tarafından Hazırlanmıştır.

2 — **Maden Mikroskopisi ;** Dr. Ahmet ÇAĞATAY tarafından hazırlanmıştır.

3 — **Türkiye'de Jeoloji Araştırmaları ve Jeoloji Haritaları,** Jeoloji araştırmaları ve haritaları yarkurulu tarafından bu dönem içerisinde hazırlanmıştır.

4 — **Deprem ve Sorunları;** Jeoloji Yüksek Mühendisi Ahmet TABBAN tarafından hazırlanmıştır.

5 — **Türkiye'de Jeoloji Eğitimi ve Sorunları;**

Kitapta, ülkemizdeki jeoloji eğitiminin nicel ve nitel durumu, ünvan birliği, Eğitim-üretim ilişkileri, demokratik ve özerk ün-

versite, konusunda yerbilim emekçilerin, kitle ve meslek örgütleri ile yerbilimci yetiştiren Üniversite öğretim üyeleri ve öğrencilerinin görüşleri sergilenmekte.

Ayrıca, yayınlanması için odamıza verilen «**Belgelerle Frahsız emperyalizmi, Balyanın sosyo-ekonomik yapısı ve Balya Maddeleri**» adlı kitap çalışma raporu kaleme alındığı ana kadar, tüm olanakların zorlanmasına karşın finansman sorunu çözümlenmediği için basılmamıştır. Odamızın bu yayını hayata geçirebilme doğrultusundaki uğraşları sürmektedir.

5-9 Şubat'ta Ankarada yapılan «Türkiye Jeoloji Mühendisliği 1. Kongresin'de sunulan bildiriler ve açık oturumlardaki tartışmaları içeren kongre kitabı'nın basılabilmesi için'de gerekli girişimlere başlandı.

Diğer Çalışmalarımız

E.Ü. Yerbilimleri Fakültesinde 5 bölümün kurulması tasarısı karşısında odamız, bu konuda görüşlerini E.Ü. Yerbilimleri fakültesine bildirmiştir. Meslekte ünvan birliğimizi bozacak, Yerbilimi emekçilerini suni ayırımlara ve meslek şövenizmine itecek, yerbilimcilerin ortak örgütlenme çalışmalarına darbe vuracak, olan ve bazı kişisel çıkarlara yönelik olan bu tasarıyı odamız eleştirmiştir. Bu tasarıya karşı Fakültenin günümüzdeki örgütlenme düzenine uyararak Jeoloji ve Jeofizik Mühendisliği bölümlerinden oluşmasını içinde bulunduğumuz koşullarda en uygun örgütlenme biçimi olarak önermiştir.

Diğer Üniversite ve öğrencilerle, istenilen düzeyde olmasa, bile geleceğe dönük çalışmalar yapıldı. Daha ziyade dar kapsamlı ve kişisel ilişkiler geliştirildi. Üyelerimize ve tüm yerbilimcilere yönelik olarak ocak ayı içinde MTA konferans salonunda; Bilimsel içerikli, 2 konferans verdirildi. Bunlar «Dr. Doğan LEFLEF'in sunduğu, Sedimentoloji ve Ortam Analizleri» ile «Doç. Dr. Ergüzer BİNGÖL'ün sunduğu, Ofiolit Kavramı ve Bazı Örnekler idi.»

2.6. ÖRGÜTLENME ÇALIŞMALARI

Bu bölümdeki çalışmalar programda belirtilen ilkeler doğrultusunda gerçekleştirilmiştir. Hayata geçirebildiğimiz somut çalışmaları program sırasına uyararak aktaralım. Temsil ettiği kitlesinin en geniş kesimiyle örgütsel ilişkilerini geliştirmeyi amaçlarından biri olarak gören odamız, üyelerimizin yoğun olarak çalıştıkları işyerlerini saptayarak 15 il, 45 işyeri temsilciliği oluşturmuştur. (EK:2)

Temsilciliklerle sağlıklı ilişkiler kurulması, temsilciliklere işlerlik kazandırılması için bu çalışma döneminde yoğun çabalar harcanmıştır. Bu çabalar sonucu, bazı temsilciliklerle yeterli düzeyde ilişkiler kurulmuşsa da tüm temsilciler için bu ilişkilerin yeterli düzeyde geliştirildiğini söylemek olanaklı değildir. Bu dönemde temsilciliklerle ilişkilerin geliştirilmesi için düzenlenen çalışmaları şöyle sıralayabiliriz.

İsdemir Temsilciliği

TMMOB İsdemir işyeri temsilciliği seçimi için yapılan toplantıya oda başkanı katıldı. Aynı tarihte, temsilci ve üyelerimizle yapılan ayrı bir toplantıda üye sorunları tartışıldı.

Diyarbakır Temsilciliği

M.T.A. Enstitüsü Sondaj Dairesinde 7 yıldır görev yapan devrimci arkadaşımız Münir ANIK'ın katledilmesi üzerine, olayın basit bir zabıta olayı olmayıp, yörenin sosyo-ekonomik yapısının hazırladığı ve M.T.A. Merkez-Bölge-Arazi ünitelerinin işleyiş bozukluğundan, bir çok ihmallerin sonucu olarak ortaya çıkmış bir iş cinayeti olduğu bilincinde olan arkadaşlarımızın ölümünü hazırlayan sorunların sadece M.T.A. Güney Doğu Anadolu Bölge Müdürlüğüne bağlı arazi ünitelerinin değil, tüm M.T.A. çalışanlarının sorununu olduğu gerçeğinden hareket eden Devrimci-demokrat-yurt sever teknik eleman arkadaşlar, acil sorunları ve diğer taleplerine çözüm getirilinceye kadar, araziye çıkmayacaklarını sorumlulara iletterek demokratik direnişlerini örgütlemişlerdir. Ayrıca oda başkanı, Diyarbakıra giderek, üyelerimizle toplantı yapmıştır. Sosyo-ekonomik sorunlarla birlikte, mesleki sorunlarında ele alınıp tartışıldığı toplantı oldukça yararlı olmuştur.

Trakya Temsilciliği

Kırklareli ilinin Demirköy ilçesine bağlı İğneada köyünde bir ağaya ait olan Mert gölünün tapusu, Longos çiftliği adı altında çıkartılmıştır. Yöre halkının geçim kaynaklarından biri olan mert gölü 45 milyon liraya TRT-B adlı yapı kooperatifine satılmıştır. Gölün kurtulmasıyla yapılacak tesisler, kooperatif ortaklarına milyonlarca kar sağlayacaktır. Bu olayı protesto için bölgede bir miting yapılmıştır. Yöre halkının Turizm Bakanlığı ve milletvekilleriyle görüşmeleri sonuçsuz kalmıştır.

Bu olay üzerine Kırklarelinde bulunan, demokratik kuruluşlar odamıza başvurarak, gölün oluşumu üzerine bir rapor hazırlamamızı ve bu olayı kamuoyuna sergilememizi istemeleri üzerine, odamız yörede çalışan üyelerimizden bir ekip oluşturarak konuyla ilgilenilmesini, en kısa sürede hazırlayacakları raporu, odamıza ulaştırabilmeleri için gerekli işlem ve yazışmalar yapıldı. Ayrıca, Mart ayının ilk haftalarında mert gölünde ilgili odalarla basın toplantısı yapma kararı alındı.

Batman Temsilciliği

Batman işyeri temsilciliği, bu çalışma döneminde üyelerimizin ve tüm emekçilerin ekonomik-demokratik talepleri doğrultusunda, verdikleri mücadelede en ön saflarda yer almıştır. Bunun somut örneği, Jeoloji Mühendisleri, Petrol Mühendisleri, Başsöndörler ile saha ustabaşlarını kapsamına alan PETROL-DER'in kurulmasındaki, öncü çalışmalarıdır. Petrol-Der'de, gerek kurucu üye olarak, gerekse etkin görevler üstlenerek kendilerine düşen görevi yerine getirmişlerdir. Ayrıca bu çalışma dönemine ait raporlarını odamıza iletmişlerdir. Üyelerimiz üzerindeki anti-demokratik girişimlerin artması üzerine oda başkanı Batmana giderek gelişmeleri yakından izleyerek üyelerimizin, sosyal, ekonomik, sorunlarının tartışıldığı bir toplantı da bulunmuştur.

Oymapınar barajındaki, üyelerimiz ve tüm emekçiler üzerindeki anti-demokratik baskıların artması üzerine oda başkanı, inşaat mühendisleri odası başkanı ile oymapınar'a giderek baraj inşaatında çalışan üyelerimiz ve işçilerle tartışmalı bir toplantı düzenlediler.

İller Bankası işyeri temsilciliğinin «İller Bankasında, Yerbilimi çalışmaları ve yerbilimcilerin Yeri» adlı özgün çalışmalarında odamız «Jeoloji Mühendisliği 5. Sayısında» Yayınladığımızı bir kez daha burada vurgulamak isteriz.

Diğer Çalışmalarımız

TMMOB Maden, Petrol Mühendisleri Odaları ile ortak çalışmalarda; 1. Sondaj Kongresi gözle görülen somut çalışma oldu. Aynı Odalarla birlikte, «Yeraltı Kaynakları» konusundaki hazırladığımız görüş ve taleplerimizi, 4. Beş Yıllık kalkınma planı taslağı görüşülürken, DPT tarafından düzenlenen toplantıda sunuldu.

İnşaat, Harita Mühendisleri odaları ile ortak çalışmalarda ise, somut örnek Ayaş tüneline ilişkin hazırlanan rapor oldu.

Türkiye Jeoloji Kurumu ile ortak çalışmada yaşama geçen» Yerbilimleri açısından Ankara'nın sorunları simpozyumu» nu belirtebiliriz.

Üyelerimizle ilişkilerimizin sürekliliğini sağlayabilmek, oda çalışmaları hakkında bilgi vermek, üyelerimizden gelecek görüş ve önerilerle çalışmalarımızı yönlendirmek amacıyla 4 kez genişletilmiş üye toplantısı yapıldı. Üye-örgüt ilişkilerinin geliştirilmesinin en etkin araçlarından birisinin işyerlerinde üyelerle toplantılar yapmak olduğunu bilen odamız, bu çalışma döneminde üyelerimizle toplantılar düzenlediği işyerleri şunlardır. İller Bankası, D.S.İ. MTA. toplantılarında üyelerimize çalışmalarımız hakkında bilgi verilmiş, görüş, eleştiri ve öneriler alınmıştır. Oda-üyeliklerinde ortaya çıkan sorunlar ve çözüm yolları tartışılmıştır. MTA'daki toplantı 16 Ekim 1978'de TMMOB Başkanı Teoman Öztürk ve MTA'da üyesi bulunan meslek odalarının başkan ve yöneticilerinin katılımı ile yapılmıştır.

TMMOB Yönetim Kurulu, Odaların merkez ve şubeler kurulları oda temsilcileri ve TMMOB işyeri temsilcilerinin katıldığı ve TMMOB çalışmalarının gözden geçirildiği, sorunlarının tartışıldığı danışma Kurulu toplantılarına düzenli bir biçimde katılmıştır.

TMMOB İstanbul İl Koordinasyon komitesinde çıkan örgütsel görüş ayrılıkları ve TMMOB'nin merkezi kararlarına uymama şeklindeki eğilimler sonucu, soruna çözüm getirmek amacıyla yönelik, Teoman ÖZTÜRK'ün Başkanlığında İstanbul'da toplantı düzenlenmiş ve bu konuda Odamızın görüşlerini belirtmek amacı ile yönetim kurulu üyesi Mümin DÜVENCİ toplantı'ya katılmıştır.

Üst örgütümüz TMMOB bünyesinde 23. Dönem çalışma programı uyarınca oluşturulan «Madensel Hammaddeler ve Yarı Ma-

muller», «Kırsal Alan Sorunları», «Eğitim», «İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği», «Çevre Sorunları» «Ulaşım-Altyapı», «Dış ilişkiler», «Enerji», «Yayın» Yarkurul çalışmalarına odamız katılım sağlanmıştır. Odamızın yoğun bir katkı ile çalışmalara katıldığı enerji yarkurunun ara ürünleri, «Türkiye 3. Genel Enerji Kongresinde», «Türkiye Genel Enerji politikası» ve «Enerji Sektöründe Örgütlenme ve Yapısal Sorunlar» adları altında 2 bildiri olarak sunuldu. Yer yer, yarkurullarının çalışma ürünleri ile ilgili basına yapılan açıklamalarda TMMOB ve ilgili odalarla birlikte odamız'da yer almıştır.

Programımızda yer almış olmasına karşın, öğrenci temsilcilikleri oluşturulmadı. Üye ilişkileri açısından oda bürokrasisinin işlerlik kazanması sağlandı. Oda gelirlerini arttırma çalışmaları hızlandırıldı. Odamız üyelerinin çalıştığı kurumlar belirlenmeye çalışılarak, aylık ödentilerin periyodik alınması doğrultusunda gerekli işlemler yapıldı. Ayrıca, odaya üye olmıyan jeoloji mühendislerinin saptanmasına çalışıldı. Bilimsel Konsey, Danışma Kurulu yönetmelikleri hazırlandı.

2.7. DIŞ İLİŞKİLERE İLİŞKİN ÇALIŞMALAR

Dünya ülkeleri benzer örgütleri ile, bugüne dek gerçekleştirilmeyen bu tür ilişkilerin kurulması yönünde etkin girişimlerin yapılabilmesi sözkonusuydu. Bu konuda somut çalışmamız, 5-9 Şubat tarihinde yapılan «Jeoloji Mühendisliği 1. Teknik Kongresi» ve «Doğal Kaynaklar Sergisine» katılım sağlayabilmek amacıyla, bir dizi ülkenin elçilikleriyle ilişki kurmamızdı. Çekoslovakya elçiliği ile ilişkilerin sağlıklı gelişmesi sonucu önümüzdeki dönemde teknik gezilerin hayata geçebilmesi için gerekli çalışmanın yapılması kararlaştırıldı.

3

EKLER

EK : 1

**5. KURULUŞ YILDÖNÜMÜNÜ KUTLADIĞIMIZ JEOLJİ
MÜHENDİSLERİ ODASIN'DA, YÖNETİM KURULLARINDA
GÖREV ALAN ÜYELERİMİZ**

1974-1975 1. Çalışma Dönemi Yönetim Kurulu

Başkan : Doç. Dr. Süleyman TÜRKÜNAL
Başkan V. : İsmet ÖZGENÇ
Sekreter Üye : Kaler SÜMERMAN
Sayman Üye : M. Tuna TEKELİ
Üye : Reşat BOĞAZ
Üye : Gürkan YERSEL
Üye : Ünal SÜNDAL

1975-1976 2. Çalışma Dönemi Yönetim Kurulu

Başkan : Turhan SEYREK
2. Başkan : Şenol KÜRTÜNLÜOĞLU
Yazman Üye : Fehmi ÇETİN
Sayman Üye : Mehmet TOKLU
Üye : Kaler SÜMERMAN
Üye : Muzaffer EVİRGEN
Üye : Mahmut ARMAN

1976-1977 3. Çalışma Dönemi Yönetim Kurulu

Başkan : Muzaffer EVİRGEN (5.7.1976'ya kadar)
Hasan ÖZASLAN (5.7.1976'dan sonra)
2. Başkan : Ertuğrul TONGUÇ
Sekreter Üye : A. Hikmet Köse
Sayman Üye : Kadir DİRİK
Üye : Mustafa AKINCI
Üye : Hasan ÖZASLAN (5.7.1976'ya kadar)
Üye : L. Tufan ERDOĞAN (1.11.1976'ya kadar)
Üye : Şenol KÜRTÜNLÜOĞLU (5.7.1976'dan sonra)
Üye : Mithat KAYALP (1.11.1976'dan sonra)

1977-1978 4. Çalışma Dönemi Yönetim Kurulu

Başkan : Ruhi YETİŞ
2. Başkan : Bülent KİPER
Sekreter Üye : Hasan ÖZASLAN
Sayman Üye : Kadir DİRİK
Üye : Talia YAŞAR
Üye : Yavuz HAKYEMEZ
Üye : Zikrullah KIRMIZI

1978-1979 5. Çalışma Dönemi Yönetim Kurulu

Başkan : Ersin ÖNSEL
2. Başkan : Kaler SÜMERMAN
Sekreter Üye : H. Erhan SAKALLIOĞLU (10.8.1978 tar. kadar)
İsmail KULAKSIZOĞLU (24.10.1978 tar. Kadar)
A. Kemal AKIN (24.10.1978 tar. Sonra)
Sayman Üye : Mümün DÜVENCİ
Üye : İsmail Hakkı KILIÇ
Üye : Mustafa PEHLİVAN
Üye : Bekir KATIPOĞLU (24.10.1978 tarihinden sonra)
Üye : İsmail KULAKSIZOĞLU (10.8.1978 tar. kadar)
Üye : A. Kemal AKIN (10.8.1978 tarihinden sonra)

YARKURUL ÜYELERİ

- 2. Enerji Yar. Kurulu**
Hasan ÖZASLAN
- 2.1. Petrol Enerjisi Alt Yar. K.**
Özer BALKAŞ
Dr. Güner ÜNALAN
- 2.2. Jeoterma Enerji Alt Yar K.**
Tahir ÖNGÜR
Dr. Erman ŞAMİLGİL
- 2.3. Kömür Enerjisi Alt Y. K.**
Kemal BAHADIR
Cumhur BAT
Yüksel DEMİROK
- 2.4. Nükleer Enerji Alt Yar. K.**
Hüseyin KAPLAN
Kayhan BAYSAL
- 2.5. Hidroelektrik Enerji Alt Yar. Kurulu**
Güngör ÜNAY
Erdal BULUTLAR
Tuncay İŞCAN
Hasan ÖZASLAN
Yavuz KURDOĞLU
- 3.5. Kurşun-Çinko Alt Yar K.**
Hüseyin Pehlivanoglu
Ethem Acar
- 1. Petrol Yar. Kurulu**
Özer BALKAŞ
Türksen ERDOĞAN
Bülent ÇOŞKUN
Dursun AÇIKBAŞ
Aziz KARAMAN
Mehmet TOKLU
Vedat YÜKSEL
Mesut MUTLU
Dr. Yener ARIKAN
Tuncer AKALIN
Doğan PERİNÇEK
- 3. Metal Madenler Yar K.**
Nedim KUTLUAY
- 3.1. Demir Alt Yar K.**
Mahmut PIŞİRİCİ
Vedat OYGÜR
- 3.2. Bakır Alt Yar K.**
Mete TEŞREKLİ
Necati ŞİŞMAN
- 3.3. Krom-Nikel Alt Yar K.**
İbrahim ÇABUK
Turan SEYREK
- 3.4. Alüminyum Alt Yar K.**
Aydın OBUZ
Selahattin KOÇAK

- 3.6. Volfram-Molibden Alt Y**
Şahin TÜFEKÇİ
Savaş DİLEK
- 3.7. Manganez Alt Yar. K.**
Mehmet KILIÇ
Rasih KORMALI
- 3.8. Antimuan-Civa Alt Yar. K**
Mehmet KILIÇ
Mehmet AYDINLAR
- 4. Maden Yasası Yar K.**
Turan SEYREK
Dursun BAŞTANOĞLU
Aydın OBUZ
Tahir ÖNGÜR
Kemal BAHADIR
Mehmet AYDINLAR
- 5. Mühendislik Jeolojisi Yar Kurulu**
Dr. Aziz ERTUNÇ
Göngör UNAY
Erdal BULUTLAR
Hasan ÖZASLAN
Reşat ULUSOY
Tuncay İŞCAN
Murat DİNÇ
Hüseyin ÇELİK
- 5.1. Sondajcılık Alt Yar K.**
Selahattin KOÇAK
Güngör UNAY
Murat DİNÇ
Özer BALKAŞ
Erdal BULUTLAR
Yavuz KURDOĞLU
- 5.2. Yeraltısuları Alt Yar. K.**
Günay TUZCU
Şahap MELEK
Aydın BALTA
- 6. Deprem-Kentleşme ve Çevre Sorunları Yar K.**
Ahmet TABBAN
Dr. Doğan LEFLEF
Dr. Cemal GÖNCÜOĞLU
Erdal BULUTLAR
Güngör UNAY
Mustafa Karabıyıkoglu
İsmail TERLEMEZ
Kadir DİRİK
- 7. Endüstriyel Hammaddeler Yar Kurulu :**
Dursun BAŞTANOĞLU
- 7.1. Endüstriyel Tuzlar Alt Yar Kurulu**
Dr. Ali UYGUN
Dursun BAŞTANOĞLU
Cengiz BULUTÇU
Dr. Saldıray İLERİ
- 7.2. Refrakter Hammaddeler Alt Yar K.**
Tardu TUMER
Güner KARTAL
- 7.3. Seramik Hammaddeler Alt Yar Kurulu**
Oktay KÖKTUNA
Mehmet KURHAN
İrfan AÇIKALIN
Saldırım ÖZKUZEY

7.4. Fosfat Alt Yar K.

İlhan AVŞAR
Çetin KARAAĞAÇ
Salih GÖK

7.5. Kükürt Alt Yar K.

Salih GÖK
Mehmet ŞİMŞEK
Yüksel BOZKAYA
Ergün GÜRCAN

7.6. İnşaat Hammaddeleri Alt Yar K.

Cahit SÖNMEZ
Şerafettin DAĞLI
Celal TAŞKIN

7.7. Diğer Endüstriyel Hammaddeler (Asbest, Barit, v.b.) Alt Yar K.

Turan ARDA
Ali ONUR

8. Jeoloji Araştırmaları ve Jeoloji Haritaları Yar K.

Doç. Dr. Ergüzer BİNGÖL
Prof. Dr. Orhan BAYSAL
Doç. Dr. Yücel YILMAZ
Dr. Muharrem SATIR

9. Eğitim Yar Kurulu

Selçuk BAYRAKTAR

9.1. A.Ü.F.F. Alt Yar K.

Kayhan BAYSAL
Hikmet TÜMER
Selçuk BAYRAKTAR
Mehmet UTKU
Sevan ÇOŞKUN
Ayla GÜÇ

9.2. E.Ü.F.F. Alt Yar K.

Fikret GÖKTAŞ
Erdal TARI
Orhan BATUR
Dr. Aydoğan AKBULUT
Ali ÇAKMAKOĞLU
Fikret GÖKTAŞ
Muzaffer GENÇ

9.3. İ.Ü.F.F. Alt Yar K.

Selçuk BAYRAKTAR
Mesut ÇETİNÇELİK
Aydın BALTA
Aydın OBUZ
Özgen EREV
Ahmet İMER
Ercan KOŞAR

9.4. H.Ü.M.F. Alt Yar K.

Mehmet BİTEN
Hasan ÖZASLAN
Taylan EYYUBOĞLU
Haluk SİPAHİ

9.5. Fen Fakültelerinde Jeoloji Lisans Eğitimi Alt Yar K.

Prof. Dr. Altan GÜMÜŞ
Prof. Dr. Önder ÖZTUNALI
Doç. Dr. Işık ÖZPEKER
Doç. Dr. Mehmet AYAN

9.6. Eğitim Paneli Değerlendirme Alt Yar K.

Ertuğrul TONGUÇ
Mustafa TOK
Erdal TARI

10. Meslek Sorunları Yar K.

Ertuğrul TONGUÇ
Mehmet BİTEN

Günay TUZCU
İbrahim ÇABUK
Ali CANGIRI
Bayazıt ERDEM
Yunus ÜYE
Kemal BAYADIR
Şenol KÜRTÜNLÜOĞLU
Mustafa TOK
Oğuz ERTÜRK
Mehmet AYDINLAR

11. Jeoloji Mühendisleri Odası Yayın Kurullarını Saptama Yar Kurulu.

Dr. Mehmet F. TANER
Dr. Gültekin GÜNAY
Güngör UNAY
Dr. Cengiz KESKİN
Doç. Dr. Ergüzer BİNGÖL
Dr. Ahmet ÇAĞATAY
Erdoğan DEMİRTAŞLI

İL TEMSİLCİLERİ

İstanbul	: Turgut ÖZTAŞ
İzmir	: Murat ALKAN
Adana	: Ayhan BAHCİ
Antalya	: Mustafa KOPARAN
Diyarbakır	: Osman TAŞAN
Trabzon	: Ali Rıza GÜÇ
Zonguldak	: Zeki BAKAN
Samsun	: Alâaddin KASIM
Bursa	: Adil ÖZDEMİR
Balıkesir	: Zeki AKYOL
Konya	: Adem AKBAŞLI
Sivas	: İbrahim Gülibrahimoğlu
Erzurum	: Ethem ZORLU
K. Maraş	: Mahmut ARMAN
Urfa	: Mustafa ÖZTEKİN

İŞYERİ TEMSİLCİLERİMİZ

ÜNİVERSİTELER :

H.U.	: Bülen KİPER
K.T.Ü.	: Fikret İŞLER, Bendegül ARMAN
İ.T.Ü.	: Turgut ÖZTAŞ, İhsan SEYMAN
O.D.T.Ü.	: Kadir DİRİK
Selçuk Ü.	: Erkan KARAMAN
Ege Ü.	: MURAT ALKAN
Eskişehir D.M.M.A.	: Mithat VICİL, Yaşar KİBİCİ

ETİBANK :

Maden Aramalar Dairesi : T. Turhan DEMİRBAŞ

M.T.A. ENSTİTÜSÜ :

Maden Etüd Dairesi : Şenol Kürtünlüoğlu, R. Erbayar
Petrol ve Jeotermal Enerji D. : M. Refik ÜNLÜ
Radyoaktif Mineral, Kmür D. : Ruhi YETİŞ, Murat ÇELİK
Endüstriyel Hammaddeler D. : Tezer Yalrı, Levent Şişmanoğlu
Jeoloji Dairesi : Talia YAŞAR, Neşat KONAK
Temel Araştırmalar Dairesi : Gültekin SAVCI
Plan-Koordinasyon Dairesi : Yunus ÜYE, Nihat APAYDIN
Fizibilite Dairesi : Mehmet BİTEN

BÖLGE MÜDÜRLÜKLERİ :

Diyarbakır : Osman TAŞAN, İsmet TEMİZ
Adana : Ayhan BAHÇECİ, Cabbar DAĞLIOĞLU
Konya : Yakup SELVİ
Sivas : İbrahim Gülibrahimoğlu, Nurettin YILDIZELİ
Araklı : Ali Rıza GÜÇ, Işık EYÜPOĞLU
Zonguldak : Zeki BAKAN
Trakya : Tuncer DURSUN
Balıkesir : Sabri IŞIKLAR

D.S.İ.

Genel M. : Hasan ÖZASLAN, Yavuz KURDOĞLU
Samsun : Ali Rıza ÇİLİNGİROĞLU
Bursa : Adil ERDEMİR, Nedim ÖZHAN
Konya : Sami AYDIN
Adana : Talip Karaoğullarından, Nuri ÖZGÜZEL
Antalya : Ünal DOĞRU, Candan ÖZÇELİK
Diyarbakır : Cemil GÖK
Urfa : Mustafa ÖZTEKİN, Mustafa H. AKTAŞ
Erzurum : Ethem ZORLU

T.P.A.O. :

G. Müdürlük : Özer BALKAŞ
Batman : Abdurrahman EREN, Burhanettin İÇİN
Adana : Ahmet DİNÇER, Selahattin ÇELİK
Marmara : Ruşen ERSOY
Araştırma : Oğuz ERTÜRK

T.K.İ. :

Elbistan : Mahmut ARMAN

İLLER BANKASI :

Su ve Kanalizasyon Dairesi : Mustafa TOK
Makina-Sondaj Dairesi : Kerim Bahadar SOFUOĞLU

T.D.Ç.İ. :

Hasdemir : Mahmut PİŞİRİCİ, Rasih KORMALI
İsdemir : Atilla GÖZEN

E.İ.E.İ. :

Genel Direktörlük : Deniz GENÇ, Hüseyin ÇELİK

4

MALİ RAPOR VE DENETLEME KURULU RAPORU

**TMMOB JEOLOJİ MÜHENDİSLERİ ODASI 1978
YILI MALİ RAPORU :**

J

Sayın Üyeler :

Dördüncü Genel Kurulda incelenerek kesin şeklini alan 1978 yılı bütçemizin uygulama sonuçları aşağıda sunulmuştur.

I — GELİR BÜTÇESİ : 597.754.00 TL olarak düşünülen 1978 yılı gelir bütçemiz 576.337.50 TL. olarak gerçekleşmiştir. Gelir bütçesinin gerçekleşme oranı % 96,4 tür.

1978 yılı karşılaştırmalı gelir cetveli ilişktedir.

I — GİDER BÜTÇESİ : 1978 gider bütçemizdeki 597.754.00 TL tahsisata karşılık yıl içinde toplam olarak 488.969.93 TL. harcamamız olmuştur. Harcamalarımızın fasıl ve maddelere dağılışı ilişikteki tabloda açıklanmıştır.

III — SONUÇ : 1978 yılı bütçemiz 87.367.57 TL gelir fazlasıyla bağlanmış bulunmaktadır. 1978 yılı içinde hazırlanan bilanço ve kesin hesap cetvelleri sırasıyla sunulmuştur. 1978 yılı mali raporumuz onayınıza sunarız.

Saygularımızla
YÖNETİM KURULU

**TMMOB JEOLOJİ MÜHENDİSLERİ ODASI
1978 YILI KESİN HESAP CETVELİ**

Hesap ismi	Borçlu hesap	Alacaklı hesap	Borç bakiyesi	Alacak bakiyesi
Kasa	494.729,76	493.204,93	1.524,83	
Bankalar	161.486,40	51.910,00	109.576,40	
Posta çeki	64.746,50	58.350,00	6.396,50	
Aidat	3.635,00	380.500,00		376.865,0
Genel Merkez	456.079,43	990,00	455.089,43	
Kırtasiye	32.890,50		32.890,50	
Kayıt-Kimlik-Onay		33.160,00		33.160,00
Demirbaş	16.808,00		16.808,00	
Anbar	2.550,00		2.550,00	
Muhtelif Borçlular.	1.530,00		1.530,00	
Sair Gelir		166.643,03		166.643,03
Devreden Gelir		49.697,63		49.697,63
TOPLAM	1.234.455,59	1.234.455,59	626.365,66	626.365,66

TMMOB JEOLJİ MÜHENDİSLERİ ODASI
31.12.1978 TARİHLİ BİLANÇOSU

AKTİF	TL.	PASİF	T.L.
I — KASA	1.524,83 TL	DEVREDEN GELİR	87.367,57 TL
II — BANKALAR		KARŞILIKLAR	51.018,16 TL
a) Etibank	1.704,20 TL		
b) Ziraat Bank.	107.872,20 TL		
c) Posta Çek. Merk.	6.396,50 TL		
III — M. BORÇLULAR	1.530,00 TL		
IV — ANBAR	2.550,00 TL		
V — SABİT KIYMETLER	16.808,00 TL		
	+		
	138.385,73 TL	TOPLAM	138.385,73 TL

TMMOB JEOLJİ MÜHENDİSLERİ ODASI
1978 YILI BİLANÇO AÇIKLAMASI

AKTİF HESAPLAR :

1 — KASA HESABI : 31 Aralık 1978 tarihinde yapılan sayım sonucuna göre kasada 1.524.83 TL bulunduğu saptanmış ve bu meblağ ay-
nen 1979 yılına devredilmiştir.

2 — BANKALAR CARİ HESABI :

Bankalardaki ve posta çeki merkezin-
deki hesaplarımızda, yıl sonu itibari-
le 115.972.90 Tl. nakit alacağımız olup,
bunun bankalarca dağılışı bilanço cet-
velinde gösterilmiştir. Yıl sonunda
bankalardan gelen hesap göstergeleri
ile muhasebe kayıtlarının arasında
uyum görülmüştür.

3 — MUHTELİF BOÇLULAR :

Odamızda kullanmaya devam ettiği-
miz bazı aygıtların depoziteleri karşılı-
ğı olan 1.530.00 Tl'da 1979 yılına devre-
dilmiştir.

PASİF HESAPLAR :

1 — Devreden Gelir : 1978 mali bütçesinden devreden gelir
toplam 87.367.57 Tl.'dir

2 — KARŞILIKLAR : Bu hesaptaki meblağ, bilançonun ak-
tifinde gösterilen anbar, sabit kıymet-
ler, kira ve TMMOB payı tutarının kar-
şılığı olan 51.018.16 Tl'l'dir.

TMMOB JEOLJİ MÜHENDİSLERİ ODASI
1978 YILI KARŞILAŞTIRMALI GELİR CETVELİ :

1. ESAS GELİRLER :	ÖNGÖRÜLEN :	GERÇEKLEŞEN :
1 — Üye kayıt ücretleri	20.000,—	18.200,—
2 - a) Üye kimlik kartı	17.500,—	11.900,—
b) K. Kartı yenileme	7.000,—	3.060,—
3 — Üye Ödentileri	493.000,—	
4 — Bağış ve yardımlar	1,—	2.470,—
5 — Para cezaları	1,—	
6 — Alınan faizler	850,—	95,—
7 — Bilirkişilik	1,—	1.189,50
YEKÜN	537.753,00	413.779,50
II. YAYIN GELİRLERİ	10.000,—	15.433,—
III. TEKNİK KONGRE	1,—	147.125,—
IV. ESKİ ALACAKLAR	50.000,—	
TOPLAM YEKÜN	597.754,—	576.337,50

T.M.M.O.B.
JEOLJİ MÜHENDİSLERİ ODASI
1978 YILI KARŞILAŞTIRMALI GİDER CETVELİ

I. PERSONEL GİDERLERİ :	ÖNGÖRÜLEN :	GERÇEKLEŞEN
1 — Sayman Üye	1.000,—	
2 — Personel Ücretleri		
a) Personel aylıkları	79.200,—	73.900,—
b) Yemek parası	28.800,—	5.300,—
c) Yol parası	19.200,—	5.3000,—
d) Kasa tazminatı	4.800,—	400,—
e) Giyecek parası	4.000,—	
f) Yakacak parası	6.000,—	
g) İzin parası	3.600,—	
h) İkramiye	19.800,—	3.000,—
i) Evlenme para	1,—	
j) SSK oda hissesi	12.000,—	34.860,28
k) Oda temizlik ücreti	5.000,—	2.520,—
l) Kıdem tazminatı	27.000,—	45.000,—
m) Huzur hakları	5.000,—	800,—
n) Öğrenim parası		600,—
3 — Yolluklar	5.000,—	7.500,—
	220.401,—	179.880,28

II. GENEL MERKEZ GİDERLERİ :

1 — Kira	30.000,—	35.000,—
2 — Elektrik	5.000,—	
3 — İnan giderleri	10.000,—	600,—
4 — P.T.T.Giderleri	10.000,—	27.595,45
5 — T.M.M.O.B. Hissesi	48.200,—	37.650,—
6 — Kırtasiye giderleri	20.000,—	21.315,75
7 — Demirbaş giderleri	5.000,—	
8 — Abo. anb. kit. sat. alma	5.000,—	4.363,50
9 — Tamir ve bakım	5.000,—	17.418,95
10 — Nakliye giderleri	1,—	1.205,—
Toplam	138.201,—	145.148,65

III. Oda Yayın Giderleri	162.326,—	63.140,—
IV. Genel Kurul Giderleri	23.000,—	22.250,—
V. Tek. Kong. Sergi, Konfe. G.	1,—	50.880,—
VI. Sosyal Giderler	5.000,—	16.421,—
VII. Derneklere katılma	5.000,—	—,—
VIII. Sair Gider	5.000,—	11.250,—
IX. 1977 Y. dev. giderler	38.825,—	—,—
Genel Toplam	597.754,—	488.969.93

TMMOB JEOLJİ MÜHENDİSLERİ ODASI
1979 YILI GELİR BÜTÇE TASARISI

	<u>Açıklama :</u>	<u>T.L.</u>	<u>Bölüm Top.</u>
I. ESAS GELİRLER			567.300,—
1 — Üye kayıt ücretleri	250X100	25.000,—	
2 — Üye kimlik kartı	300X25	20.000,—	
Yenileme ücreti	800X10	8.000,—	
3 — Üye kimlik onayı		6.000,—	
4 — Üye ödentileri		500.000,—	
5 — Bağış ve yardımlar		3.000,—	
6 — Para cezaları		1,—	
7 — Alınan faizler		300,—	
8 — Bilirkişilik		5.000,—	
II. YAYIN GELİRLERİ			15.000,—
III. TEKNİK KONGRE VE KONFERANSLA GELİRLERİ			300.000,—
IV. ESKİ YILLARA AİT ALACAKLAR			60.000,—
Genel toplam			942.301,— TL.

TMMOB JEOLJİ MÜHENDİSLERİ ODASI
1979 YILI GELİR BÜTÇE TASARISI

<u>1. PERSONEL GİDERLERİ :</u>	<u>TL.</u>	<u>Bölüm Top. TL.</u>
		293.701,—
1 — Sayman Üye	2.000,—	
2 — Personel ücretleri		
a) Personel aylıkları	118.800,—	
b) Yemek parası	3.700,—	
c) Yol parası	20.000,—	
d) Kasa tazminatı	4.000,—	
e) Giyecek parası	12.600,—	
f) Yakacak parası	10.000,—	
g) İzin parası	6.000,—	
h) İkramiye	10.000,—	
ı) Vergi	17.101,—	
i) SSK oda hissesi	20.000,—	
j) Oda temizlik ücreti	27.000,—	
k) Kıdem tazminatı	25.000,—	
l) Huzur hakları	7.500,—	
3 — Yolluklar	10.000,—	
II. GENEL MERKEZ GİDERLERİ		348.600,—
1 — Kira	72.000,—	
2 — Elektrik	15.000,—	
3 — İlan	10.000,—	
4 — P.T.T. Giderleri	45.000,—	
5 — T.M.M.O.B. Hissesi		
a) Üye aidatları	16.600,—	
b) % 6	60.000,—	
c) Sosyal güvenlik fonu	15.000,—	
6 — Kırtasiye giderleri	60.000,—	
7 — Demirbaş giderleri	15.000,—	
8 — Anbar, Abone, Kitap sat. alma	15.000,—	
9 — Nakliye giderleri	10.000,—	
10 — Tamir ve Bakım	15.000,—	

III. ODA YAYIN GİDERLERİ	150.000,—
IV. GENEL KURUL GİDERLERİ	20.000,—
V. TEKNİK KONG. SERGİ VE KONFERANS GİDERLERİ	100.000,—
VI. SOSYAL GİDERLER	5.000,—
VII. DERNEKLERE KATILMA GİDERLERİ	5.000,—
VIII. SAİR GİDERLER	20.000,—
TOPLAM	942.301,— TL.

DENETLEME KURULU RAPORU :

TMMOB JEOLJİ MÜHENDİSLERİ ODASI V. DÖNEM GENEL KURUL BAŞKANLIĞINA :

Denetleme Kurulumuzca 1978 yılı içinde odamızın gelir ve gider işlemlerinin denetlenmesi görevi yerine getirilmiştir. 1978 yılı muhasebe işlemleriyle 1979 yılı bütçe tasarısı konusunda görüşlerimiz aşağıda açıklanmıştır.

1 — 1978 yılı içinde 576.337,50 TL. gelir temin edildiği ve bunun 488.969,93 TL. sınırı harcadığı, yeni yıla gelir kalanı olarak 87.367,75 TL. devredildiği saptanmıştır.

2 — Defter kayıtlarının usule uygun ve düzgün tutulduğu kasa kalanının 2.1.1979'a devir olarak 1.524,83 TL. olduğu görüldü.

Banka hesabı kalanının ise 31.12.1978 tarihli geçerliliği ile banka hesap sonuçlarına eş olduğu öğrenilmiştir.

3 — 1978 yılında üye ödenti hesapları çok iyi bir şekilde izlenmiştir.

4 — 1979 yılı gelir ve gider bütçe tasarısı, Oda çalışmalarının iyi biçimde yürütülmesine olanak verici olarak düzenlenmiştir.

SONUÇ :

Odamızın 1978 yılı bütçesinin Genel Kurulumuzda öngörülen esaslar dahilinde ve «Bütçe ve Genel Muhasebe Yönetmeliği»ne uygun olarak tatbik edildiğini, odamızın 1978 yılı bütçesinde gelirlerin % 96,4 ve giderlerin % 81,8 olarak gerçekleşmiş olduğunu bilgilerinize sunar, Yönetim Kurulu'nun açıklanmasını taktirleriniz arz ederiz.

DENETLEME KURULU

Güngör UNAY Şenol KÜRTÜNLÜOĞLU Mustafa TOK
Üye No : 838 Üye No : 379 Üye No : 278

5

ÜYELERİMİZLE İLGİLİ BİLGİLER

Aşağıda, 5. Çalışma Dönemi Süresince Odamıza Kaydolmuş Üyelerimiz Sıralanmıştır.

Üye No.	Adı ve Soyadı	Mezun Old. Okul
967	Zühre Bektur	İÜFF
968	E. Saadet Kumkale	AÜFF
969	İlhan Avşar	AÜFF
970	Kemal Kırıl	İÜFF
971	Gültekin Savcı	AÜFF
972	Nilüfer Karamahmut	AÜFF
973	Bilge Yavuz	AÜFF
974	Yılmaz İbişoğlu	KTÜ
975	Osman Narin	KTÜ
976	Niyazi Avşar	AÜFF
977	Mehmet Taka	AÜFF
978	Zeynep Ayan	AÜFF
979	Vedia Toker	AÜFF
980	Ertekin Düzgüneş	KTÜ
981	Tuncay İşcan	İÜFF
982	Şükrü Pehlivan	İÜFF
983	Nesrin Pehlivan	İÜFF
984	İmren Bingöl	İÜFF
985	Vural Önder	İÜFF
986	Erol Keskin	Yabancı
987	Osman Hamarat	KTÜ
988	Mustafa Halıcı	KTÜ
989	Mehmet Beşpınar	AÜFF
990	Şinasi Yılmaz	KTÜ
991	Ali Baştekin	KTÜ

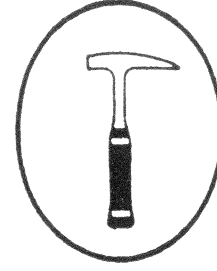
Üye No.	Adı ve Soyadı	Mezun Old. Okul
992	Ali Çangırı	KTÜ
993	Ali Bulut	İÜFF
994	Reşat Kengil	İÜFF
995	İsmail Seyhan	İÜFF
996	Mustafa Tonyalı	KTÜ
997	M. Yavuz Gençoğlu	KTÜ
998	Hasan Ayvaz	KTÜ
999	Halit Özcan	İÜFF
1000	Aytekin Zihni	KTÜ
1001	Tahsin Kurtoglu	KTÜ
1002	Duygu Istirman	İÜFF
1003	Adil Öktem	KTÜ
1004	Salih Günay	KTÜ
1005	Nazmi Dil	İÜFF
1006	Saadettin Didik	KTÜ
1007	Arif Halil Durukan	KTÜ
1008	İsmail Genç	KTÜ
1009	Özcan Orhun	EÜFF
1010	N. Naci ERKAN	İÜFF
1011	Ziya Taş	KTÜ
1012	Erol Gürbüz	İÜFF
1013	Mustafa Özdemir	KTÜ
1014	Yüksel Akın	İÜFF
1015	Şerif Yılmaz	İÜFF
1016	Murtaza Topuz	İÜFF
1017	İbrahim Sarı	İÜFF
1018	Nurdan Uçan	İÜFF
1019	M. Ziya Ateş	ODTÜ
1020	Sina Oralı	İÜFF
1021	Avni Akyüz	ODTÜ
1022	Nihat Başterzi	ODTÜ
1023	Mevlüt Aygün	İÜFF
1024	Cahit Helvacı	İÜFF
1025	İ. Hakkı Artun	İÜFF
1026	Uğur Erkmen	HÜ
1027	Nejat Kançın	HÜ
1028	N. Yavuz Karaman	ODTÜ
1029	Kenan Akdere	İÜFF
1030	Yusuf Ziya Erol	İÜFF
1031	Hamdi Uzun	İÜFF

Üye No.	Adı ve Soyadı	Mezun Old. Okul
1032	Mustafa Minaz	HÜ
1033	İlyas Yilmazer	ODTÜ
1034	Erkan Ayan	İÜFF
1035	M. Fatih Kılınç	İÜFF
1036	Mehmet Yıldız	HÜ
1037	M. Meki Aydın	İÜFF
1038	Gönül Keleş Kaya	KTÜ
1039	M. Selim Ersan	ODTÜ
1040	Ali Güner	İÜFF
1041	Ahmet Yağcı	KTÜ
1042	İlhan Tıgılı	İÜFF
1043	Mustafa Bakır	KTÜ
1044	Teoman Kayan	HÜ
1045	Erdoğan Tokatlı	EÜ
1046	Osman Adıgüzel	KTÜ
1047	Gültkeın Uzalp	EÜ
1048	Ayşe Yıldızhan	EÜ
1049	Nur Yaşar	İÜFF
1050	Hüseyin Küçük	İÜFF
1051	Halil Türkmen	AÜFF
1052	H. Bener Acar	İÜFF
1053	Hilmi Kamacı	EÜFF
1054	Adnan Atilla	İÜFF
1055	Tuncel Marmara	EÜ
1056	Yakut İmamecioğlu	KTÜ
1057	Ahmet Turan Çağlar	KTÜ
1058	Hacı Büyükkıdık	KTÜ
1059	Şeref Azizağaoğlu	İÜFF
1060	Osman Demir	İÜFF
1061	N. Kemal Yalçınkaya	ODTÜ
1062	Fevzi Ayok	İÜFF
1063	Fevzi Kasırga	İTÜ
1064	Murat Kündes	HÜ
1065	Haki Haz	İÜFF
1066	Muammer Ünsal	ODTÜ
1067	Ali Doğan Paktunç	HÜ
1068	Ahmet Nuri Engin	HÜ
1069	Mehmet Fatih Yüksel	İÜFF
1070	Mustafa Tacettin Sert	KTÜ
1071	Mehmet Sezai Kırkoğlu	HÜ

Üye No.	Adı ve Soyadı	Mezun Old. Okul
1072	İbrahim Sönmez Sayılı	HÜ
1073	Hüsamettin İsmailoğlu	KTÜ
1074	Ali Murat Özben	HÜ
1075	Abdullah Dursun	KTÜ
1076	Mevlüt Aydın	İÜFF
1077	Alp TanerİRkeç	HÜ
1078	Salim Yüzeroğlu	HÜ
1079	Feyyaz Kapkaç	HÜ
1080	Murat ERHAN	HÜ
1081	Aziz Tanrıverdi	İÜFF
1082	Turan Ala	İTÜ
1083	Hüseyin Zeybek	HÜ
1084	Erol Genç	KTÜ
1085	Mehmet Arı	KTÜ
1086	Kemal Karaca	HÜ
1087	Ali Kemal Işıker	HÜ
1088	Şükrü Bay	İTÜ
1089	Nizamettin İrfan Şenozan	HÜ
1090	Hasan Karadiş	EÜ
1091	Yaşar Alkılıç	KTÜ
1092	Hatice Kutluk	ODTÜ
1093	Talat Özbek	HÜ
1094	Mehmet Karlıtepe	HÜ
1095	Osman Nuri Saygıdeğer	HÜ
1096	Ömer Çağırın	EÜ
1097	Mahir Demirbaş	EÜ
1098	Servet Çakmakçı	İÜFF
1099	Yaşar Karabulut	KTÜ
1100	Mustafa Kırıkoğlu	HÜ
1101	Hasan Güreş	İÜFF
1102	Sedat Çelenk	HÜ
1103	Feridun Yaman	HÜ
1104	Orhan Sarıcan	İÜFF
1105	Ali Öksüzöğlü	HÜ
1106	Cengiz Soylu	ODTÜ
1107	Necmettin Çeltek	İTÜ
1108	Mehmet Badem	AÜFF
1109	Nihat Boğdoğan	HÜ
1110	Yılmaz Metin Cankeleş	KTÜ
1111	Önder Karandılı	HÜ

Üye No.	Adı ve Soyadı	Mezun Old. Okul
1112	Lütfi Kotan	KTÜ
1113	Temel Yaşar Yayan	İÜFF
1114	Arman İbrahim Oşkan	ODTÜ
1115	Ahmet Akıncı	HÜ
1116	Mehmet Mahfuz Tutşı	İÜFF
1117	Aktan Odabaşı	ODTÜ
1118	İlyas ÖZKAN	KTÜ
1119	Ruhi Çalgın	İÜFF
1120	Mehmet Oruç	AÜFF
1121	Yavuz Tanrısever	ODTÜ
1122	Hayati Gökmen	İÜFF
1123	Sezai Meriç	İÜFF
1124	Ömer Aköz	ODTÜ
1125	Ayla Güç	AÜFF
1126	Davut Göçmen	HÜ
1127	Ali Dündar	HÜ
1128	Mehmet Erdoğan Aşar	İÜFF
1129	Ali Kaya	HÜ
1130	İsmail Göksel	EÜ
1131	Ali İbrahim Köken	EÜ
1132	Oğuzhan Uz	İÜFF
1133	Mehmet Faruk Alpaslan	ODTÜ
1134	Necmi Meral	HÜ
1135	Gazi Seyhan	HÜ
1136	Halit Çalık	İTÜ
1137	Mustafa Bahadır	KTÜ
1138	Fevzi Tosunoğlu	HÜ
1139	Salih Fidan	HÜ
1140	Kadri Esentürk	HÜ
1141	İbrahim Buzkan	HÜ
1142	Feridun Bekmezci	HÜ
1143	Tufan Bilgiç	HÜ
1144	Orhan Bütün	İÜFF
1145	Meliha Yurdakul	ODTÜ
1146	M. Kemal Öngören	İÜFF
1147	Emin Doğan	HÜ
1148	Musa Alkan	HÜ
1149	M. Müfit Pocar	İÜFF
1150	Mevlüt Çiftçi	HÜ
1151	S. Burhanettin Çoşkun	HÜ

<u>Üye No.</u>	<u>Adı ve Soyadı</u>	<u>Mezun Old. Okul</u>
1152	Semih Çakıcı	EÜ
1153	Aydın Aras	HÜ
1154	Tezer Gürsel	İÜFF
1155	Muzaffer Gümüşsu	AÜFF
1156	Mehmet Önal	İÜFF
1157	Salih Konya	İÜFF
1158	Kerem Ali	İÜFF
1159	Tuncer Eşder	İÜFF
1160	İbrahim Erdoğan	EÜ
1161	Mehmet Avcı	İÜFF
1162	A. Nail Demirata	İÜFF
1163	S. Sami Aydın	İÜFF
1164	Özcan Özmumcu	İÜFF
1165	Kazım Nazlı	İTÜ
1166	Serdar Güçlüer	AÜFF
1167	Mukadder Zararlıoğlu	İÜFF
1168	Ümit Arif Tolluoğlu	HÜ
1069	Cahit Özgür	AÜFF
1170	Mehmet Kılıç	KTÜ
1171	Nevzat Canca	KTÜ
1172	Hikmet Balta	İÜFF
1173	B. Sıddık Solak	EÜ
1174	Çetin Hızlı	İÜFF
1175	Yunus Kabil	KTÜ
1176	Hayrettin Koral	İÜFF
1177	Mümin Göçmen	İÜFF



tmmob
jeoloji mühendisleri odası
6. dönem (1979 - 1980)
çalışma raporu